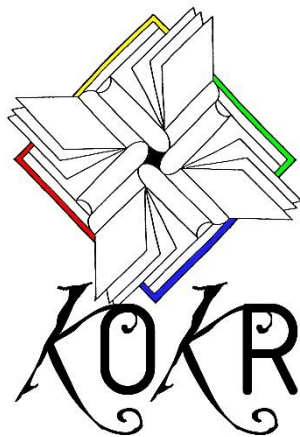

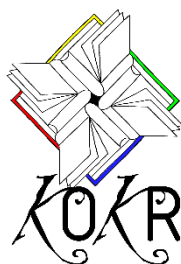
LETNO POROČILO

2021

Koroška osrednja knjižnica
dr. Franca Sušnika
Ravne na Koroškem

Ime knjižnice: **Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika, Ravne na Koroškem**

Sedež: **Na gradu 1, 2390 Ravne na Koroškem**

Skrajšano ime knjižnice: Koroška osrednja knjižnica (KOK)

Oddelek za otroke in mladino: Pionirska knjižnica Leopolda Suhodolčana (PKLS)

ID za DDV: **75081814**

Matična številka: **5052866000**

TRR: **01303-6030373968** odprt pri UJP

Tel.: 02 870 54 20 – izposoja

Tel.: 02 870 54 24 – direktorica

Tel.: 02 870 54 22 – računovodstvo

<http://www.knjiznica-ravne.si>

knjiznica@rav.sik.si

Ustanovitelji:

- Občina Ravne na Koroškem
- Občina Prevalje
- Občina Mežica
- Občina Črna na Koroškem

Organi KOK:

- direktorica: **mag. Irena Oder** (1. 4. 2017, petletni mandat)
- Svet zavoda: Urška Vezonik (predsednica), Mojca Šipek, Barbara Žvirč, Anika Popič, Draga Mori, Irma Makuc, Mojca Petrič, Petra Kunc, Darja Molnar.
- Strokovni svet: mag. Matic Neudauer (predsednik), Simona Šuler Pandev (namestnica predsednika), Lidija Štruc, Simona Grabner, Simona Vončina.

Kazalo

I	Uvod	5	1	Izposoja.....	21
II	Pravno-formalni vidik.....	7	1.1	Izposoja domoznanskega gradiva	21
III	Knjižnična mreža	9	1.2	Izposoja elektronskih knjig na daljavo	21
	1 Krajevne knjižnice, izposojevališča in Bukvarna Ajta. 9		1.3	Medknjižnična izposoja	21
	2 Delovni čas knjižnice, krajevnih knjižnic, izposojevališč in Bukvarne Ajta	9	1.4	Podaljšanje	22
IV	Izvajanje dejavnosti javne knjižnične službe	10	1.5	Rezervacije in naročila.....	22
V	Kadri	10	2	Članstvo	22
VI	Knjižnica v številkah	11	3	Odprtost	22
VII	Projekti	12	4	Obisk in informacije	23
	1 Čebela bere med	12	4.1	Uporaba čitalnic in svetovnega spleta	23
	1.1 Ureditve grajske kavarne s časopisno čitalnico, verando in vrtom	12	4.2	Informacije	23
	1.2 Ureditve oddelka za lahko branje – Berem zlahka	12	4.3	Spletna stran in družbena omrežja	23
	1.3 Priprava programa aktivnosti »zelene knjižnice« za širšo populacijo in za posamezne ranljive ciljne skupine – v sodelovanju s kolegi iz drugih sodelujočih knjižnic	13	5	Elektronski viri	23
	1.4 Vključevanje prebivalcev lokalne skupnosti v aktivnosti knjižnice – predavanja v časopisni kavarni ali na vrtu ob primernem vremenu	13	5.1	Uporaba podatkovnih zbirk, dostopnih na daljavo, ki jih knjižnica gradi sama	23
	1.5 Čebela BERE med!.....	13	5.2	Uporaba biografskih podatkovnih zbirk, ki jih knjižnica gradi sama	24
	2 Restavriranje Žegarjevega Antikrista.....	14	5.3	Uporaba storitve dostopa na daljavo.....	24
VIII	Oddelek za nabavo in obdelavo knjižničnega gradiva	15	5.4	Uporaba podatkovnih zbirk.....	24
	1 Knjižnična zbirka.....	15	6	Oddelek za odrasle	24
	1.1 Dopolnjevanje knjižnične zbirke v letu 2021 ..	15	6.1	Dejavnost	24
	1.2 Prirast gradiva 2021 v celoti	16	6.1	Prireditve in razstave	27
	2 Nakup knjižničnega gradiva 2021.....	17	7	Delo z mladimi bralci	28
	2.1 Vsebinska obrazložitev, utemeljitev in doseženi cilji	17	7.1	Pravljične ure z ustvarjalnimi delavnicami	28
	2.2 Nakup po vrsti gradiva	17	7.2	Otroške lutkovne, dramske in glasbene predstave.....	28
	2.3 Razporeditev klasičnega knjižnega gradiva, kupljenega v letu 2021 v mreži Koroške osrednje knjižnice	18	7.3	Predavanja	29
	2.4 Razmerja naslovov	18	7.4	Bibliopedagoške ure in vodeni ogledi	29
	3 Uveljavljanje enake dostopnosti knjižničnega gradiva	18	7.5	Predšolska bralna značka Petra Nosa.....	29
	3.1 Razporeditev gradiva, kupljenega v letu 2021 v mreži Koroške osrednje knjižnice.....	19	7.6	Poletnice	29
	4 Nakup za zamejce.....	19	7.7	Grajski »žaklički«	29
	5 Nabava in obdelava domoznanskega gradiva	19	7.8	Razstave	29
	5.1 Prirast gradiva	19	7.1	Razstavni kotički	29
	6 Retrospektivni vnos gradiva /elektronski katalog ...	19	7.2	Knjižna uganka	29
	7 Preusmerjanje gradiva	19	7.3	Rastem s knjigo	30
	8 Izločanje knjižničnega gradiva in odpis	19	7.4	Ustvarjalnice.....	30
	8.1 Odpisano gradivo.....	20	7.5	Raziskovalna delavnica.....	30
	9 Katalog Cobib.si.....	20	7.6	Moja naj knjiga.....	30
	10 Zaščita in varovanje gradiva	20	7.7	Bodi kul, beri ful	30
	11 ZBIRKA – stanje 31. 12. 2021.....	20	7.8	Stripovski razpis, razstava in prireditve.....	30
	11.1 Zbirka	20	X	Program dejavnosti na obmejnih območjih	31
	11.2 Zbirka po krajevnih knjižnicah in izposojevališčih	20	1	Zagotavljanje dostopnosti knjižničnega gradiva in storitev za Slovence v zamejstvu	31
IX	Oddelek izposoje.....	21	1.1	Potujoča knjižnica	31
			2	Bralna kultura ter informacijsko opismenjevanje za Slovence v zamejstvu	31
			2.1	Bralna značka za odrasle »Korošci pa bukve beremo« z vključitvijo »lahkega branja«	31
			2.2	Pravljične ure z Dragano in Dadijem.....	31
			2.3	Bralna značka Malček bralček	32
			2.4	Moja družina bere.....	32
			2.5	Bodi kul, beri ful	32
			3	Aktivno strokovno sodelovanje za dejavnost knjižnice na obmejnih območjih	33
			3.1	Medknjižnična izposoja	33
			3.2	Dostop do e-virov.....	33
			3.3	Igralna urica.....	33

3.4 Glasno branje	33	3.2 Koroška lokalna bibliografija in osebne bibliografije	41
XI Bukvarna Ajta	34	3.3 Razstave in prireditve.....	41
1 Dejavnosti bukvarne Ajta v letu 2021	34	3.4 Domoznanski projekt	42
XII Osrednja območna knjižnica.....	36	3.5 Publiciranje in promocija zbirk.....	42
1 Zagotavljanje povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij (območna zbirka) ..	36	3.6 Rokopisi	42
1.1 Nakup za območno zbirko	36	3.7 Zaščita dragocenega gradiva	43
1.2 Brezplačna medknjižnična izposoja za uporabnika (MKI)	36	3.8 Digitalizacija dragocenega gradiva iz posebnih zbirk (www.dlib.si, www.kamra.si).....	43
2 Strokovna pomoč knjižnicam na območju (svetovalno delo)	37	4 Usmerjanje izločenega knjižničnega gradiva s svojega območja	46
2.1 Strokovno sodelovanje splošnih knjižnic na območju	37	5 Nacionalna koordinacija OOK	46
2.2 Skupni projekti splošnih knjižnic na območju ..	37	5.1 Delovne skupine	46
2.3 Skupne storitve in projekti slovenskih območnih knjižnic	38	5.2 Izobraževanje	46
2.4 Knjižnične storitve za posebne skupine uporabnikov na območju	39	XIII Finančno poslovanje knjižnice	48
3 Koordinacija zbiranja, obdelave in hranjenja domoznanskega gradiva	40	1 Realizacija vseh prihodkov in odhodkov na dan 31. 12. 2021	49
3.1 Obrazi slovenskih pokrajin (Koroški biografski leksikon)	40	2 Pojasnila računovodskih izkazov za leto 2021	53
		2.1 Izkaz prihodkov in odhodkov	53
		2.2 Pojasnila k bilanci stanja za leto 2021	55

I Uvod

Tudi letos je dokument o vsebinskem in finančnem poslovanju Koroške osrednje knjižnice dr. Franca Sušnika v letu 2021 zapis najpomembnejših vsebinskih in finančnih poudarkov delovanja Koroške osrednje knjižnice dr. Franca Sušnika. Tudi leto 2021 bo zapisano kot leto, ki je bilo zelo nestabilno, nepredvidljivo in je zahtevalo dnevne prilagoditve in spremembe, saj smo tako rekoč vse leto delovali pod pogoji epidemije koronavirusa. Zato so običajne primerjave s preteklimi leti skorajda nemogoče in neprimerne. Res pa je, da se uspešnost delovanja našega javnega zavoda in še posebej vodje ocenjuje na podlagi številčnih kazalnikov, določenih v Pravilniku o merilih za ugotavljanje redne delovne uspešnosti direktorjev pravnih oseb javnega prava s področja kulture.

Tudi v letu 2021 je bilo veliko dela vloženega v motiviranje kolektiva, ki je v času epidemije omogočal nemoteno delovanje knjižnice. Čeprav smo se srečevali z bolniškimi odsotnostmi, preventivnimi izolacijami, smo vendarle delovali uspešno, zelo hitro smo poiskali mnoge možne poti do uporabnikov in tudi pri prireditvah upoštevali dejstvo, da če obiskovalci ne morejo do nas, bomo mi prišli do njih. Oglašali smo se preko našega Facebook profila, naše spletne strani, del dogodkov je bil viden na Youtubeu. Skorajda nikogar nismo prikrajšali za naše dogodke, pravljичne ure, raziskovalne in ustvarjalne delavnice, predstavitve knjig, tematske pogovore, predstavitve zanimivih domačinov ...

V letu 2021 beležimo 6561 enot prirasta gradiva, od tega smo nakupili 3701 enoto gradiva ali 98 % načrtovanega obsega. Občine ustanoviteljice so prispevale 100 % planiranih sredstev za nakup gradiva

Finančno poročilo pokaže, da presežek prihodkov nad odhodki za izvajanje javne službe KOK v letu 2021 znaša 489,31 evrov.

Izposoja »klasičnega« gradiva se je v primerjavi z letom poprej povečala za 10 %, saj smo 4.545 članom izposodili 202.251 enot gradiva. Veseli nas tudi podatek, da se je članstvo v primerjavi z letom 2020 povečalo za 7,6 %, in upamo, da se bo ta trend povečanja nadaljeval tudi v letu 2022. V letu 2021 pa se je za 30 % zmanjšala izposoja e-knjig, kar lahko komentiramo s povečano dostopnostjo knjižnice in torej zmanjšani potrebi bo oddaljenem dostopu do knjižničnega gradiva, se je pa, zanimivo, za 257 % povečala izposoja zvočnih knjig. Prav tako se je

povečala izposoja domoznanskega gradiva, in sicer za 1,5 %.

V letu 2021 je Koroško osrednjo knjižnico za izposajo, ogled ali obisk prireditev obiskalo 132.390 obiskovalce, od tega je bilo obiskovalcev spletnih dogodkov 7.983.

K dvigu bralne kulture prav gotovo pripomorejo raznovrstne dejavnosti, in med njimi tudi bralne značke. Kljub koronavirusu smo zelo uspešno zaključili sezono bralne značke za odrasle Korošci pa bukve beremo. Vedno bolj se uveljavlja tudi branje za mlade Bodi kul, beri ful, ki vključuje bralce med 13. in 18. letom, saj so se branju še v večjem številu pridružili tudi zamejci na avstrijskem Koroškem.

V letu 2021 smo pričeli z novim projektom širjenja bralne kulture z naslovom DRUŽI NAs branje.

Delo z mladimi in najmlajšimi bralci je bilo zaradi epidemioloških razmer zelo omejeno. Kljub vsemu smo jih nagovarjali preko raznovrstnih socialnih omrežij.

Knjižna paberkovanja na Ravnah in Prevaljah še vedno niso potekala v »živo«, ampak smo s pomočjo elektronskih poti nagovarjali bralce s priporočili za branje.

V letu 2021 smo izpeljali večino investicijskih del projekta Čebela bere med in 25. maja odprli kotiček Berem zlahka, 29. septembra pa še Grajsko časopisno kavarno Eleonora. Projekt se zaključi oktobra 2022, v letu 2022 bomo tema prostoroma s prireditvami in dogodki dodali še poseben pomen. Kotiček za lahko branje bo vzorčni primer dostopnosti gradiva za lahko branje in to sledi naši želji, da pridobimo dodatne reference pri delu z in za uporabnike lahkega branja. Svoje izkušnje bomo kot primere dobrih praks širili med območne knjižnice, prav tako pa tudi med slovenske osrednje knjižnice. Želimo postati referenčna knjižnica za lahko branje. Konec leta smo oddali tudi prijavo za pridobitev tega statusa na ZSK.

Ob slovenskem kulturnem prazniku smo v Črni odprli prenovljene in večje prostore knjižnice, ki jih je investirala Občina Črna. Knjižnica, ki sedaj domuje v vsem prvem nadstropju stavbe ob kulturnem domu, je pridobila samostojni prostor za otroke in mladino, prav tako omogoča manjše prireditve. Njena prostornost in bogata knjižnična zbirka sta veliki pridobitvi za uporabnike in sodelavce.

Domoznanska dejavnost se je v letu 2021 še posebej promovirala s portalom območnih knjižnic Obrazi slovenskih pokrajin. Tudi v letu 2021 je bila dejavna z ustvarjanjem lokalne bibliografije Koroške. Še

posebej se povečujeta povpraševanje in potreba po izdelavi osebnih bibliografij različnih avtorjev in vnos v normativno bazo CONOR.SI in bibliografske enote v vzajemno bibliografsko bazo podatkov COBIB.SI.

V letu 2021 smo v sodelovanju z NUK-om in Slovensko študijsko knjižnico v Celovcu nadaljevali z digitalizacijo zamejskih časopisov, in sicer časopisa Naš tednik – glasilo Krščanske ljudske stranke, ki je neprekinjeno izhajal od leta 1949 do 2003.

Na portalu dLib smo v letu 2021 zabeležili 728.655 vpogledov v metapodatke (lani 179.025 vpogledov) in ugotavljamo, da se je število skupnih vpogledov v vsebino zelo povečalo glede na predhodna leta.

Na spletni portal Kamra, spletnem mestu, ki združuje digitalizirane domoznanske vsebine, smo v letu 2021 vnesli štiri nove koroške vsebine, in sicer Knjigarije, 70 let AMD Ravne, Od koroškega fužinarja do ravenskega jeklarja ter o bralni znački Beremo že 60 let.

Ob bližajočem se jubileju Občine Ravne, 70-letnici poimenovanja mesto Ravne na Koroškem, je domoznanski oddelek pripravil odmevno razstavo Pot to goro raste naše novo mesto.

Tudi sicer se je razstavna dejavnost v manjšem obsegu že vrnila v naše razstavišče, Stripoteko in med gradivo.

Tudi v letu 2021 se je nadaljevalo sodelovanje s študijsko knjižnico v Celovcu. Ministrstvo za kulturo je tudi za leto 2021 razpisalo poziv za program dejavnosti splošne knjižnice za podporo razvoju knjižnične dejavnosti na obmejnih področjih. Z njim podpirajo dejavnosti, ki popularizirajo branje, knjižnice in rabo ter ohranjanje slovenskega jezika na avstrijskem Koroškem. Z bralno značko Korošci pa bukve beremo dobro promoviramo kvalitetno branje v slovenskem jeziku, mladi zamejci so se pridružili tudi branju pod naslovom Bodi kul, beri ful, vse to prav gotovo pripomore k dvigu bralne kulture, prav tako je zaživela medknjižnična izposoja.

V okviru našega dela skrbimo tudi za Bukvarno Ajta, ki je bila v letu 2021 odprta po ustaljenem urniku, manjkale so le organizirane skupine najmlajših, ki so nas obiskovale v prejšnjih letih.

Ob virih financiranja, ki jih za osnovno dejavnost zagotavljajo občine ustanoviteljice ter Ministrstvo za kulturo, se trudimo pridobivati dodatna sredstva s prijavi na razpise kot partner ali kot vodilni partner. V letu 2021 smo ob odobrenem projektu

Čebela bere med na MK pridobili še sredstva za financiranje restavriranja Žegarjevega Antikrista.

V nadaljevanju bo podrobnejši pregled Poročila predstavil večji del našega dela, ki smo ga v letu 2021 realizirali s 24 zaposlenimi (22 za nedoločen čas, ena reelekcija ter ena zaposlitev na projektu Čebela bere med), od tega je Ministrstvo za kulturo financiralo delavki za posebne območne naloge.

Domovanje na gradu zahteva tudi večjo skrb za nujno investicijsko vzdrževanje, za katero sredstva prispeva Občina Ravne.

Tudi v letu 2021 smo o svojem delu skozi celo leto poročali občinam ustanoviteljicam, svetu KOK, Ministrstvu za kulturo in drugi zainteresirani javnosti. Z rednim financiranjem so občine ustanoviteljice in Ministrstvo za kulturo omogočali vso našo dejavnost in za to sodelovanje in podporo se jim zahvaljujemo.

Še vedno je epidemija oziroma pogoje delovanja knjižnice narekovala epidemija, a z naporimi vodstva in vseh sodelavcev nam je z inovativnostjo, prilagajanjem in velikokrat tudi z delom pod posebnimi pogoji vendarle uspelo. Vsem se zahvaljujem za to dobro sodelovanje in skupno zavedanje, da si naši občani zaslužijo najboljše in da so tudi v oteženih razmerah lahko dobili željeno gradivo za študij, prosti čas ali pridobivanje novih znanj in veščin v procesu vseživljenjskega učenja.

S pomočjo raznovrstnih medijev smo promovirali našo pestro dejavnost. Elektronski medij je povečal našo prepoznavnost in prav gotovo je to spoznanje ena dobrih plati koronavirusa, ki jo bomo ubirali tudi v prihodnje.

Z zaposlenimi se skupaj trudimo za urejeno in kreativno okolje, ki, sem prepričana, omogoča vso to bogato vsebino. Za dobro sodelovanje se jim zahvaljujem in skupaj hitimo novim izzivom naproti.

Za vse in vsakogar pod enakimi pogoji želimo biti in ostati knjižnica kot vez s preteklostjo, vpeti v sedanost in s pogledom v prihodnost.

Pripravila:
mag. Irena Oder, direktorica

II Pravno-formalni vidik

Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem nadaljuje delo nekdanje Študijske knjižnice, ki je bila ustanovljena 3. 3. 1949; pridružena sta ji bila Likovni salon in Delavski muzej. Njeni pobudniki in ustanovitelji so ji namenili prostore v ravenskem gradu, ki je bil tudi prvi dom Gimnazija Ravne. Študijska knjižnica se je posvetila zbiranju starejšega koroškega domoznanskega gradiva in pospeševanju knjižničarstva v koroški krajini, študentom in dijakom pa je nudila bogato študijsko literaturo in referenčno gradivo.

Skladno s spremembami v slovenskem knjižničarstvu je postopoma spreminjala način svojega poslovanja in leta 1980 prejšnje ljudske knjižnice tudi formalno povezala v enotno knjižnično ustanovo; leta 1986 jo je Kulturna skupnost Ravne na Koroškem imenovala za občinsko matično knjižnico.

Z odlokom o ustanovitvi javnega zavoda Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem (UL RS, št. 96/2002) so Občina Ravne na Koroškem, Občina Prevalje, Občina Mežica in Občina Črna na Koroškem uredile javno službo na področju knjižnične dejavnosti, status javnega zavoda, razmerja med ustanoviteljicami in javnim zavodom ter temeljna vprašanja glede organizacije, delovanja ter financiranja javnega zavoda.

Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi KOK (Uradni list RS, št. 26/2014 z dne 14. 4. 2014).

Z odločbo Ministrstva za kulturo (612-16/2003-1) je KOK od leta 2003 osrednja območna knjižnica za Koroško. Po 27. členu Zakona o knjižničarstvu (UL RS, št. 87/2001) knjižnica izvaja posebne naloge, opredeljene v Pravilniku o osrednjih območnih knjižnicah (UL RS, št. 88/2003), le-te financira Ministrstvo za kulturo.

Na področju dejavnosti, ki jo izvaja kot javno službo, zavezujejo knjižnico naslednji zakoni:

- Zakon o knjižničarstvu (UL RS, št. 87/2001)
- Zakon o uresničevanju javnega interesa na področju kulture (UL RS, št. 96/2002, UL RS, št. 56/2008)
- Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe (UL RS, št. 73/2003)
- Pravilnik o določanju skupnih stroškov osrednjih knjižnic, ki zagotavljajo knjižnično dejavnost v več občinah, in stroškov krajevnih knjižnic (UL RS, št. 19/2003)
- Uredba o osnovnih storitvah knjižnic (UL RS, št. 29/2003)
- Pravilnik o osrednjih območnih knjižnicah (UL RS, št. 88/2003)
- Pravilnik o vodenju evidence javnih zavodov na področju kulture (UL RS, št. 11/2003)

- Pravilnik o razvidu knjižnic (UL RS, št. 105/2003)
- Uredba o metodologiji za določitev osnov za izračun sredstev za izvajanje javne službe na področju kulture (UL RS, št. 100/2003)
- Unesco, Manifest o splošnoizobraževalnih knjižnicah (1994)
- Etični kodeks slovenskih knjižničarjev (1995)
- Pravilnik o izdaji dovoljenja za vzajemno katalogizacijo (UL RS, št. 127/2004)
- Pravilnik o izvajanju knjižničnega nadomestila (UL RS, št. 42/2004)
- Navodilo za izločanje in odpis knjižnega gradiva (NUK)
- Zakon o obveznem izvodu publikacij (UL RS, št. 69/2006)
- Zakon o javnih uslužbencih (UL RS 56/2002)
- Kolektivna pogodba za javni sektor (UL RS 57/2008)
- Zakon o sistemu plač v javnem sektorju (UL RS 95/2007)
- Zakon o uravnoteženju javnih financ - ZUJF (UL RS, 40/12)
- Aneks št. 12 h Kolektivni pogodbi za javni sektor (KPJS) (Uradni list RS, št. 80/18)

Narodna in univerzitetna knjižnica vodi v skladu s 33. čl. Zakona o knjižničarstvu razvid knjižnic – to je javno evidenco, v kateri se vodijo podatki o knjižnicah, ki izvajajo javno službo v Republiki Sloveniji. Na podlagi razvida izda Ministrstvo odločbo o stopnji izpolnjenih pogojev za vsako knjižnico posebej in jo oceni kot razvito, srednje razvito ali nerazvito.

Knjižnica je dolžna upoštevati še:

- Zakon o delovnih razmerjih (UL RS, št. 42/2002)
- Zakon o varstvu osebnih podatkov (UL RS, št. 86/2004)
- Zakon o dostopu do informacij javnega značaja (UL RS, št. 24/2003)
- Pravilnik o zahtevah za zagotavljanje neoviranega dostopa, vstopa in uporabe objektov v javni rabi ter večstanovanjskih stavb (UL RS, št. 96/2003)
- Zakon o izvrševanju proračuna RS za leto 2003 in 2004 (UL RS, št. 20/2004)
- Zakon o avtorskih in sorodnih pravicah (UL RS, št. 94/2004)
- Zakon o davku na dodano vrednost (UL RS, št. 97/2004)
- Zakon o dohodnini (UL RS, št. 54/2004)
- Zakon o sistemu plač v javnem sektorju (UL RS, št. 56/2002 in dopolnitve)
- Uredba o višini povračil stroškov v zvezi z delom in drugih dohodkov, ki se ne všttevajo v davčno osnovo (UL RS, št. 142/04, 7/05 in 60/05)

Najpomembnejši interni akti:

- Pravilnik o oddaji javnih naročil male vrednosti
- Pravilnik o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v Koroški osrednji knjižnici dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem
- Pravilnik o delovnem času v Koroški osrednji knjižnici dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem
- Pravilnik o izločanju in odpisu knjižničnega gradiva
- Navodila o kroženju knjigovodskih listin, Navodila za popis sredstev in obveznosti do virov sredstev
- Navodilo za izločanje in odpis knjižnega gradiva
- Register tveganj Koroške osrednje knjižnice
- Navodila o ravnanju in ukrepih za preprečevanje trpinčenja na delovnem mestu (Mobing) ter za odpravo njegovih posledic in ukrepe za preprečevanje drugih prepovedanih dejanj zoper zaposlene
- Pravilnik o popisu blaga
- Pravilnik o splošnih pogojih poslovanja KOK

Organa upravljanja knjižnice sta Svet zavoda in direktorica.

V letu 2021 se je Svet Koroške osrednje knjižnice sestel trikrat.

Strokovni svet KOK se je v letu 2021 sestel enkrat.

III Knjižnična mreža

1 Krajevne knjižnice, izposojevališča in Bukvarna Ajta

- Knjižnica Kotlje, Kotlje 3a, 2394 Kotlje
- Knjižnica Prevalje, Trg 2a, 2391 Prevalje
- Knjižnica Mežica, Trg 4. aprila 4, 2392 Mežica
- Knjižnica Žerjav, Žerjav 21, 2393 Črna na Koroškem
- Knjižnica Črna na Koroškem, Center 153, 2393 Črna na Koroškem
- Izposojevališče Leše, Leše 68a, 2391 Prevalje
- Izposojevališče Strojnska Reka, Stražišče 15, 2390 Ravne na Koroškem
- Izposojevališče Strojna, Strojna 22, 2391 Prevalje
- Izposojevališče Podpeca, Podpeca 21, 2393 Črna na Koroškem
- Bukvarna Ajta, Gledališča pot 1, 2390 Ravne na Koroškem (V stavbi kulturnega centra Ravne)

2 Delovni čas knjižnice, krajevnih knjižnic, izposojevališč in Bukvarne Ajta

<p>KOK Tel: 02 870 54 20 Delovni čas: ponedeljek - petek: 8.00–19.00 sobota: 8.00–13.00 Poletni delovni čas (julij, avgust) torek, četrtek, petek: 8.00–15.00 ponedeljek, sreda: 10.00–18.00</p>	<p>PKLS Tel: 02 870 54 37 Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek, petek: 15.00–19.00 sobota: 8.00–13.00 Poletni delovni čas (julij, avgust) torek, četrtek, petek: 8.00–15.00 ponedeljek, sreda: 10.00–18.00</p>
<p>Krajevna knjižnica Kotlje Tel: 02 821 50 83 Redni delovni čas: ponedeljek: 11.00–13.30 četrtek: 16.00–18.30 Poletni delovni čas (julij in avgust) četrtek: 15.00–18.00</p>	<p>Krajevna knjižnica Prevalje Tel: 02 823 11 75 Redni delovni čas: ponedeljek, sreda, četrtek: 14.00–18.00 torek, petek: 8.00–12.00 Poletni delovni čas (julij in avgust) ponedeljek, sreda: 14.00–18.00 četrtek: 10.00–14.00</p>

<p>Krajevna knjižnica Mežica Tel: 02 827 77 30 Redni delovni čas: ponedeljek: 8.00–13.00 sreda, petek: 14.00–19.00 Poletni delovni čas (julij in avgust) sreda: 14.00–18.00 petek: 10.00–13.00</p>	<p>Krajevna knjižnica Žerjav Tel: 02 823 96 74 Redni delovni čas: torek: 16.00–18.00 Poletni delovni čas (julij in avgust) torek: 16.00–17.00</p>
<p>Krajevna knjižnica Črna na Koroškem Tel: 02 823 85 41 Redni delovni čas: torek, četrtek: 13.00–19.00 Poletni delovni čas (julij in avgust) torek: 15.00–19.00</p>	<p>Izposojevališče Strojnska Reka Redni delovni čas: sreda: 16.00–17.00 Poletni delovni čas (julij in avgust) zaprto</p>
<p>Izposojevališče Strojna Zaprto</p>	<p>Izposojevališče Leše Redni delovni čas: petek: 15.00–16.00 Poletni delovni čas (julij in avgust) zaprto</p>
<p>Izposojevališče Podpeca Redni delovni čas: petek: 16.00–17.00 Poletni delovni čas (julij in avgust) zaprto</p>	<p>Bukvarna Ajta Tel: 02 620 48 72 Redni delovni čas: torek, četrtek: 16.00–19.00 sreda: 9.00–12.00 Poletni delovni čas (julij in avgust) ponedeljek: 9.00–12.00 sreda: 16.00–19.00</p>

V poletnem času (julij in avgust): ob sobotah in prazniku (15. avgust) zaprto.

Pravljilčne ure v **PKLS**: ob sredah ob 17.00 uri.

Pred prazniki: 30. aprila in 24. decembra: 8.00–14.00, **31. decembra zaprto.**

IV Izvajanje dejavnosti javne knjižnične službe

Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem je v letu 2021:

- pridobivala, strokovno obdelala, hranila in posredovala knjižnično gradivo;
- zagotavljala dostop do knjižničnega gradiva in elektronskih publikacij;
- izdelovala knjižnične kataloge in podatkovno zbirko;
- skrbela za delovanje knjižnične mreže in izposajo knjižničnega gradiva;
- načrtovala in izvajala delo z mladimi in odraslimi bralci, vplivala na razvoj bralne kulture;
- z organizacijo kulturnih prireditev prispevala k bogatejši kulturni ponudbi svojega kraja;
- nadaljevala izgradnjo podatkovne zbirke (Koroška lokalna bibliografija);
- pomagala pri koordinaciji dela Društva bibliotekarjev Koroške;
- izvajala strokovno pomoč in svetovanje drugim knjižnicam na svojem območju;
- sodelovala v medknjižnični izposoji;
- pridobivala in izobraževala uporabnike;
- skrbela za informacijsko opismenjevanje uporabnikov;
- varovala knjižnično gradivo, ki je kulturni spomenik.

Kot osrednja območna knjižnica je izvajala posebne naloge za območje Koroške, in sicer:

- a) zagotavljanje povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij (območna zbirka);
- b) strokovna pomoč knjižnicam na območju (svetovalno delo);
- c) koordinacija zbiranja, obdelave in hranjenja domoznanskega gradiva;
- d) č) usmerjanje izločenega knjižničnega gradiva s svojega območja;

V Kadri

31. 12. 2021 je bilo v knjižnici za nedoločen čas zaposlenih 22 delavcev. Do 31. 12. 2021 so bili zaposleni še: ena reelekcija ter ena delavka za delo na projektu.

DELOVNO MESTO	NEDOLOČEN ČAS	DOLOČEN ČAS
bibliotekar	11	
knjižničar	3	
knjižničar v bukvarni Ajta	1	
manipulant	1,5	
čistilka	1,5	
hišnik	1	
računovodja	1	
informatik	1	
samostojni strokovni svetovalec	1	
direktorica		1
delo na projektu		1
SKUPAJ:	22	2

VI Knjižnica v številkah

4.545 aktivnih članov

202.251 izposoj knjižničnega gradiva

142.361 obiskovalcev

7.058 podanih informacij

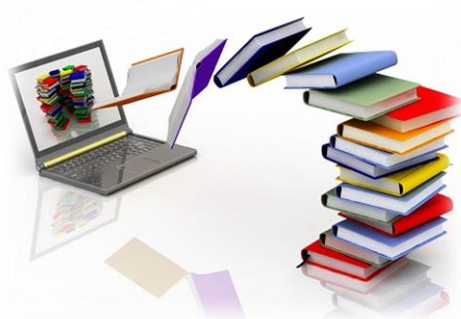

281 prireditev (77 za odrasle, 204 za mlade)

prirast gradiva:
6.561

skupna zbirka gradiva:
243.602

Digitalizacija

- Naš tednik (19 letnikov, 7.295 strani)
- 139 razglednic, fotografij in risb

VII Projekti

1 Čebela bere med

A.L.P. Peca, d.o.o., vodilni partner LAS Mežiške doline, v sodelovanju z LAS Zgornje Savinjske in Šaleške doline, LAS Spodnje Savinjske doline, LAS Raznolikost podeželja in LAS Mislinjske in Dravske doline, sooblikuje in izvaja projekt Čebela bere med. Operacija predstavlja doprinos k razvoju knjižnic, k povečanju njihovih vsebin ter prenosu inovativnih znanj in dobrih praks. Na območju Mežiške doline je v operaciji sodelovala tudi naša knjižnica, Čebelarsko društvo Ravne na Koroškem in Občina Ravne na Koroškem.

V okviru operacije **Čebela bere med** smo v Koroški osrednji knjižnici dr. Franca Sušnika uresničili vse aktivnosti, ki so bile predvidene znotraj prve faze projekta. Zaradi epidemije so bile prireditve prilagojene aktualnim ukrepom, a smo kljub temu izvedli vse, kar je bilo predvideno.

1.1 Ureditev grajske kavarne s časopisno čitalnico, verando in vrtom

Grajska časopisna kavarna Eleonora povezuje zamisel »zelene knjižnice«, saj preko grajskega vrta lepo zaokroži podobo knjižnice z zelenim grajskim parkom, polnim mogočnih dreves, sprehajalnih poti in cvetočih travnikov. S tem smo pridobili dodaten prostor, kjer lahko z različnimi aktivnostmi povežemo vsebine kulturnih prireditev z naravo in se družimo v prijetnem, zelenem okolju grajskega vrta. S čudovitim modernim interierjem, ki se preliva z grajskim, smo lepo povezali sedanost s preteklostjo in prostorsko obudili dogajanje v časopisni čitalnici, jo poživili in približali širši javnosti.

Na novo so urejeni in opremljeni prostori:

- Grajska kavarna – servisni prostor (retro pult, nizka omara s pultom, pomivalni stroj, mehčalec vode, ledomat, hladilni pult, luč nad delovno površino). Prostor je na novo prepleksan in opremljen s sodobno gostinsko opremo.
- Časopisna čitalnica – zbrusen parket, nove robne letve, na novo prelakiran parket, novo prepleksane stene. Prostor je preurejen in prilagojen novi dejavnosti. V tem prostoru so štiri nove mize obdane s štirinajstimi oblazinjenimi stoli, v prostoru so nove stoječe

bralne luči. V prostoru je tudi nova sedežna garnitura.

- Veranda – opremljena je s tremi modernimi mizami in osmimi oblazinjenimi stoli, na verandi so tudi nove stoječe bralne luči.
- Vhodna vrata – prenovljena so vhodna vrata, ki vodijo iz verande na vrt. Izbrali smo moderna mehanska steklena vrata, ki ohranjajo pogled iz verande na grajski par.
- Grajski vrt – novih pet miz in stolov, dva zunanja kompleta (miza, klop, dva stola). Na vrtu imamo tudi tri nova senčila s podstavki.
- Za prireditve je na grajskem vrtu nova elektro omara za prireditve.
- Pridobili smo šest premičnih kock za razstave, ki jih uporabljamo v naši Stripoteki.

1.2 Ureditev oddelka za lahko branje – Berem zlahka

Kot referenčna knjižnica za lahko branje smo potrebovali prostor, ki je opremljen glede na aktualne obstoječe smernice in priporočila za tovrstne potrebe bralcev. Z barvitimi piktogrami opremljen oddelk **Berem zlahka** je posebej prilagojen za bralce z različnimi bralnimi potrebami. Privlačen dizajn kar kliče po raziskovanju knjižnih polic prilagojenega gradiva in omogoča enostaven dostop do knjižnega gradiva.

Prostor je opremljen s primernim pohištvom, razmiki med policami so prilagojeni invalidskim vozičkom, opremljen je s piktogrami in drugimi označbami, ki omogočajo bralcem lažje iskanje gradiva. Na policah so dostopni pripomočki za branje (bralne lupe, elektronska lupa za slabovidne, bralna očala, računalnik). Vse skupaj je ločeno od ostalega gradiva in ponuja lažjo orientiranost uporabnikom ranljivejših ciljnih skupin.

Na novo je urejen in opremljen prostor:

- Knjižne police, prilagojene gradivo za lahko branje.
- Grafična podoba prostora za lahko branje.
- Prireditveni oder iz premičnih kock, ki ga lahko prilagajamo glede na potrebe prostora.

Na prireditvi ob odprtju oddelka Berem zlahka smo predstavili pomen in namembnost oddelka za lahko branje in s tem poskrbeli za informiranost prebivalstva o posebnostih in prednostih lahkega branja za različne specifične skupine. V knjižnici nudimo organizirano bibliopedagoško pomoč uporabnikom in informiranje o pomembnosti dostopnosti branja vsem.

1.3 Priprava programa aktivnosti

»zelene knjižnice« za širšo populacijo in za posamezne ranljive ciljne skupine – v sodelovanju s kolegi iz drugih sodelujočih knjižnic

- Sestavili smo delovno skupino, ki je pripravila program dogodkov za informiranje in ozaveščanje prebivalstva.
- V dogodke in akcije smo vključili ranljive ciljne skupine, nudili pravljичne ure in izobraževanja za vse otroke v Mežiški dolini.
- Oblikovali smo poučno zloženko za otroke.
- Skupina je ob pripravi programa sodelovala tudi z različnimi akterji iz lokalnega okolja kot so čebelarstvo društvo, Medgeneracijski centri v Mežiški dolini, Zavod za šport, kulturo in mladinske dejavnosti, ...
- Zaposleni v Koroški osrednji knjižnici dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem so po Mežiški dolini vodili delavnice in prebirali pravljice s čebelarstvo tematiko.
- V pravljичne ure osnovnošolcev smo vključili pravljice s čebelarstvo tematiko in ozaveščali osnovnošolce in predšolske otroke o pomenu čebel in čebelarjenja.
- K sodelovanju smo povabili tudi strokovne delavce partnerskih LAS in knjižnic, da so s svojim znanjem in izkušnjami pomagali sooblikovati program zelene knjižnice na Ravnah.
- Prostore smo prilagodili tako, da zaokrožajo podobo knjižnice z grajskim vrtom, kjer so zelene površine, sprehajalne poti, mogočna drevesa.
- Udeležili smo se 5 vsebinskih srečanj sodelujočih LAS in njihovih knjižnic, na katerih so bile obravnavane vsebine/teme, ki jih pripravljajo posamezne knjižnice - tudi program zelene knjižnice.
- Program zelene knjižnice je bil predstavljen vsem sodelujočim knjižnicam, ki ga bodo lahko prilagojenega za svoje lokalne razmere in potrebe, izvajali na območjih sodelujočih LAS.

1.4 Vključevanje prebivalcev lokalne skupnosti v aktivnosti knjižnice – predavanja v časopisni kavarni ali na vrtu ob primernem vremenu

- V prenovljeni časopisni kavarni smo pripravili koncert skupine Ojgn, katere člani so vrhunski glasbeniki. Z eksperimentalnim pridihom predstavljena glasbena poslastica je pričarala prečudovit dogodek, ki se je

prepletal znotraj Grajske kavarne, Grajskega razstavišča in Grajskega vrta.

- Organizirali smo predavanje o medovitih rastlinah. Predavala je Tatjana Ladinek – Občutek narave. Program smo glede na epidemiološke razmere morali prilagoditi zaključenim šolskim skupinam, a smo poskrbeli, da smo ga popestrili s promocijskim materialom, ki je bil na voljo vsem osnovnošolcem. S predavanjem smo ozaveščali mlade o biotski raznolikosti, pomenu ekologije, pomenu varovanja narave in zdravega načina življenja.

Dosežek: informiranje in ozaveščanje prebivalstva vseh starosti, visokokakovosten privlačen kulturni program, informiranje o varovanju narave, ekologiji, sobivanju z naravo. Predstavitev pomena čebelarjenja, čebel, biotske raznolikosti in pomena ohranjanja narave in sobivanja z njo.

1.5 Čebela BERE med!

- Pripravili smo čebelarstvo kotiček, izobraževalno-didaktični pripomoček, ki je bil predstavljen v Koroški osrednji knjižnici dr. Franca Sušnika.
- Pripravili smo gradivo za čebelarstvo kotiček in promocijsko slikanico.
- Vključevali smo uporabnike knjižnice v srečanja in delavnice na temo čebelarjenja (izdelovali smo čebelice, prebirali pravljice na temo čebelarjenja, potovali s čebelarstvom kotičkom po celi Mežiški dolini, ozaveščali otroke o pomenu čebel, čebelarjenja).
- Vključitev lokalnega društva čebelarjev v srečanja, delavnice in dogodke na temo čebelarjenja.

S tem smo poskrbeli za uspešno oblikovan čebelarstvo kotiček, ki ga je mogoče predstavljati glede na interesne potrebe otrok. Promocijska slikanica je privlačno oblikovana in je bila razdeljena vsem otrokom po šolah in vrtcih Mežiške doline.

2 Restavriranje Žegarjevega Antikrista

V KOK hranimo veliko rokopisnega in drugega dragocenega gradiva, ki je nekatero zaradi že slabega stanja, ko smo ga dobili v hrambo, potrebno restavriranja. Knjižnica namenskega denarja za tovrstne strokovne posege nima. Z digitalizacijo veliko tega gradiva ohranimo tudi zato, ker ostajajo originali v varnih in primernih prostorih. V letu 2021 smo ponovno naslovili prijavo pri Ministrstvu za kulturo za finančno pomoč pri restavriranju Žegarjevega Antikrista iz leta 1797 iz Kotnikove zapuščine. Tokrat smo bili uspešni in s pomočjo izvajalca Arhiva Slovenije nam je uspela restavracija tega dragocenega gradiva, ki ga bomo v letu 2022 predstavili tudi širši javnosti; prav tako želimo predstaviti postopke restavriranja, mnoge dileme in raziskovanje istovetnosti, kar je laični javnosti morda manj znano.

Pripravili:

Nika Skudnik, delo na projektu Čebela bere med
mag. Irena Oder, direktorica

VIII Oddelek za nabavo in obdelavo knjižničnega gradiva

1 Knjižnična zbirka

Temeljna naloga knjižnice je pridobivanje, strokovna obdelava, hranjenje in posredovanje gradiva, s čimer se uresničuje univerzalna demokratična dostopnost do informacij. Cilj knjižnice je pridobiti čim več novega kvalitetnega gradiva.

Nakup knjižničnega gradiva se izvaja po določenih kriterijih nabavne politike in z upoštevanjem strokovnih priporočil in standardov za splošne knjižnice.

Knjižnica ima ustrezen izbor gradiva, kadar je letni prirast sestavljen iz do 50 % strokovnega in do 50 % naslovov leposlovnega gradiva. Pri izboru se upoštevajo potrebe odraslega prebivalstva ter otrok in mladine. Slednjim naj bi knjižnica v okviru letnega prirasta namenila 30 % naslovov. Neknjižno gradivo naj bi predstavljalo 10 % prirasta.

Pri nakupu knjižničnega gradiva knjižnica upošteva veljavne Standarde za splošne knjižnice, letno evalvacijo obstoječih zbirk in njihovo uporabo, strukturo in število prebivalstva, velikost in poslanstvo knjižnice, značilne in posebne potrebe okolja, enako dostopnost za vse prebivalce, dostopnost naslovov na tržišču, informacijske, raziskovalne in kulturne potrebe okolja. Natančnejši kriteriji so opredeljeni v **Dokumentu o upravljanju knjižnične zbirke** in **Letnem načrtu nakupa gradiva**; oba dokumenta sta dostopna na spletni strani knjižnice <https://www.knjiznica-ravne.si/wp-content/uploads/2022/01/Dokument-o-upravljanju-knjiznicne-zbirke-2022.pdf>

in

https://www.knjiznica-ravne.si/wp-content/uploads/2021/05/Letni_nacrt_NAKUP_gradiva_2021.pdf.

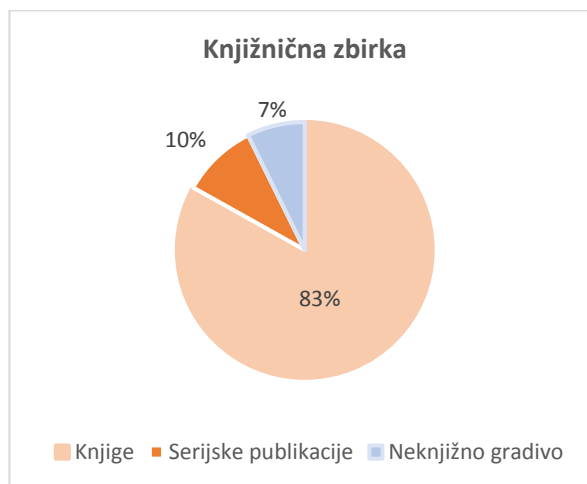
Koroška osrednja knjižnica skrbi za uveljavljanje enake dostopnosti knjižničnega gradiva za vse prebivalce na svojem območju. Pri tem upošteva delež prebivalcev in uporabnikov knjižnice, značilne potrebe določenega okolja, kvaliteto zbirke v posamezni enoti, prostorske pogoje posamezne knjižnice v lokalni mreži in obseg finančnih sredstev.

Da bi se čim bolj približali standardnim določilom zbirke glede na analizo zbirk, v posameznih enotah knjižnice težimo k izboljšanju ponudbe strokovnega knjižničnega gradiva ter neknjižnega gradiva, hkrati pa

upoštevamo potrebe in želje uporabnikov oz. značilnosti posameznega okolja.

Obvezni izvod je, kot določa Zakon o obveznem izvodu publikacij, lociran v osrednji knjižnici, darovi pa so glede na potrebe locirani v osrednji knjižnici in v krajevnih knjižnicah.

Knjižnična zaloga je dosegla **243.602 enoti inventariziranega gradiva**, od tega 202.458 knjig, 23.356 serijskih publikacij in 17.788 enot neknjižnega gradiva.

1.1 Dopolnjevanje knjižnične zbirke v letu 2021

V letu 2021 je knjižnica ob **obveznem izvodu** publikacij in **darovih** obnavljala in dopolnjevala knjižnično zbirko predvsem z **nakupom**, in sicer **s sredstvi občin ustanoviteljic** (Ravne na Koroškem, Prevalje, Mežica in Črna na Koroškem), **Ministrstva za kulturo** (v nadaljevanju MK) in **lastnimi sredstvi**.

V letu 2021 je knjižnica pridobila 6.561 enot klasičnega gradiva, 184 novih e-knjig, 170 zvočnih knjig, 11 drugih e-virov, skupaj **6.926 enot** in realizirala 106 % letnega načrta.

Pridobljeno gradivo je namenjeno za:

- spodbujanje in razvijanje **branja, bralne kulture** in **informacijske pismenosti** in projekte **promocije branja** (KOK uspešno izvaja projekta Predšolska bralna značka Petra Nosa in bralna značka za odrasle Korošci pa bukve beremo, mladinski projekt Bodi kul, beri ful, ...);
- kvalitetno ponudbo **leposlovja** slovenskih avtorjev, zahtevnejših prevodov in humanistike, tudi leposlovja v tujih jezikih (angleški, nemški, francoski, ruski, italijanski, španski);
- dopolnjevanje zbirke **»Berem zlahka«**;
- dopolnjevanje **posebnih zbirk**;

- dopolnjevanje zbirke glede na **zahteve uporabnikov** in povečano **povpraševanje** po posameznih področjih in naslovih (rezervirano gradivo);
- zadovoljevanje potreb po **izobraževanju** z gradivom različnih strok, poljudnih in zahtevnejših na različnih medijih (učenje jezikov, permanentno izobraževanje, spoznavanje zgodovine, umetnosti);
- dostop do **elektronskih virov** informacij;
- dostop do e-knjig (**Biblos**) in zvočnih knjig (**Audibook**);
- načrtno dopolnjevanje **domoznanske zbirke**;
- dopolnjevanje **AV zbirke** (zgoščenke in DVD-ji) s kvalitetno glasbo in filmi domačih in tujih avtorjev;
- kvalitetno ponudbo **periodike** v slovenskem jeziku in del v tujih jezikih;
- ponudbo gradiva, namenjenega kvalitetnemu preživljanju **prostega časa** (hobiji, interesne dejavnosti, osebnostna rast, umetnost ...);
- dopolnjevanje posebne zbirke **Stripoteka**.

1.2 Prirast gradiva 2021 v celoti

1.2.1 Prirast inventariziranega gradiva po načinu nabave

NAČIN NABAVE	GRADIVO/ŠT. ENOT
NAKUP	
MK	1.201
OBČINE	2.110
LASTNA SREDSTVA	25
NAKUP SKUPAJ	3.336
DRUGO	
OBVEZNI IZVODI	2.323
DAROVİ	778
ZAMENA	2
STARI FOND	105
LASTNA IZDAJA	17
DRUGO SKUPAJ	3.225
SKUPAJ	6.561

1.2.2 Prirast inventariziranega gradiva po vrsti gradiva in načinu nabave

GRADIVO	KNJIGE	SERIJSKE	NEKNJIŽNO	SKUPAJ
MK	1.187	0	14	1.201
OBČINE	2.007	98	5	2.110
LASTNA SREDSTVA	25	0	0	25
OBVEZNI IZVODI	1650	635	38	2323
DAR	547	96	135	778
ZAMENA	2	0	0	2
STARI FOND	8	9	88	105
LASTNA IZDAJA	16	1	0	17
SKUPAJ	5.442	839	280	6.561

1.2.3 Prirast e-virov

GRADIVO	LICENCE/NASLOVI
E-KNJIGE (BIBLOS)	184
ZVOČNE KNJIGE (AUDIBOOK)	170
E-VIRI	11
SKUPAJ	365

Knjižnica je v letu 2021 omogočala dostop (za nekatere tudi oddaljen) do različnih e-virov.

Knjižnica je poleg osnovnega paketa 242 naslovov, kupila še 184 naslovov e-knjig na portalu Biblos in 170 naslovov zvočnih knjig ponudnika Audibook. Tako je bilo uporabnikom v letu 2021 na voljo 816 naslovov e-knjig in 275 naslovov zvočnih knjig.

V letu 2021 je knjižnica razen dostopa do e-knjig (Biblos) in zvočnih knjig (Audibook) omogočala dostop tudi do **11 drugih e-virov**:

ELEKTRONSKI VIR	OPIS
1. EBSCOHOST	Servis, ki omogoča iskanje, pregledovanje, shranjevanje in tiskanje polnih besedil člankov z vseh znanstvenih področij (podatkovne zbirke Academic Search Elite, Business Source Premier, MasterFILEPremier, Newspaper Source in MEDLINE)
2. ARHIV VEČERA	Arhiv člankov Večera
3. TAX-FIN-LEX	Spletni portal z dokumenti iz davčnega, računovodsko-finančnega in pravnega področja, imenovan Tax-Fin-Lex (TFL)

4.	PRESSREADER	Več kot 7.300 naslovov dnevnega časopisja in revij iz več kot 100 držav in v več kot 60 jezikih v elektronskem okolju. V slovenskem jeziku so dostopni: Večer (samo še v januarju in februarju), Dnevnik in Nedeljski dnevnik
5.	DELO	Arhiv člankov Dela
6.	KNJIŽNIČARSKÉ NOVICE	Informativni bilten, ki seznanja slovenske knjižnične delavce s tekočimi dogajanji in novostmi v stroki
7.	ZPS	Revija Zveze potrošnikov Slovenije - revija za potrošnike, rezultati testov izdelkov in storitev, koristne informacije in nasveti
8.	E-FINANCE	Tiskane izdaje časopisa Finance v elektronski obliki
9.	PRAVNA PRAKSA	Časopis za pravna vprašanja
10.	KOROŠKA V ŠTEVILKAH	Statistični bilten A. L. P. Peca
11.	KUŽEK	Revija za ljubitelje in lastnike psov

1.2.4 Primerjava prirasta gradiva v petletnem obdobju (2017-2021)

PRIRAST PO NAČINU DOBAVE					
	2017	2018	2019	2020	2021
NAKUP	3.403	3.499	3.491	3.621	3.336
OBVEZNI IZVODI	2.245	2.184	2.450	2.384	2.323
DAROVI	634	500	621	564	778
ZAMENA	0	4	0	0	2
STARI FOND	43	36	562	155	105
LASTNA IZDAJA	-	-	-	11	17
SKUPAJ	6.325	6.223	7.124	6.735	6.561

2 Nakup knjižničnega gradiva 2021

2.1 Vsebinska obrazložitev, utemeljitev in doseženi cilji

Knjižnica je v letu 2021 načrtovala nakup v višini 3.780 izvodov knjižničnega gradiva, realizirala pa ga je v višini 3.701 enot, kar je 98 %. Na prebivalca predstavlja to 0,15 enot gradiva. Povprečna cena na enoto je 22,68 €.

2.2 Nakup po vrsti gradiva

VRSTA GRADIVA	SKUPAJ
KNJIŽNO GRADIVO	3.219
NEKNJIŽNO GRADIVO	19
SERIJSKE PUBLIKACIJE	98
E-KNJIGE	184
ZVOČNE KNJIGE	170
E-VIRI	11
SKUPAJ	3.701

Nakup knjižničnega gradiva smo načrtovali za 5 organizacijskih enot, za premično zbirko, s katero oskrbujemo 4 izposojevališča, in za nakup po posebnih kriterijih za zamejce (Slovenska študijska knjižnica Celovec). Nakup za organizacijske enote (krajevne knjižnice) in za premično zbirko je bil izveden po načrtu.

Nakup knjižničnega gradiva je potekal v skladu s priporočili Ministrstva za kulturo RS in merili, ki urejajo pogoje za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe. Sledil je tudi Strokovnim priporočilom in standardom za splošne knjižnice za obdobje 2018-2028. Pri izboru gradiva smo sledili vsebinskim kriterijem nabavne politike Koroške osrednje knjižnice.

Dotatno smo nabavljali gradivo za bralne projekte (Korošci pa bukve beremo, Lahko branje, Bodi kul, beri ful, Predšolska bralna značka Petra Nosa) in posebne zbirke (domoznanska, referenčna, Stripoteka, Berem zlahka) in za dopolnjevanje zbirke na željo uporabnikov in povpraševanju po posameznih področjih in naslovih. V knjižnici je na voljo nova zbirka gradiva, poimenovana Berem zlahka, ki je namenjena uporabnikom ranljivejših ciljnih skupin. Zbirka zajema leposlovno in strokovno gradivo z večjim tiskom, knjige, pisane z brajico, dislektikom prijazno branje, knjige v znakovnem jeziku, zvočne knjige in gradivo, ki sodi v kategorijo lahkega branja.

Koroška osrednja knjižnica se ponaša z več kot 70-letno tradicijo in mnogimi dragocenostmi, ki jih hrani v svojih posebnih zbirkah. V letu 2021 smo z nakupom pridobili še dve, in sicer Ustavo Republike Slovenije (jubilejna izdaja ob 30-letnici samostojnosti RS) in prestižno bibliofilsko izdajo Gorski Venec Petra Petrovića Njogoša.

Jubilejna izdaja Ustave Republike Slovenije ob 30-letnici samostojnosti RS

Z realiziranim nakupom smo razširili, dopolnili in izboljšali ponudbo vseh vrst knjižničnega gradiva; povečali stopnjo zadovoljstva uporabnikov, obrat gradiva in obisk knjižnice, dostopnost in raznovrstnost gradiva, izboljšali kvaliteto zbirke v krajevnih knjižnicah; ohranjali kvaliteto zbirke v osrednji knjižnici; zagotovili gradivo na različnih nosilcih ter gradivo za domoznansko zbirko; dopolnjevali zbirko za ranljive skupine uporabnikov Berem zlahka ter zbirko stripov v Stripoteki.

Vse občine ustanoviteljice so v letu 2021 prispevale sredstva po dogovorjenih in načrtovanih deležih, zato je bil nakup iz sredstev občin izveden 100 %.

Za nakup je knjižnica prispevala tudi lastna sredstva v višini 570,05 EUR.

S sredstvi Ministrstva za kulturo smo nabavili publikacije, ki so v skladu z javnim interesom na področju kulture in katerih izdajo sta finančno podprli Javna agencija za knjigo oziroma Javna agencija za raziskovalno dejavnost. Nakupili smo tudi ponatise slovenske izvirne leposlovne klasike in ponatise izvirnih slovenskih strokovnih del za mladino in odrasle, kakovostno otroško in mladinsko literaturo ter zvočne in e-knjige v slovenskem jeziku. Ob vsem tem smo upoštevali tudi vsebine, povezane z obletnicami oziroma pomembnejšimi dogodki v letu 2021, kot so: 30. obletnica osamosvojitve Republike Slovenije, predsedovanje Slovenije Svetu EU, leto Josipa Jurčiča in 60 let bralne značke.

Nakup je bil namenjen spodbujanju in razvijanju branja, bralne kulture in informacijske pismenosti za vse uporabnike.

Za aktualnost in fizično ohranjanje zbirke smo poskrbeli z nadomeščanjem obrabljenega ali poškodovanega gradiva, z novimi izdajami in naslovi ter podarjenimi knjigami naših uporabnikov, namenjenih Bukvarni Ajta.

S kupljenim knjižničnim gradivom smo naše uporabnike in širšo javnost seznanjali na spletni strani knjižnice (Novo v knjižnici), literarnimi večeri, predstavitevami in informacijami o knjigah na FB profilu knjižnice ter drugimi prireditvami.

2.3 Razporeditev klasičnega knjižnega gradiva, kupljenega v letu 2021 v mreži Koroške osrednje knjižnice

MREŽA KOK	RAZPOREDITEV KNJ. GRADIVA
OSREDNJA KNJIŽNICA	1.906
KK PREVALJE	559
KK MEŽICA	414
KK ČRNA	395
KK KOTLJE	62
SKUPAJ	3.336

2.4 Razmerja naslovov

Prirast je bil dosežen v naslednjih razmerjih:

- strokovno in leposlovno gradivo: 42 % : 58 %;
- razmerje med naslovi za odrasle in mladino: 65 % : 35 % v korist gradiva za mladino;
- neknjižno gradivo: 0,6 %;
- serijske publikacije: 98.

Večje odstopanje v razmerju odrasli : mladina je posledica večje nabave gradiva za mlade, saj izvajamo dve obsežni dejavnosti spodbujanja branja, in sicer Predšolsko bralno značko Petra Nosa za najmlajše iz vrtcev, kjer beležimo res velik obisk in udeležbo in za mladostnike Bodi kul, beri ful, kjer sodelujejo najstniki oz. osnovnošolci zadnje triade in dijaki srednjih šol.

V razmerju z ostalimi vrstami knjižničnega gradiva smo nakup neknjižnega gradiva načrtovali v manjšem obsegu (do 10 %), realizirali pa smo ga precej manj, saj povpraševanja naših uporabnikov po tovrstnem gradivu skorajda ni več. Nove tehnologije jim namreč omogočajo dostop do le-teh na druge načine.

3 Uveljavljanje enake dostopnosti knjižničnega gradiva

Koroška osrednja knjižnica je osrednja knjižnica za 4 občine (Ravne na Koroškem, Prevalje, Mežica in Črna na Koroškem), v katerih deluje 6 organizacijskih enot (osrednja knjižnica, 5 krajevnih knjižnic: Prevalje, Mežica, Črna na Koroškem, Kotlje, Žerjav) ter 4 izposojevališča (Leše, Strojnska Reka, Podpeca in Strojna).

Knjižnica skrbi za uveljavljanje enake dostopnosti knjižničnega gradiva za vse prebivalce na svojem območju. Pri tem upoštevamo delež prebivalcev in uporabnikov knjižnice, značilne potrebe določenega okolja, kvaliteto zbirke v posamezni enoti, prostorske pogoje posamezne knjižnice v lokalni mreži in obseg finančnih sredstev.

Hkrati upoštevamo potrebe in želje uporabnikov oz. značilnosti posameznega okolja. Za doseganje standardov sestave zbirk v osrednji in krajevnih knjižnicah redno izvajamo tudi odpis neaktualnega in zastarelega gradiva in če je možno tudi z nadomeščanjem gradiva.

Gradivo je v celoti obdelano v COBISS-u in locirano v osrednji knjižnici, enotah oz. krajevnih knjižnicah, izposojevališčih ter v Slovenski študijski knjižnici v Celovcu.

3.1 Razporeditev gradiva, kupljenega v letu 2021 v mreži Koroške osrednje knjižnice

OSREDNJA KNJIŽNICA	1.906
KNJIŽNICA PREVALJE	559
KNJIŽNICA MEŽICA	414
KNJIŽNICA ČRNA	395
KNJIŽNICA KOTLJE	62
Skupaj	3.336

E-knjige, zvočne knjige in drugi e-viri so dostopni z oddaljenim dostopom v osrednji knjižnici in vseh krajevnih knjižnicah.

4 Nakup za zamejce

Knjižnica je v okviru pogodbe MK RS za nakup gradiva izvedla tudi nakup knjižničnega gradiva za potrebe sodelovanja s Slovenci v zamejstvu za Slovensko študijsko knjižnico v Celovcu: 656 enot knjižnega gradiva in 11 naslovov periodike, skupaj 667 enot gradiva.

5 Nabava in obdelava domoznanskega gradiva

5.1 Prirast gradiva

V domoznanskem oddelku smo v letu 2021 pridobili, strokovno obdelali v sistemu Cobiss in dokumentirali **329** enot gradiva:

- 181 knjig z domoznansko vsebino
- 47 letnikov časopisov, časnikov
- 1 raziskovalno delo
- 30 diplomskih del
- 4 avdio in video gradiv
- 66 razglednic

Pridobili smo tudi 263 enot gradiva, ki smo ga evidentirali:

- 15 rokopisov
- 199 drobnih tiskov
- 12 fotografij
- 37 filatelističnih izdaj

6 Retrospektivni vnos gradiva /elektronski katalog

Nadaljeval se je retrospektivni vnos gradiva v katalog, in sicer vnos starejše zaloge periodike v skladišču in starega fonda za potrebe digitalizacije.

SKUPAJ: 105 enot gradiva.

7 Preusmerjanje gradiva

Kvalitetna izgradnja in upravljanje zbirke pomeni tudi redno izločanje in preusmerjanje starejšega gradiva v skladišče. Zato smo tudi v letu 2021 iz prostega pristopa v oddelku za odrasle v skladišče preusmerjali predvsem dvojnice in manj aktualno gradivo.

8 Izločanje knjižničnega gradiva in odpis

V letu 2021 smo nadaljevali z načrtovanim odpisom knjižničnega gradiva. Pri tem smo upoštevali Pravilnik za izločanje in odpis knjižničnega gradiva NUK, Pravilnik o odpisu knjižničnega gradiva Koroške osrednje knjižnice in Normative in standarde za splošnoizobraževalne knjižnice.

Predvsem smo v skladišču nadaljevali in končali sistematično izločanje zastarelega in neaktualnega gradiva, prav tako v Potujočem oddelku. Načrtovani odpis (5000 izvodov) smo presegli za 15 %. Na povečan odpis je vplivala tudi selitev knjižnice v Črni v nove, popolnoma prenovljene prostore, kamor smo preselili zgolj aktualno in nepoškodovano gradivo.

Izločili in odpisali smo **5.758** enot uničenega, poškodovanega, izgubljenega, odvečnega ali zastarelega gradiva.

Seznime izločenega gradiva smo po Pravilniku za izločanje in odpis knjižničnega gradiva najprej ponudili Narodni in univerzitetni knjižnici, nato pa smo z njim samostojno razpolagali.

Z izločenimi in odpisanimi knjigami smo večinoma oskrbovali Bukvarno Ajta, kjer smo jih ponudili po simbolni ceni od 1 do 10 EUR, druge smo podarili.

8.1 Odpisano gradivo

	KNJIGE	NEKNJIŽNO GRADIVO	SERIJSKE PUBL.	SKUPAJ
ODD. ZA ODRASLE	2.299	40	767	3.106
ODD. ZA MLADINO	898	6	16	920
KK PREVALJE	286	3	11	300
KK MEŽICA	73	0	8	81
KK ČRNA	685	6	7	698
KK KOTLJE	171	28	13	212
KK ŽERJAV	11	0	0	11
IZPOSOJEV. LEŠE	0	0	0	0
IZPOSOJEV. STR. REKA	0	0	0	0
IZPOSOJEV. PODPECA	0	0	0	0
POTUJOČI ODD.	430	0	0	430
SKUPAJ	4.853	83	822	5.758

9 Katalog Cobib.si

Lokalni katalog je na dan 31. 12. 2021 štel **215.652** zapisov. Gradivo, ki še ni v Cobiss-u, predstavlja gradivo, za katero Cobiss še ne omogoča obdelave (rokopisno gradivo, drobni tiski ...) ali pa je gradiva v veliki količini (fotografije, razglednice) in ga še nismo vnesli v celoti.

V bibliografsko bazo podatkov COBIB.SI je 6 katalogizatorjev z licenco skupaj v letu 2021 prispevalo 1.039 lastnih zapisov (od leta 1991 je skupni prispevek 57.451 zapisov) in prevzelo 3.828 zapisov.

10 Zaščita in varovanje gradiva

Da bi gradivu podaljšali življenjsko dobo, ga zaščitimo (ovijemo) z zaščitno folijo.

V letu 2021 smo zaščitili 2.737 enot knjižnega gradiva.

Novo gradivo v prostem pristopu v osrednji knjižnici je opremljeno tudi z zaščitnimi nitkami proti kraji.

11 ZBIRKA – stanje 31. 12. 2021

11.1 Zbirka

ODDELEK	ŠTEVILO GRADIVA
ODDELEK ZA ODRASLE	137.485
PROSTI PRISTOP	57.780
SKLADIŠČE	79.705
POTUJOČI ODDELEK	6.574
OBDELAVA	3.040
MLADINSKI ODDELEK	23.259
ENOTE	49.671
ŠTUDIJSKI ODDELEK S POSEBNIMI ZBIRKAMI	23.573
PREŽIHOVA SOBA	212
SUHODOLČANOVA SOBA	134
KOTNIKOVA SOBA	2.643
RARITETE, BIBLIOF. IZD., MINIATURKE	1.180
STARINE	161
ARTOTEKA	710
FOTOTEKA	3.164
RAZGLEDNICE	1.153
ZAPUŠČINA SONJE KOTNIK	79
ZAPUŠČINA JANKO MESSNER	64
DOMOZNANSKA ZBIRKA	14.073
SKUPAJ	243.602

11.2 Zbirka po krajevnih knjižnicah in izposojevališčih

	ŠT. GRADIVA	
KRAJEVNE KNJIŽNICE	PREVALJE	16.905
	MEŽICA	13.598
	ČRNA	9.678
	KOTLJE	6.034
	ŽERJAV	2.197
IZPOSOJEVALIŠČA¹	STROJNSKA REKA	177
	LEŠE	783
	PODPECA	299
SKUPAJ	49.671	

Pripravili:

Darja Molnar, vodja Oddelka za nabavo in obdelavo
Lea Vavkan, bibliotekarka

¹ Ni všteto gradivo iz potujočega oddelka

IX Oddelek izposoje

V letu 2021 smo zaradi epidemije Covid19 in vladnih ukrepov v zvezi z epidemijo knjižnice delovale na prilagojen način.

Uporabnikom smo omogočili vstop v knjižnico ob upoštevanju PCT pogoja, prav tako so bile številčno omejene ali celo prepovedane nekatere prireditve in dogodki v živo.

Ves čas pa smo tudi sprejemali naročila za pošiljanje gradiva po pošti.

Uporabnike smo spodbujali k uporabi e-virov in elektronskih ter zvočnih knjig.

1 Izposoja

V letu 2021 smo **4.545** članom izposodili **202.251** enot gradiva.

Celotna izposoja gradiva (na dom in v čitalnico) se je v primerjavi z letom 2020 **povečala za 10 %**.

Letna izposoja gradiva, brez transakcij v čitalnici, medknjižnične in medoddelčne izposoje znaša 182.193 enot gradiva. Letna izposoja brez e-knjig (vendar z vso čitalniško izposojjo - izposoja v čitalnici in transakcija z gradivom v čitalnici) znaša 200.375 enot gradiva.

IZPOSOJA GRADIVA						
KNJIŽNICA	NA DOM		V ČITALNICO		SKUPAJ	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
ODDELEK ZA ODRASLE	100.236	110.173	16.193	14.363	116.429	124.536
ODDELEK ZA OTROKE IN MLADINO (PKLS)	22.232	25.472	1.504	1.760	23.736	27.232
OSREDNJA KNJIŽNICA	122.468	135.645	17.697	16.123	140.165	151.768
PREVALJE	13.459	16.257	1.121	1.668	14.580	17.925
MEŽICA	12.734	14.279	1.230	1.044	13.964	15.323
ČRNA NA KOROŠKEM	6.702	9.612	465	1.051	7.167	10.663
KOTLJE	3.391	3.438	510	507	3.901	3.945
ŽERJAV	409	624	215	127	624	751
IZPOSOJEVALIŠČE LEŠE	239	0	0	0	239	0
IZPOSOJEVALIŠČE STROJNSKA REKA	608	0	0	0	608	0
IZPOSOJEVALIŠČE PODPECA	15	0	0	0	15	0
IZPOSOJEVALIŠČE STROJNA	0	0	0	0	0	0
ENOTE SKUPAJ	37.557	44.210	3.541	4.397	41.098	48.607
ELEKTRONSKE KNJIGE	2.667	1.876	0	0	2.667	1.876
MREŽA SKUPAJ*	162.692	181.731	21.238	20.520	183.930	202.251

*Številka vsebuje vse transakcije povezane z izposojjo gradiva v knjižnici (izposoja na dom, v čitalnico, transakcija z gradivom v čitalnici, medoddelčna in medknjižnična izposoja, podaljšanje).

1.1 Izposoja domoznanskega gradiva

V letu 2021 smo izposodili in podaljšali 4.004 enot domoznanskega gradiva. Od tega je bilo 1.489 enot gradiva izposojenih v študijski knjižnici, 2.515 enot gradiva pa v enotah.

V primerjavi z letom 2020 se je izposoja domoznanskega gradiva povečala za 1,5 %.

1.2 Izposoja elektronskih knjig na daljavo

Bralcem omogočamo izposojjo literature brez obiska v knjižnici. Za izposojjo od doma potrebujemo napravo in program za branje elektronskih knjig, internetno povezavo (samo za čas izposoje e-knjig) ter avtorizacijske podatke. Spletna eKnjižnica in eKnjižarna se imenuje Biblos, preko mobilne aplikacije Audibook pa si lahko uporabniki izposodijo zvočne knjige.

V letu 2021 smo zabeležili skupno 1.876 izposoj elektronskih (1.801) in zvočnih knjig (75), kar je 30 odstotkov manj kot leta 2020. Povečala pa se je izposoja zvočnih knjig, za 257 % v primerjavi z letom 2020.

Predpostavljamo, da je manjša skupna izposoja elektronskih knjig v letu 2021 povezana z večjo odprtostjo knjižnice v tem letu, kar posledično pomeni večjo dostopnost knjig v tiskani obliki.

1.3 Medknjižnična izposoja

V letu 2021 smo obravnavali 360 naročil za medknjižnično izposojjo, kar je 41 % več kot leta 2020.

Iz drugih knjižnic smo prejeli 217 zahtevkov za izposojjo gradiva, od tega smo jih realizirali 209. Prejeli smo tudi 7 naročil za nakup članka, od tega smo jih realizirali 6.

Drugim knjižnicam smo poslali 134 zahtevkov za izposojno gradiva, od tega smo prejeli 128 izvodov gradiva. Drugim knjižnicam smo poslali 2 naročil za nakup članka, od tega sta bili obe nerealizirani.

Tudi v letu 2021 smo našim članom omogočali brezplačno medknjižnično izposojno med knjižnicami na koroškem območju in iz Slovenske študijske knjižnice v Celovcu.

1.4 Podaljšanje

Izposojenemu gradivu je praviloma dvakrat možno podaljšati rok izposoje ustno, pisno, po telefonu, preko telefonskega odzivnika – bibliofona in po spletu.

Od vseh podaljšanj je bilo:

- V knjižnici ali po telefonu 57.050 enot gradiva.
- Preko COBISS+ in mCOBISS-a 33.994 enot gradiva.
- Preko telefonskega odzivnika – bibliofona 901 enot gradiva.
- Skupaj smo v letu 2021 zabeležili 91.945 podaljšanj gradiva, kar je 15 % več kot v letu 2020.

1.5 Rezervacije in naročila

REZERVACIJE, NAROČILA	2019	2020	2021
REZERVACIJA NEPROSTEGA GRADIVA – KNJIŽNICA	7.835	6.147	5.271
REZERVACIJA NEPROSTEGA GRADIVA PREKO COBISS+ IN mCOBISS	4.638	3.865	4.540
REZERVACIJA PROSTEGA GRADIVA – KNJIŽNICA	3.935	6.682	7.724
REZERVACIJA PROSTEGA GRADIVA PREKO COBISS+ IN mCOBISS	9.738	11.204	14.667
PREKLICANE REZERVACIJE, DODELJENE NASLEDNJEMU ČLANU	51	27	44
SKUPAJ	26.197	27.925	32.246

V letu 2021 smo članom knjižnice rezervirali ali pripravili 32.246 enot gradiva, kar je 15 % več kot leta 2020.

2 Članstvo

V letu 2021 je 4.545 članov Koroške osrednje knjižnice v mreži vseh knjižnic opravilo vsaj eno transakcijo (obisk) v knjižnici. Izračun upošteva določeno fizično ali spletno aktivnost v knjižnici kot celoti (ne seštevka po posameznih oddelkih). Vsak član si je v povprečju izposodil 44 enot gradiva. Število aktivnih članov se nam je v primerjavi z letom 2020 povečalo za 7,6 %.

Preko spleta se je v letu 2021 v knjižnico vpisalo 79 oseb.

KATEGORIJA ČLANA	MLADINA**	ODRASLI
PREDŠOLSKI OTROCI	149	/
OSNOVNOŠOLCI	845	/
DIJAKI	/	481
ŠTUDENTI	/	539
ZAPOSLENI	/	1522
NEZAPOSLENI	/	244
UPOKOJENCI	/	654
DRUGO	/	111
SKUPAJ	994	3.551
SKUPAJ ČLANI	4.545	

**Izraz mladina vključuje mlade do vključno 14. leta starosti.

Prikaz števila aktivnih članov po občini prebivališča (izpostavljene so koroške občine):

2060	občanov Občine Ravne na Koroškem
937	občanov Občine Prevalje
448	občanov Občine Mežica
400	občanov Občine Črna na Koroškem
267	občanov Občine Slovenj Gradec
251	občanov Občine Dravograd
33	občanov Občine Muta
27	občanov Občine Radlje ob Dravi
19	občanov Občine Vuzenica
21	občanov Občine Mislinja
7	občanov Občine Podvelka
2	občanov Občine Ribnica na Pohorju
73	občanov drugih slovenskih/tujih občin

3 Odprtost

Koroška osrednja knjižnica je bila v letu 2021 za uporabnike odprta 114 ur tedensko: 60 ur osrednja knjižnica, 5 ur enota Kotlje, 20 ur enota Prevalje; 15 ur enota Mežica (Občina Mežica); 12 ur enota Črna in enota Žerjav 2 uri. Izposojevališča knjižnice (Leše, Strojnska Reka, Podpeca in Strojna) so bila v letu 2021 zaprta.

Manjša odprtost v letu 2021 je posledica epidemioloških razmer v državi (vse knjižnice so bile zaprte aprila, od 1. 4. 2021 do vključno 10. 4. 2021).

Do letnih razlik prihaja tudi zaradi praznikov.

KNJIŽNICA	URE 2019	URE 2020	URE 2021
OSREDNJA KNJIŽNICA	2.775	2.377	2.738
PREVALJE	852	760	912
MEŽICA	673	580	650
ČRNA NA KOROŠKEM	348	372	522
KOTLJE	221,5	197,5	222
ŽERJAV	87	60	59
IZPOSOJEVALIŠČE LEŠE	38	24	0
IZPOSOJEVALIŠČE STROJNSKA REKA	40	34,5	0
IZPOSOJEVALIŠČE PODPECA	36	18	0
IZPOSOJEVALIŠČE STROJNA	4	0	0
ENOTE SKUPAJ	2.299,5	2.046	2.365
MREŽA SKUPAJ	5.074,5	4.423	5.103

4 Obisk in informacije

Knjižnico je v letu 2021 za potrebe izposoje, ogleda ali obiska prireditve obiskalo 142.361 obiskovalcev.

OBISK 2021	OSREDNJA KNJIŽNICA		KRAJEVNE KNJIŽNICE IN BUKVARNA AJTA	SKUPAJ
	ODDELEK ZA ODRASLE	ODDELEK ZA OTROKE IN MLADINO		
RAČUNALNI- ŠKA IZPOSOJA	59.703	11.027	22.408	93.138
ROČNO ŠTETJE	14.876	2.521	8.520	25.917
ČITALNICE	2.709			2.709
E-KNJIŽNICA, UVAJANJE	11			11
VODENI OGLEDI	1.010		91	1.101
PRIREDITVE	796	5830	298	6.924
RAZSTAVE	557	2029		2.586
SPLETNI DOGODKI	7.983	1992		9.975
SKUPAJ				142.361

4.1 Uporaba čitalnic in svetovnega spleta

E-knjižnico (delovne postaje na računalnikih) so v letu 2021 uporabili štirje uporabniki v osrednji knjižnici. V primerjavi z letom 2020 in 2019 je uporaba računalnikov in število obiska v čitalnicah padlo zaradi epidemiološkega stanja v državi, omejitve vstopa v knjižnico, PCT pogoja in priporočila omejitve zadrževanja v zaprtih prostorih. Časopisno čitalnico je obiskalo 2.628 obiskovalcev, referenčno čitalnico 36 in študijsko čitalnico 45 obiskovalcev. Čitalniške mize med gradivom je uporabljalo 2.624 obiskovalcev. V Stripoteki smo našli 709 obiskovalcev.

4.2 Informacije

Uporabnikom knjižnice dajemo ustne in pisne informacije splošnega in zahtevnejšega značaja.

Domoznanskem oddelku smo zabeležili 265 analitičnih in splošnih informacij. Preko elektronske pošte smo odgovorili na 1.403 sporočil.

Zabeležili smo 163 zahtevnih informacij (svetovanje, priprava gradiva, člankov), od tega je bilo 33 zahtevkov pisnih. Splošnih informacij je bilo na oddelku za odrasle 2.507, na oddelku za otroke in mladino 579, v enotah pa 2.108.

V letu 2021 smo uporabnikom knjižnice dali 7.058 informacij.

Uporabnikom smo naredili 297 fotokopij iz gradiva, ki ga ne izposojamo na dom. Uporabniki so si natisnili 195 strani.

4.3 Spletna stran in družbena omrežja

Spletno mesto knjižnice je v letu 2021 obiskalo 35.770 obiskovalcev. Ti obiskovalci niso upoštevani v ostalih statistikah.

Na Facebook profilu smo v letu 2021 imeli 2.184 sledilcev. Na strani objavljamo večino dogodkov, ki se zgodijo v prostorih knjižnice, ter aktualna obvestila.

5 Elektronski viri

5.1 Uporaba podatkovnih zbirk, dostopnih na daljavo, ki jih knjižnica gradi sama

	Število ogledov		
	2019	2020	2021
Artoteka	314	795	312
Rokopisno gradivo	167	140	65
Bukvopedija	0	0	5
Foto album	60	53	34

Podatki, pridobljeni s spletne strani KOK preko Google Analytics.

5.2 Uporaba biografskih podatkovnih zbirk, ki jih knjižnica gradi sama

Koroški biografski leksikon se je junija 2020 pridružil portalu Obrazi slovenskih pokrajin.

	Število ogledov		
	2019	2020	2021
Koroški biografski leksikon*	1.266	1.193	/
Obrazi slovenskih pokrajin - Korošci	/	12.625	44.971
SKUPAJ:	/	13.818	44.971

*Podatki, pridobljeni s spletne strani KOK preko Google Analytics.

5.3 Uporaba storitve dostopa na daljavo

V letu 2021 smo preko spletne strani knjižnice oz. spletne povezave <https://login.eviri.ook.sik.si/login> imeli na voljo naslednje elektronske vire: PressReader, Ebscohost in Tax-Fin-Lex.

	ODDALJEN DOSTOP (https://login.eviri.ook.sik.si/login)			
	izven lokacij knjižnice		iz prostorov knjižnice	
	št. prijav	št. članov	št. prijav	št. članov
2021	519	33	52	9
2020	1100	61	46	1
2019	617	27	29	12

5.4 Uporaba podatkovnih zbirk

Knjižnica je v letu 2021 svojim uporabnikom omogočila dostop do izbranih podatkovnih zbirk, ki so bile dostopne iz knjižnice kot tudi od doma z ustrezno prijavo (uporabniško ime in geslo).

Na voljo so bile podatkovne zbirke: PressReader, Ebscohost, Tax-Fin-Lex, Večer, Delo, Finance, Pravna praksa, ZPS, Knjižničarske novice. Ponudniki na različne načine vodijo statistične podatke, zato v knjižnici zajamemo samo tiste, ki so dostopni in primerljivi.

	Tax-Fin-Lex	
	Število vpogledov	Število iskanj
2021	194	105
2020	820	425
2019	595	141

	EBSCOhost
	Število vpogledov
2021	141
2020	691
2019	288

	PressReader		
	Število odprtih člankov (Articles Opens)	Število odprtih izdaj (Issue Opens)	Število sej (Sessions –se konča po 10-tih minutah)
2021	44.599	1.822	1.184
2020	96.893	3.550	1.872

V letu 2020 se je spremenil način beleženja analitike s strani Pressreader, tako da podatki niso primerljivi s prejšnjimi leti.

	Število prebranih člankov (Read articles)	Število prebranih izdaj (Read issues)	Število povezav (Connections – se konča po 5-tih minutah)
	2019	5445	1389

Podatki niso zajeti v statistiki izposoje.

6 Oddelek za odrasle

Tudi v letu 2021 so bile prireditvene dejavnosti Koroške osrednje knjižnice dr. Franca Sušnika precej spremenjene in prilagojene pandemiji, ki je vplivala na dogajanje v svetu, ne le na zdravstvenem, ampak tudi na drugih področjih. Žal je bila kultura ena tistih najbolj prizadetih, katere delovanje je bilo okrnjeno, potisnjeno v kot, ponekod celo popolnoma degradirano. Kultura, kot prvobitna funkcija na seznamu pomembnosti pri obstoju človeka na prvi pogled seveda ni, je pa ena važnejših disciplin, ki človeštvu pomagajo pri ponovnem vzniku in pripomore k temu, da človek, kljub hiranju, najde pot k upanju in vnovičnemu razcvetu. V hudih krizah so se in se bodo rojevale najveličastnejše umetnosti.

V Koroški osrednji knjižnici dr. Franca Sušnika smo se trudili za obstoj kulturnih dejavnosti skozi celotno leto. Takoj, ko smo lahko, pa smo, v skladu s priporočili NIJZ, zagnali našo kulturno lokomotivo in z ohranjanjem spoštljive fizične razdalje izvajali prireditve. Držali smo se vseh priporočil stroke in večinoma pripravljali prireditve na prostem, razkuževali prostore, zračili; v času, ko pa je bila epidemiološka slika najslabša, pa smo dogodke selili na splet. Spoznali smo, da na spletu dosegamo tudi tiste ranljivejše skupine ljudi, ki zaradi različnih situacij ne morejo biti prisotni na naših prireditvah.

6.1 Dejavnost

6.1.1 Bralna značka za odrasle »Korošci pa bukve beremo«

Kljub neugodnim epidemičnim razmeram in omejitvam javnega življenja smo pri številu 259 bralk in bralcev (vključno z zamejskimi bralci in bralci lahkega branja) uspešno zaključili 13. sezono branja za odrasle »Korošci pa bukve beremo«. Finale branja smo uresničili na lepo obiskanem literarnem

dogodku v živo, na katerem smo z domačinko dr. Jano Makuc razmišljali o izzivih koronskega časa, branja in literature. Tudi v lanskem letu smo vse bralce razveselili z bralno nagrado – večnamensko vrečko iz jute.

14. sezono bralne značke za odrasle smo z novim priporočilnim seznamom kakovostne literature začeli ob dnevu slovenskih splošnih knjižnic, tj. 20. novembra. V aktualni sezoni prepletamo in združujemo literarne in pohodniške poti. O prebranem namreč najbolje premišljujemo med hojo, v tistem dialogu s samim seboj. Telesno gibanje, miselni tok, ustvarjalno delo, počutje in razpoloženje so tesno povezani. Hoja je koristna pomoč in spodbuda pri veliko stvareh, zato se po vsaki prebrani knjigi odpravimo na sprehod – hodimo po mestnih ulicah, gozdnih poteh, skozi zgodbo in sebe. Svojim mislim omogočimo angažirano tavanje in šopek besed za popotno palico. V tej bralni sezoni smo organizirali literarno prireditev Uršlja gora, koroška lepota, na kateri je svoj literarni prvenec, doživljanje njene in naše gore skozi pogovor z dr. Manjo Miklavc predstavila Janja Čebulj.

6.1.1 Dan slovenskih splošnih knjižnic (20. 11.)

Ob dnevu slovenskih splošnih knjižnic smo poleg omenjene bralne značke za odrasle Korošci pa bukve beremo tradicionalno vstopili še v novo sezono bralne značke za mlade Bodi kul, beri ful.

Žal je bilo zaradi takratnih epidemioloških razmer prestavljenih/odpovedanih kar nekaj načrtovanih aktivnosti. Kljub temu pa smo na mladinskem oddelku pripravili razstavo Najlepše otroštvo je ... pravljичno ter uspešno izpeljali predstavitev knjige/kataloga haikujev Saša Vrabiča.

6.1.2 Čitalnica na prostem

V toplejših mesecih smo na grajskem vrtu postavili mizice in stole, poleg pa voziček z brezplačnimi odpisanimi ali podarjenimi knjigami in revijami. Pod čudovito magnolijo, ki krasi naš vrt, so lahko naši uporabniki posedeli, prelistali kakšno knjigo ali pokramljali.

6.1.3 Dobre knjige

Na spletnem portalu Dobre knjige sodelujemo slovenske splošne knjižnice. Skupaj oblikujemo vsebino spletne strani, kjer s kratkimi opisi in izseki iz knjig ponujamo bralcem kratek vsebinski vpogled v zelo širok spekter različne beletristike.

6.1.4 Knjižnica na obisku

Že od leta 2012 poskušamo bolnim, ostarelim in invalidom nuditi enakovredno dostopnost do knjig. Brezplačno dostavljamo knjige na dom, prav tako omogočamo brezplačno članstvo v knjižnici. Sodelujemo tudi z Domom starejših občanov na Fari in jim pošiljamo gradivo, prilagojeno posebnim skupinam bralcev (večji tisk, lahko branje). S tem spodbujamo bralno aktivnost pri vseh skupinah uporabnikov.

V letu 2021 smo šestim bralkam vsaj enkrat na mesec dostavili knjige na dom.

6.1.5 Knjižna paberkovanja

Starejšim bralcem predstavljamo nove knjige za otroke in odrasle. Promoviramo vse vrste branja oz. predstavljamo različno bralno gradivo, leposlovno in poučno; s tem spodbujamo branje in opozarjamo, da sta pomembna dobro razvita bralna pismenost in vseživljenjsko učenje. Knjižnih paberkovanj v letu 2021 zaradi epidemioloških razmer nismo izvajali.

6.1.6 Koroški kotiček

V Koroškem kotičku pomagamo s promocijo slovenske in avstrijske Koroške in nudimo propagandni program, ki so ga izdali turistično-informacijski centri na Koroškem.

6.1.7 Slovenski praznik kulture (8. 2.)

Ob slovenskem kulturnem prazniku smo s spletno otvoritvijo obeležili prenovljeno knjižnico v Črni na Koroškem. Prenovljeno knjižnico, ki jo uporabniki naše najbolj oddaljene enote prav pošteno zaslužijo. Glede na to, da imamo v Črni precejšen obisk, smo vsi komaj čakali, da obiskovalcem ponudimo modernejšo knjižnico z več prostora ter ločenim oddelkom za otroke in mladino. S tem lahko našim uporabnikom nudimo kvalitetno celostno ponudbo in prijeten ambient za preživljanje prostega časa.

6.1.8 Sodelovanje z zavodi, društvi, ustanovami in s podjetji

V letu 2021 smo sodelovali s/z:

- A.L.P. Peca d.o.o.,
- Centrom za usposabljanje delo in varstvo Črna na Koroškem,
- domovi starejših,
- Društvom upokojencev Ravne na Koroškem,
- Glasbeno šolo Ravne na Koroškem,
- Koroškim medgeneracijskim centrom,
- Koroškim pokrajinskim muzejem,
- Koroškim radiem Slovenj Gradec,
- kulturnimi društvi (Slavistično društvo Koroške, Kulturno društvo koroških likovnikov, Kulturno društvo literatov Mežiške doline),
- turistično informacijskimi centri Koroške,
- LURO Ravne na Koroškem,
- vrtci, osnovnimi in srednjimi šolami Mežiške doline,
- Zavodom za kulturo, šport, turizem in mladinske dejavnosti,
- drugimi stanovskimi ustanovami in društvi.

Sodelujočim smo nudili pomoč z izposojjo gradiva, bibliopedagoškimi in svetovalnimi delom. Oddali smo jim prostor za izvedbo razstav, delavnic in drugih dogodkov. Z

njimi smo sodelovali v okviru raznih projektov (predšolska bralna značka, branje za mlade, bralna značka za odrasle, teden vseživljenjskega učenja).

6.1.9 Stripoteka

Stripovska literatura in le tej namenjen oddelek Stripoteka daje naši knjižnici dodatno težo in s tem moč neprecenljivi in popolnoma posebni sferi v literaturi. Naveza v besede, torej dveh umetnosti, ki s kvalitetno vsebino konkurirata ostalemu leposlovju, vedno bolj kažeta, kako pomemben je strip v literaturi na oddelku za odrasle.

V Stripoteki je na voljo 965 enot stripovske literature.

6.1.10 Svet mehatronike

V knjižnici imamo na voljo brezplačne izvode revije na polici, ki služi kot informativna točka za avtomatizacijo, robotiko, strojništvo in informatiko.

6.1.11 Ta veseli dan kulture (3. 12.)

Ta veseli dan kulture je neformalen praznik, ki ga obeležujemo na dan rojstva Franceta Prešerna. Ob letošnjem prazniku smo izvedli nepozaben literarni večer s članoma skupine MI2, pevcem in avtorjem besedil Jernejem Dirnbekom - Dimekom in klaviaturistom Davorjem Klaričem. Jernej Dirnbek je uvodoma predstavil svoje najnovejše delo Tramp, sledil je glasbeni kabaret, rdeča nit katerega sta bila vino in ljubezen. Skozi živo glasbo, zvočne krajine, gibljive slike božanskosti Drave in povzetek čustev, ki jih reka odnaša, so se reflektirali odnosi do soljudi, med ljudmi, do narave in obstoja v intermedijskem performansu Mojce Kamnik, ki smo ga v dveh skupinah izvedli v grajski kapeli. Pripravili smo tudi lutkovno predstavo za otroke Prav posebno darilo v izvedbi Gledališča Pravljičarna.

6.1.12 Teden vseživljenjskega učenja (TVU)

Tedni vseživljenjskega učenja so ena bolj prepoznavnih promocij izobraževanja, ki ga na Andragoškem centru Republike Slovenije zasnuje delovna skupina za TVU. V okviru projekta se pripravljajo različne brezplačne delavnice, predavanja, razstave. Gre za splošno promocijo pomembnosti znanja in vseživljenjskega učenja.

V sodelovanju z Ljudsko univerzo Ravne na Koroškem smo v septembru in oktobru pripravili kar nekaj dogodkov: predavale so prof. dr. Alenka Kobolt (Pot do izkustvenega učenja v poklicu), dr. Jana Makuc (Pot do »nove normalnosti«) in doc. dr. Urška Vrabič Brodnjak (Pot do trajnostne embalaže). Gost osrednje prireditve je bil Andrej Logar, diplomat in bivši veleposlanik.

6.1.13 Uporabniki s posebnimi potrebami

Na podlagi Zakona o izenačevanju možnosti invalidov je Vlada Republike Slovenije sprejela Akcijski program za invalide, katerega smo, kot kulturna ustanova, ki je dostopna za vse, prevzeli kot enega izmed vodil za naše delovanje. Infrastrukturno smo prilagojeni uporabnikom različnih starostnih skupin, različnih možnosti in zmožnosti.

V prostorski ureditvi knjižnice imamo prost dostop do oddelka, kjer so knjige z večjim tiskom, zvočne knjige, gradivo v slovenskem znakovnem jeziku, knjige, napisane z Braillovo pisavo. V izposoji imamo na voljo lupe, povečevalnike in bralna očala. V Grajskem razstavišču in v Kuharjevi dvorani imamo nameščeno služno zanko.

Za uporabnike, katerim je dostop do knjižnice otežen, imamo omogočeno brezplačno dostavo knjig na dom. Prav tako sodelujemo z Domom starejših občanov na Fari, kamor dostavljamo knjige z večjim tiskom, knjige za lahko branje in brezplačne izvode revij.

6.1.14 Grajski "žakli"

V poletnih mesecih smo pripravili vrečke knjižnih presenečenj. Razdelili smo jih po žanrih, tako da so si lahko bralci izbrali tistega, ki je v skladu z njihovim bralnim okusom. Pripravili smo jim imenitno poletno čtivo, ki smo ga dali v tekstilno vrečo, ki so jo lahko bralci obdržali kot darilo. Poimenovali smo jih: »Lica rdeča, lubezn goreča«, »Pa što pa onok«, »Strah te bo gratavo« in »Ta prašne«. Tudi v naslednjih mesecih smo promovirali bralno kulturo, pripravili smo pakete Bukve to go.

6.1.15 Za firbčne

Pod rubriko Za firbčne spadajo brezplačne ustvarjalne delavnice, predavanja in tečaji za odrasle, ki jih pripravimo v lastni režiji ali v sodelovanju z zunanjimi izvajalci. V letu 2021 smo gostili Alenko Rebula, ki je obiskovalce navdušila s prisrčnim predavanjem Naučimo se pohvaliti in ovrednotiti drug drugega in sebe, da bo življenje praznično.

6.1.16 Zbiranje odpadnih kartuš

V avli knjižnice je zabojnik, kamor lahko odložite izrabljene laserske kartuše, kartuše za faks in kartuše za brizgalne tiskalnike. S tem spodbujamo uporabnike k razmišljanju o odgovornem ravnanju z odpadki in dodajamo prispevek k ohranjanju čistega okolja.

6.1.17 Pod krošnjo magnolije

Avgusta smo izvedli Poletni rap večer z Nushy. Nuša Kamnik - Nushy se že od otroštva dalje izraža skozi rime. Rap je njeno pribežališče. Spodbuda za lahkotnejši korak. Otroci in odrasli so lahko njen ritem začutili skozi pogovor z Manjo Miklavc in glasbo v živo.

6.1 Prireditve in razstave

V prvi polovici leta 2021 je bil delovni program prireditvene dejavnosti zaradi zaostrenih koronskih razmer precej omejen, zato je bilo treba posluževati »varnih« potih. Spremembe so nam odprle poti do večje medijske prepoznavnosti na različnih spletnih kanalih in družbenih omrežjih. Veliko dogodkov smo posneli in s tem vsem potencialnim obiskovalcem/uporabnikom omogočili virtualni ogled; nekaj dogodkov je bilo izključno spletnih. Druga polovica leta je bila za izvajanje prireditev v živo nekoliko prijaznejša, saj so razmere omogočale milejše omejitve. Pri izvajanju prireditev in razstav smo dosledno upoštevali priporočila vlade in NIJZ, dnevno spremljali aktualne informacije o koronavirusu ter pri vseh obiskovalcih preverjali PCT-pogoj. Skrbeli smo, da smo obiskovalcem na vseh prireditvah zagotavljali zahtevano fizično razdaljo, dodatno prezračevali prostore, jih opozarjali na dosledno nošenje mask in razkuževanje rok z razkužilom. Dokler so nam okoliščine to omogočale, smo prireditve izvajali zunaj. Stremeli smo k temu, da je bil naš napovednik prireditev vsak mesec bogat in raznovrsten. Kdor je želel, je tako imel možnost, da je prišel na prireditev ali razstavo. Kljub temu, da je bilo zaradi izrednih razmer obiskovalcev manj (povprečno 20–30), smo bili naravnani k temu, da smo lahko čim bolj združili in izkoristili dane razmere in prostor. Brez kulture in umetnosti ni naroda, česar se v knjižnici zelo dobro zavedamo in to v praksi tudi udeležujemo. Ovir, ki so nam postavljene na poti, se ne ustrašimo, ampak se z njimi soočimo, pozdravimo spremembe in nadaljujemo knjižnično pot v prihodnost.

V Koroški osrednji knjižnici smo v letu 2021 organizirali **64** prireditev in **13** razstav, skupno **77**, od tega smo 32 prireditev in 7 razstav izvedli v živo.

Prireditve in razstave se je v naših knjižničnih prostorih (v živo) udeležilo **1.651** obiskovalcev, virtualno (na kanalu Youtube) **7.983**, skupno **9.334**. Na Facebooku Koroške osrednje knjižnice smo zabeležili **67.063** vpogledov v dogodke in **782** odzivov na dogodek.

6.1.1 Prireditve

DATUM	PRIREDITEV
JANUAR	
4. 1. 2021	Kole-kole-koledo: Intervju z Ditko Čepin
5. 1. 2021	Kole-kole-koledo: Intervju s prim. mag. Francem Verovnikom
6. 1. 2021	Kole-kole-koledo: Intervju s Petro Lesjak Tušek
7. 1. 2021	Kole-kole-koledo: Intervju s Primožem Suhodolčanom
8. 1. 2021	Kole-kole-koledo: Intervju z Anjo Zag. Golob
14. 1. 2021	Potopisno predavanje: Zoran Furman – Butan
FEBRUAR	
4. 2. 2021	Spletna delavnica <i>Besede iz cilindra</i>
8. 2. 2021	Odprtje knjižnice Črna

12. 2. 2021	Iz posebnih zbirk #1
16. 2. 2021	Iz okvirja #1 (Irena Oder)
23. 2. 2021	Iz okvirja #2 (Leander Fužir)
26. 2. 2021	Iz posebnih zbirk #2
MAREC	
2. 3. 2021	Iz okvirja #3 (Tatjana Dragičević)
12. 3. 2021	Iz posebnih zbirk #3
22. 3. 2021	Ob svetovnem dnevu poezije: Vaja po(l)eta
26. 3. 2021	Iz posebnih zbirk #4
30. 3. 2021	Iz okvirja #4 (Peter Lenče)
APRIL	
2. 4. 2021	Predstava za otroke <i>(Za)ljubljenčki</i>
6. 4. 2021	Videodelavnica <i>Pika nogavička</i>
20. 4. 2021	Pogovor Anje Zag. Golob in Gašperja Krajnc
22. 4. 2021	Predstavitve <i>Knjigarj</i>
23. 4. 2021	Iz posebnih zbirk #5
MAJ	
18. 5. 2021	Iz okvirja #5
20. 5. 2021	Ruski film: <i>Belo puščavsko sonce</i>
21. 5. 2021	Iz posebnih zbirk #6
25. 5. 2021	Odprtje kotička za lahko branje
27. 5. 2021	Predstavitve knjige: Jože Zorman – <i>Vihre mladih</i>
28. 5. 2021	Predstava za otroke
31. 5. 2021	Zaključek bralne značke <i>Korošci pa bukve beremo</i> : Pogovor z dr. Jano Makuc
JUNIJ	
3. 6. 2021	Ruski film <i>Kukavica</i>
5. 6. 2021	Prireditve Jazz Ravne
10. 6. 2021	Fotografska razstava na drevesih
11. 6. 2021	Koncert Klarise Jovanović
23. 6. 2021	Iz posebnih zbirk #7
29. 6. 2021	Iz okvirja #6
JULIJ	
20. 7. 2021	Prireditve Jazz Ravne
AVGUST	
5. 8. 2021	Poletni rap večer z Nushy
SEPTEMBER	
3. 9. 2021	Literarni večer z Bronjo Žakelj in Vesno Burjak
9. 9. 2021	KAZU v okviru TVU: predavanje prof. dr. Alenke Kobolt
9. 9. 2021	10. obletnica delovanja Mladinskega sveta Ravne na Koroškem
14. 9. 2021	LURA v okviru TVU: Imenovanje ambasadorja vseživljenjskega učenja Andreja Logarja
15. 9. 2021	Predstavitve literarnega prvenca Stanka Lodranta
16. 9. 2021	Jazz Ravne – festival slovenskega jazz: Marko Čepak Maki & Roberto Franceschini
21. 9. 2021	Za firbčne: Predavanje Alenke Rebula

23. 9. 2021	KAZU v okviru TVU: predavanje dr. Jane Makuc
29. 9. 2021	Zaključek Poletnic: Počitniške vragolije
29. 9. 2021	Odprtje grajske časopisne kavarne Eleonora
OKTOBER	
1. 10. 2021	KAZU v okviru TVU: predavanje doc. dr. Urške Vrabič Brodnjak
5. 10. 2021	Literati Mežiške doline v okviru TVU: Pot do bralca
6. 10. 2021	Lutkovna predstava <i>Dva zmerjavca</i>
11. 10. 2021	Stare otroške igre in igrače
12. 10. 2021	Predstavitel knjige <i>Iza in Samorog</i>
14. 10. 2021	Predstavitel pesniške zbirke Bernarde Vrečko
21. 10. 2021	Obeležitev 80. obletnice rojstva Hermana Vogla
NOVEMBER	
4. 11. 2021	Predstavitel monografije dr. Nine Petek
12. 11. 2021	Cikel ruskega filma: <i>Dva dneva</i>
16. 11. 2021	Začetek bralne značke za odrasle <i>Korošci pa bukve beremo</i>
19. 11. 2021	Predstavitel knjige haikujev/kataloga Saša Vrabiča
22. 11. 2021	Filovizija: predavanje dr. Dejana Meha Saviča
DECEMBER	
1. 12. 2021	Lutkovna predstava <i>Prav posebno darilo</i>
2. 12. 2021	Tramp: glasbeni kabaret Jernej Dirnbek + Davor Klarič
3. 12. 2021	Intermedijski performans Mojce Kamnik
9. 12. 2021	Predstavitel knjige Janje Čebulj
14. 12. 2021	Predstavitel zbornika KD literatov Mežiške doline

6.1.1 Prireditve po enotah

DATUM	PRIREDITEV	ENOTA
8. 2. 2021	Odprtje Knjižnice Črna	Knjižnica Črna; spletna izvedba
14. 9. 2021	Predstavitel knjig Ivana Peneca – Vanča	Knjižnica Prevalje
21. 10. 2021	Obeležitev 80. obletnice rojstva Hermana Vogla	Kulturni dom Mežica

6.1.2 Razstave

DATUM	PRIREDITEV
JANUAR	
21. 1. 2021	Okenska razstava <i>Veselje in srečo voščimo</i>
21. 1. 2021	Odprtje razstave En, dva ... tri: zgodba ilustracije (Jernej Myint)
28. 1. 2021	Odprtje razstave En, dva ... tri: zgodba ilustracije (Maja Gorjup)
FEBRUAR	

4. 2. 2021	Odprtje razstave en, dva ... tri: zgodba ilustracije (Nina Kovačič)
18. 2. 2021	Ilustratorji skupaj
MAREC	
18. 3. 2021	Odprtje razstave Društva likovnikov Koroške
APRIL	
15. 4. 2021	Odprtje razstave Gašperja Krajncja
MAJ	
13. 5. 2021	Odprtje razstave Drage Puc
JUNIJ	
10. 6. 2021	Fotografska razstava na drevesih
17. 6. 2021	Odprtje razstave Stojana Špegla
SEPTEMBER	
2. 9. 2021	Odprtje fotografske razstave o Mojmirju Sepetu
23. 9. 2021	Odprtje razstave Saša Vrabiča
DECEMBER	
16. 12. 2021	Odprtje domoznanske razstave

7 Delo z mladimi bralci

Skupno smo v letu 2021 pripravili 204 prireditve oziroma dejavnosti za mlade, od tega 30 na naši spletni oz. Facebook strani. Udeležilo se jih je 9851 obiskovalcev, od tega je bilo 1992 spletnih.

	PRIREDITVE / DEJAVNOSTI ZA MLADE	OBISK
2021	204	9.851
2020	184	8.276
2019	485	16.335

7.1 Pravljične ure z ustvarjalnimi delavnicami

Leta 2021 smo v Oddelku za otroke in mladino pripravili 11 pravljčnih ur z ustvarjalnimi delavnicami, obiskalo jih je 308 otrok. V naših zunanjih enotah sta bili 2 pravljčni uri, skupaj 23 obiskovalcev. 7 pravljčnih ur smo izvedli v vrtcu, poslušalo jih je 211 otrok. 22 pravljčnih ur z ustvarjalno delavnico smo objavili na Facebook strani naše knjižnice, 670 ogledov.

Skupno smo pripravili 20 pravljčnih ur, ki jih je obiskalo 542 otrok, in 22 pravljčnih ur na spletu, 670 ogledov.

7.2 Otroške lutkovne, dramske in glasbene predstave

Ob svetovnem dnevu otroške književnosti smo za osnovnošolce pripravili spletno predstavo Gledališča Pravljičarna – Zaljubljenčki, ogledalo si jo je 294 otrok.

Ob svetovnem dnevu knjige je imel 202 ogleda avtorski film o našem Oddelku za otroke in mladino z naslovom Knjigarije, ustvarjen v sodelovanju z Gledališčem Pravljičarna.

Vrtcem smo ob zaključku predšolske bralne značke omogočili ogled spletne predstave Medved in Maša Lutkovnega

gledališča Ljubljana; ogledali so si ga v skupinah v vseh vrtcih, ki sodelujejo v predšolski bralni znački, skupaj pa je zabeleženih 146 ogledov.

Interaktivno predstavo Počitniške vragolije kot zaključno prireditev akcije Poletnice si je septembra ogledalo 31 obiskovalcev.

Gledališče Bičikleta je ob tednu otroka 15 obiskovalcev zabavalo s predstavo Dva zmerjavca.

Predstava Prav posebno darilo je decembra pritegnila 24 obiskovalcev.

Skupno smo pripravili 6 predstav, od tega 3 spletne. Predstave v živo si je ogledalo 70 otrok, pri spletnih pa je bilo 642 ogledov.

7.3 Predavanje

Predavanje o medonosnih rastlinah za petošolce smo pripravili v okviru projekta Čebela bere med, pritegnilo je 16 obiskovalcev.

7.4 Bibliopedagoške ure in vodeni ogledi

Po dogovoru s šolami in vrtci smo v času odprtosti knjižnice izvajali vodene ogleds z bibliopedagoškimi urami (uvajanje v knjižnično-informacijska znanja). V Oddelku za otroke in mladino je bilo 28 organiziranih predstavitvenih ogledov, skupaj 578 obiskovalcev. V enotah smo sprejeli 6 skupin, 91 obiskovalcev.

Knjižnico in njene enote si je v letu 2021 ogledalo 34 skupin otrok in mladih, skupaj 669 obiskovalcev.

7.5 Predšolska bralna značka Petra Nosa

Vsako leto od septembra do junija v sodelovanju z vrtci Mežiške doline pripravljamo projekt Predšolska bralna značka Petra Nosa. V letu 2021 je pri projektu sodeloval 901 udeleženec.

7.6 Poletnice

Bralni akciji za mlade, ki poteka med poletnimi počitnicami, se je pridružio 37 otrok, ki so izpolnili in oddali kuponček o prebranem gradivu.

7.7 Grajski »žaklčki«

V Pionirski knjižnici smo julija in avgusta pripravili pakete počitniškega branja. Izposodilo si jih je 58 uporabnikov.

7.8 Razstave

RAZSTAVE	ŠT. OBISKOVALCEV
Veselje in srečo voščimo	79
Besede iz cilindra	130
Moja mama je kot naslonjač	120
Glasba besed	98
S knjigo v svet – Megakviz	165
60. let Osnovne šole Juričevega Drejčka	75
Pravljice iz škatle	129
Večernica	130
Jesenski živžav	169
Stare otroške igre	89
DRUŽI Nas branje	192
Bodi kul, beri ful	98
Branje je darilo	203
Mehurčki	45
Pedenjhišica	67

V letu 2021 smo v Oddelku za otroke in mladino in enotah pripravili 15 tematskih razstav, ki si jih je skupno ogledalo 1789 obiskovalcev.

7.1 Razstavni kotički

RAZSTAVNI KOTIČKI – PKLS, ENOTE
Praznično drevo
Ob svetovnem dnevu poezije
Andersenov dan
Desetnica
Levstikova nagrada
Večernica
Zlata Hruška
Grajski žaklčki
Moja naj knjiga
Megakviz
Čebelarski učni kotiček
Bodi kul, beri ful

V letu 2021 smo v Oddelku za otroke in mladino in v enotah skupno pripravili 70 razstavnih kotičkov, ki si jih je ogledalo 2029 obiskovalcev.

7.2 Knjižna uganka

Za otroke od 1. do 5. razreda osnovne šole smo pripravili 10 knjižnih ugank in izžrebanke iz vsake enote nagradili s knjigo (skupaj 60 knjižnih nagrad). V letu 2021 je knjižno uganko rešilo 575 otrok.

7.3 Rastem s knjigo

Oba projekta Rastem s knjigo, za osnovnošolce in srednješolce, sta kljub številnim omejitvam potekala, četudi na različne načine, odvisno od dogovora s šolami. Prilagodili smo se tako, da so imeli sedmošolci oziroma dijaki prvih letnikov možnost virtualnega srečanja s knjižničarko, ogled filma o knjižnici, ponudili smo jim virtualni sprehod po knjižnici, predstavitev knjižnice in projekta je zaradi preventive večkrat prevzela šolska knjižničarka.

V projektu Rastem s knjigo za osnovne šole je bilo letos udeleženih 189 osnovnošolcev, v projektu Rastem s knjigo za srednje šole pa 293 srednješolcev.

Knjižnico so v okviru projekta Rastem s knjigo za osnovno šolo obiskalo 6 skupin, 140 obiskovalcev.

7.4 Ustvarjalnice

Videodelavnica z naslovom Besede iz cilindra je dosegla 242 ogledov, Pika Nogavička pa 238. Videodelavnica Bučelice je nastala v projektu Čebela bere med, ogledalo si jo je 59 otrok.

Julija in avgusta smo pripravili 3 Lego delavnice, 54 obiskovalcev.

Tudi ustvarjalnico Jesenski živžav smo pripravili v živo, obiskalo jo je 15 otrok.

Novembra smo na spletni in Facebook strani objavili delavnico Okrasimo praznično drevo, imela je 98 ogledov.

Pripravili smo 4 delavnice v živo, ki jih je obiskalo 69 otrok. Prav tako smo pripravili 4 videodelavnice, ki so dosegle 637 ogledov.

7.5 Raziskovalna delavnica

Ob krajevnem prazniku smo v sodelovanju z NIJZ pripravili delavnico Stare ljudske igre in igrache, udeležilo se je 17 otrok.

7.6 Moja naj knjiga

V letu 2021 smo prejeli 112 glasovnic za Mojo naj knjigo in polletno objavili zmagovalca akcije.

7.7 Bodi kul, beri ful

Akcija, namenjena mladim od 13. do 18. leta, je pri nas potekala od oktobra 2020 do marca 2021. Sodelovali so učenci zadnje triade devetih osnovnih šol, dveh srednjih šol in Študijska knjižnica v Celovcu. Skupno se je akciji pridružilo 128 mladih bralcev.

	BODI KUL, BERI FUL – št. sodelujočih
2021	128
2020	162
2019	126

7.8 Stripovski razpis, razstava in prireditev

Pripravili smo stripovski razpis Daj mi mir!/Zimska zabava, udeležilo se ga je 87 otrok od vrtca do konca osnovne šole.

Razstavo Daj mi mir!/Zimska zabava si je ogledalo 129 obiskovalcev.

Zaključno prireditev z avtorjem stripa Mestne ptice, Gašperjem Kranjcem, in urednico založbe VigeVageKnjige Anjo Golob, je obiskalo 15 stripovskih navdušencev, po spletu (prenos na YouTube) pa jo je spremljalo še dodatnih 43.

Pripravile:

Branka Mrdenović, bibliotekarka

Petra Makuc, bibliotekarka

mag. Jelka Kos, bibliotekarka

dr. Manja Miklavc, samostojna strokovna svetovalka

mag. Irena Oder, direktorica, vodja izposoje

Janja Petek, informatičarka

X Program dejavnosti na obmejnih območjih

V okviru programa dejavnosti splošne knjižnice za podporo razvoju knjižnične dejavnosti na obmejnih območjih, ki je financiran s strani ministrstva za kulturo, sodelujemo s Slovensko študijsko knjižnico v Celovcu (v nadaljevanju SŠK).

1 Zagotavljanje dostopnosti knjižničnega gradiva in storitev za Slovence v zamejstvu

1.1 Potujoča knjižnica

Odkar so v knjižnici razširili ponudbo z medknjižnično izposajo in pravljničnimi uricami, se je zanimanje za aktualno knjižno gradivo precej povečalo.

Glede na to, da na Koroškem raste trend in vpis na dvojezične izobraževalne programe, se šole in vrtci na njih obračajo s prošnjo, da bi jim posodili slovensko knjižno gradivo za dalj časa.

Upoštevajo tudi njihove želje in jim pripravijo gradivo, ki ustreza učnim potrebam. Za zdaj oskrbujejo samo šole in vrtce, ki so v neposredni bližini Celovca, bolj oddaljene pa morajo zavrniti, saj jim glede na dosedanje finančno, kadrovsko in logistično stanje te storitve ne morejo ponuditi. Zanimanje za potujočo knjižnico je veliko, zato bi radi to omogočili vsem šolam in vrtcem, ki si te storitve želijo.

Do sedaj je bilo za njeno delovanje že namenjenih nekaj sredstev, zato že beležijo rast izposoje, tako da so se prve primerjave že lahko naredile.

Zaradi izrednih razmer in okrnjenega delovanja je knjižnica v letu 2021 kljub temu potovala osemindvajsetkrat. Za svoje delovanje in pripravo gradiva so porabili okrog 20 ur in izposodili 1033 enot gradiva.

	ŠT. IZVEDB	IZPOSOJA KNJIG
2021	28	1033
2020	25	947
2019	25	1340

Če naredimo primerjavo z letom 2020, je izposoja gradiva v letu 2021 nekoliko narasla.

To dokazuje, da je bilo njeno delovanje kljub poostrenim razmeram zaradi koronavirusa uspešno in je v celoti opravičilo vložena sredstva.

2 Bralna kultura ter informacijsko opismenjevanje za Slovence v zamejstvu

2.1 Bralna značka za odrasle »Korošci pa bukve beremo« z vključitvijo »lahkega branja«

V Koroški osrednji knjižnici promocijo branja za odrasle širimo tudi v zamejstvu, in sicer v sodelovanju s Slovensko študijsko knjižnico v Celovcu. Za bralno značko berejo posamezniki in zaključene bralne skupine.

V pomoč pri izbiri knjig ponujamo knjižni meni, ki obsega okrog 40 kakovostnih, raznovrstnih književnih del. Med njimi so aktualne novitete in »dobra stara klasika«. Na priporočilnem seznamu najdemo kvalitetnejšo beletristiko in strokovno literaturo. Ponujamo tudi izkušnjo sodobnega branja elektronskih knjig na prenosnih napravah.

Prizadevamo si za letno rast števila bralcev ter za prepoznavnost naše skupne akcije v slovenskem in mednarodnem prostoru.

Namen bralne značke med zamejci na avstrijskem Koroškem je popularizacija domače kvalitetne literature, prav tako kvalitetnih slovenskih prevodov. Medgeneracijsko povezovanje je za obstoj in razvoj slovenščine na koroškem delu Avstrije še posebej dragoceno in se z branjem za vse generacije še utrdi, zato je tudi priporočilni seznam sestavljen iz vseh bralnih značk, ki so pri nas že uveljavljene.

Koncept bralne značke ostaja v svojem bistvu nespremenjen, se pa v posameznih sezonah branja pojavljajo manjše spremembe oziroma poudarki branja (literarne obletnice, e-knjige, poučno branje, domači avtorji, ženske avtorice, tematsko branje, ...).

Bralna značka je še vedno najbolj množična motivacijska oblika za branje in jo lahko opredelimo kot nosilko razvoja bralne kulture.

Lani se je branja udeležilo 74 zamejskih bralcev, kar je 4 več kot v letu 2020 in nekoliko manj kot v letu 2019.

Zaključna razmišljanja o branju za odrasle smo udeleženi v času pozne pomladi, ko je narava najlepša in najbogatejša (31. maj).

O izzivih korona časa, branja in literature smo se pogovarjali z dr. Jano Makuc. Simbolne nagrade za vse bralce pa so bile dostavljene v knjižnico Celovec.

2.2 Pravljnične urice z Dragano in Dadijem

Projekt organizirata Slovenska prosvetna zveza in Slovenska študijska knjižnica Celovec v sodelovanju s Koroško osrednjo

knjižnico dr. Franca Sušnika na Ravnah. Projekt izvaja Zdrav um in razum, Stojanka Todić, s.p.

Pravljične urice so namenjene dvojezičnim ljudskim šolam, vrtcem in vsem dvojezičnim otrokom na avstrijskem Koroškem, ki obiskujejo Slovensko študijsko knjižnico v Celovcu.

K sodelovanju je bilo povabljenih 60 šol in vrtcev. Starost otrok je od 1 do 14 let.

Lutka Dadi in Dragana skupaj prebereta pravljico, ki ustreza znanju slovenskega jezika otrok, ki se udeležijo pravljjične urice.

Pravljico popestrita še z možgansko telovadbo, uganko, ki spodbija divergentno razmišljanje, predvsem pa z doživetim pripovedovanjem. Ob tem pa otroci tudi spoznavajo Slovensko študijsko knjižnico v Celovcu, saj si lahko tudi izposodijo knjige in se seznanijo s knjižnimi novostmi. To pa istočasno spodbuja tudi delovanje potujoče knjižnice.

Ker tudi leto 2021 ni bilo vedno prijazno do obiskovalcev knjižnice, je bilo nekaj pravljjičnih uric objavljenih tudi na FB profilu knjižnice.

Tudi za v bodoče razmišljajo, da se bodo pravljjičnih uric lotili malo drugače. Vrtcem in šolam bodo ponudili tudi personalizirane pravljjične urice, kar pomeni, da bo Dadi zanje posnel pravljico in jim jo poslal. Vseeno pa tako Dragana kot Dadi upata, da bo pomladni čas prinesel ugodnejše razmere za srečanje v živo. Na FB strani knjižnice se tako vsak teden objavi nova pravljica. Če tudi v bodoče ne bo vedno možen obisk knjižnice, se bodo povezali s šolami in na njihovo željo posneli posebej prilagojene pravljjične video vsebine, ki se bodo lahko predvajale otrokom kar v šoli.

Podatki za leto 2021 (podatki za pravljjične urice, ki so se izvajale v klasični obliki):

	2021	2020 ²	2019
ŠT. IZVEDB	9	21	80
ŠT. OTROK	168	375	1.334
ŠT. ODRASLIH	12	32	128
ŠT. VSEH OBISKOVALCEV	180	407	1.462
ŠT. UR	10	20	81

2.3 Bralna značka Malček bralček

Namenjena je otrokom od 1. do 3. leta starosti. Zanje so pripravljene prav posebni kovčki s knjigami, ki jih bodo lahko odnesli domov. V vsakem bodo dve ali tri knjige, dve naprstni lutki in pobarvanka. Naprstni lutki sta namenjeni dodatni motivaciji in večji predstavnosti, pobarvanka pa je nagrada za »prebrane« knjige. Ob vrnitvi kovčkov v knjižnico pa bo vsak otrok nagrajen še z barvnim žigom. Otrok osvoji bralno značko, če skupaj s starši prebere vsaj tri knjige.

² izvajali tudi preko spleta

S tem projektom spodbujamo zgodnjo bralno pismenost v slovenskem jeziku.

Pri bralni znački je sodelovalo 13 malčkov (enako kot leta 2020).

Zaključne prireditve še ni bilo, čeprav jo načrtujejo, da bodo lahko podelili diplomice in nagrade.

2.4 Moja družina bere

Moja družina bere je projekt, s katerim želijo družine spodbujati, da skupaj berejo in se o prebranem tudi pogovarjajo. Na ta način starši otroke motivirajo in pri njih spodbudijo veselje do knjig, branja, širjenja besedišča in spoznavanja novih besed, pa tudi do pridobivanja novih informacij.

Za več idej, kako brati skupaj, je dodana brošura Otrok, branje in odrasli. Pogoj za sodelovanje v tem projektu je, da vsak v družini prebere vsaj eno knjigo ali revijo. Da se o knjigah skupaj pogovorijo, potem pa izdelajo svojo družinsko knjigo, zvezek ali plakat. Projekt se začne oktobra 2020 in zaključi junija 2021.

Pri projektu je sodelovalo 34 družin.

Zaključne prireditve še ni bilo. Jo pa načrtujejo takoj, ko bo to mogoče.

2.5 Bodi kul, beri ful

Poteka v sodelovanju s koroškimi osnovnimi in srednjimi šolami ter dvojezičnimi srednjimi šolami v Celovcu. Namenjen je mladim od 13. do 18. leta.

Sodelujoči morajo prebrati najmanj tri knjige s priporočenega seznama ter o njih v zgibanko napisati osnovne podatke, svoje misli in knjigo oceniti. Vse sodelujoče povabimo na zaključno prireditev, na kateri jim podelimo priznanja in manjše praktične nagrade.

Projekt promovira in izvaja tudi Slovenska študijska knjižnica v Celovcu. V prihodnje želimo doseči še večjo prepoznavnost projekta, vanj vključiti še več dijakov in dijakinj dvojezičnih srednjih šol ter s tem tudi vplivati na krepitev slovenske jezikovne zavesti in znanju slovenskega jezika.

V letu 2021 je pri tem projektu sodelovalo 50 otrok iz Trgovske akademije pod mentorstvom prof. Tanje Voggenberger. Veseli smo bili, da je bil med mladimi takšen odziv, saj smo prepričani, da se bo ta projekt nadaljeval tudi v prihodnjih letih.

3 Aktivno strokovno sodelovanje za dejavnost knjižnice na obmejnih območjih

3.1 Medknjižnična izposoja

Ker bibliobusa na našem področju nimamo, dajemo večji pomen takšnemu načinu izposoje, saj se s tem poveča tudi dostopnost knjižničnega gradiva v slovenskem jeziku in tudi bralne kulture.

Lani smo za to že namenili nekaj sredstev. Ker je to do sedaj že postala utečena praksa, bomo s tem tudi nadaljevali.

	SŠK -> KOK	KOK->SŠK
2021	31	22
2020	6	11
2019	9	46

3.2 Dostop do e-virov

Tudi letu 2021 smo v dogovoru s knjižnico v Celovcu njihovim uporabnikom omogočili oddaljen dostop do e-virov, ki jih naša knjižnica nudi tudi našim uporabnikom (seznam je na naši spletni strani). Pogoji za to je včlanitev v Koroško osrednjo knjižnico, saj bodo z našo izkaznico lahko brezplačno dostopali do vseh e-virov, ki so dostopni preko spletne strani naše knjižnice.

Statistika za člane, ki imajo stalen naslov v Avstriji:

- število vpisov: 1
- število aktivnih članov: 9
- število izposoj in podaljšanj: 165
- število rezervacij: 25

3.3 Igralna urica

z Barbaro Hanuš: Križ - kraž Slovenijo spoznaš, kjer bodo otroci na zabaven način spoznali Slovenijo.

Namen igralne urice pa je otroke v zamejstvu skozi igro in slovensko besedo seznaniti z naravnimi lepotami Slovenije, našo kulturo in jim skozi zgodbe poglobiti poznavanje slovenskega jezika.

Prek ZOOM povezave je sodelovala Nova srednja šola Borovlje. Mentorica prof. Urška Gračner.

13. aprila 2021 je sodelovalo 24 otrok, 15. aprila 2021 je sodelovalo 25 otrok. Skupaj 50 udeležencev (49 otrok in učiteljica).

3.4 Glasno branje

Glasno branje je projekt, ki ga izvajajo zaposleni v Slovenski študijski knjižnici. Na glas berejo svojim uporabnikom vse, kar bi radi prebrali sami, a tega ne morejo ali ne znajo. Izvajajo tudi pomoč pri treningu glasnega in pravilnega branja ter učijo pravilne izgovorjave.

Skupaj berejo tako slovenske kot tudi nemške knjige.

V letu 2021 za ta projekt zaradi koronavirusa ni bilo zanimanja, se je pa ponovno začel izvajati v letu 2022.

Pripravila:
Vlasta Zaberčnik, bibliotekarka

XI Bukvarna Ajta

Bukvarna Ajta je v letu 2021 delovala po urniku trikrat tedensko, ob torkih in četrtek med 16. in 19. uro ter vsako sredo med 9. in 12. uro. V poletnem času (julij in avgust) ob ponedeljkih med 9. in 12. uro in ob sredah med 16. in 19. uro.

Statistični podatki o številu obiskov, številu prodanih knjig in pripravljenih dogodkih za leto 2021 so razvidni iz spodnje preglednice.

MESEC	ŠTEVILO OBISKOV	ŠTEVILO PRODANIH KNJIG
JANUAR	ZAPRTO	ZAPRTO
FEBRUAR	2	18
MAREC	14	197
APRIL	5	10
MAJ	9	22
JUNIJ	10	7
JULIJ	16	6
AVGUST	15	16
SEPTEMBER	23	40
OKTOBER	11	10
NOVEMBER	22	68
DECEMBER	17	28
SKUPAJ	144	422

Koroška osrednja knjižnica je od 106 darovalcev prejela 7.660 knjig, 66 DVD-jev in 229 CD-jev. Prejeto gradivo smo uvrstili v naš knjižnični fond, ga preusmerili v bukvarno Ajta ali pa ga podarili bukvarni Ciproš ter posameznim institucijam, ki so se s prošnjo obrnile na Koroško osrednjo knjižnico dr. Franca Sušnika.

Knjige smo podarili:

- 8 knjig Domu starostnikov (oddelek Zarja),
- 30 knjig za novo knjigobeznico v Kotljah,
- 25 knjig poslovalnici Office&More in Bags&More za dobrodelno akcijo Knjiga za prijatelja,
- 150 knjig podarimo bralcem v poletni čitalnici pod magnolijo,
- 6 knjig v knjigobeznico v Grajskem parku,
- okoli 150 knjig na Ivarškem jezeru v okviru Otroškega živ žav-a,
- okoli 100 knjig pred Kulturnim centrom Ravne ob Kulturi plaži 2021.

1 Dejavnosti bukvarne Ajta v letu 2021

V okviru projekta Kulturna plaža, 25. avgusta 2021, smo uredili stojnico s knjigami za vse obiskovalce pred Kulturnim centrom Ravne. Prav tako je bila v tem času odprta tudi bukvarna. Skupaj z Galerijo Ravne pa smo pripravili ustvarjalne delavnice za najmlajše. Tudi v okviru dogodkov »Čakam na predstavo«, 4. in 11. avgusta 2021, smo v sodelovanju z Gledališčem DELA pred Kulturnim centrom Ravne uredili stojnico s knjigami za obiskovalce. Pri vseh dogodkih smo knjige ponudili brezplačno.

Kulturna plaža 2021

V okviru dogodka Otroški živ žav smo 22. avgusta 2021 na Ivarškem jezeru pripravili pestro dogajanje za vse otroke. Bukvarna je poskrbela za bralno kulturo, ostali organizatorji pa za animacije in športne aktivnosti najmlajših. Udeleženci Herkulčkovega teka okoli jezera so prejeli prisrčne nagrade, med katerimi se je skrival tudi knjižni denar, s katerim so si lahko na stojnici naše bukvarne otroci sami kupili knjigo. Na voljo so bile najrazličnejše otroške knjige, lahko pa so si izdelali tudi knjižno kazalko. K sodelovanju so nas povabili Herkul Koroška - trgovina & fitnes in ČUKOV SVET.

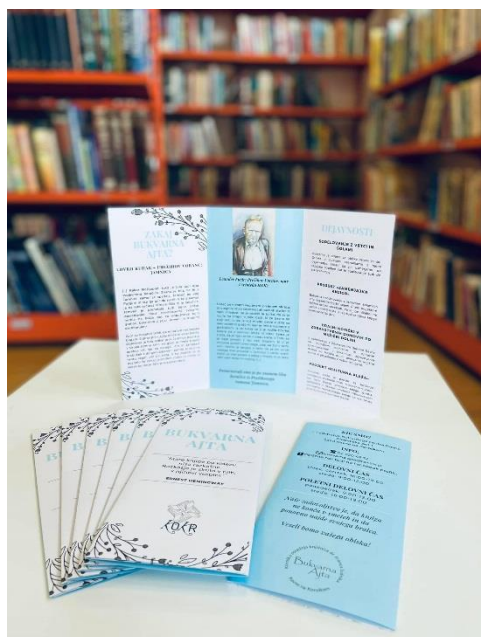
Otroški živ žav, Ivarčko jezero

PODATKI BUKVARNE AJTA ZA LETO 2021			
DATUM	PRIREDITEV	IZVAJALEC	ŠTEVILO OBISKO VALCEV
4. 8. 2021	Čakam na predstavo	Bukvarna Ajta, Gledališče DELA	15
11. 8. 2021	Čakam na predstavo	Bukvarna Ajta, Gledališče DELA	15
22. 8. 2021	Stojnica s knjigami + ustvarjalne delavnice	Otroški živ žav (Ivarčko jezero)	150
25. 8. 2021	Ustvarjalne delavnice za otroke, stojnica s knjigami	Kulturna plaža	50+
SKUPAJ			230+

V decembru 2021 smo se odločili otrokom polepšati praznični mesec in pripravili nagradno igro na Facebook profilu bukvarne. Izmed vseh sodelujočih smo izžrebali štiri nagrajence in vsakemu podarili otroško slikanico.

Že drugo leto zapored sodelujemo v dobrodelni akciji Office&More in Bags&More knjig »Knjiga za prijatelja«. Zbirajo rabljene knjige za otroke, ki jih zares potrebujejo. V bukvarni pripravimo paket knjig in jih dostavimo v poslovalnico.

V letu 2021 smo izdelali novo, posodobljeno zgibanko bukvarne z vsemi potrebnimi informacijami in jih ponudili uporabnikom, izdelali smo tudi plakate, ki smo jih razobesili po knjižnici in njenih enotah.

Zgibanka bukvarne

Ker se v letu 2021 vse načrtovane dejavnosti zaradi preprečevanja širjenja koronavirusa niso mogle izvajati tako, kot so bile načrtovane, smo obiskovalcem pripravljali različne priložnostne razstave v bukvarni, različne vsebine in nagradno igro na Facebook profilu. Obiskovalci so informacije iskali preko Facebook profila bukvarne, elektronske pošte (bukvarna.ajta@rav.sik.si) in telefona (02 620 48 72). Še vedno se bomo trudili obiskovalcem nuditi čim boljše izkušnje ob obisku bukvarne in njenih dogodkov, ter se bomo, kolikor bodo razmere dopuščali, trudili sodelovati in prirejati čim več dogodkov.

Vse informacije so vedno dostopne na Facebook profilu bukvarne in na spletni strani Koroške osrednje knjižnice dr. Franca Sušnika.

Pripravila:
Neža Molnar, bibliotekarka

XII Osrednja območna knjižnica

Posebne naloge osrednje območne knjižnice

Koroška osrednja knjižnica je osrednja območna knjižnica za Koroško in izvaja posebne naloge, ki jih financira Ministrstvo za kulturo RS. Za širše območje Koroške (12 koroških občin) opravlja z zakonom določene štiri posebne naloge, ki ji jih nalaga Pravilnik o delovanju in financiranju osrednjih območnih knjižnic. Knjižnice na svojem območju strokovno povezuje v območno mrežo, ki zagotavlja kvalitetno in koordinirano izvajanje knjižnične dejavnosti. Knjižnice na območju, s katerimi sodeluje, so:

- Knjižnica Ksaverja Meška Slovenj Gradec,

- Knjižnica Radlje ob Dravi,

- Knjižnica Dravograd.

Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika v okviru območnih nalog skrbi za uveljavljanje strokovnosti knjižničarske stroke, omogoča enakopravnejši dostop do knjižničnega gradiva in informacij vsem državljanom in hkrati upošteva in spoštuje individualnost posameznih knjižnic. S povezovanjem in delitvijo dela so knjižnice močnejše, uspešnejše in se hitreje razvijajo. Omogoča skupno nastopanje knjižnic v javnosti na vseh ravneh (lokalno, v regiji, na državnem nivoju) in s tem povečuje vpliv in ugled knjižničarske stroke.

1 Zagotavljanje povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij (območna zbirka)

Povečan izbor klasičnega knjižničnega gradiva je v letu 2021 predstavljalo zgolj gradivo iz **obveznega izvoda**. Prejeli smo **2.323 enot gradiva**. Gradivo, ki ga dobimo z obveznim izvodom, v skladu s pravilnikom obdelamo in uvrstimo v zbirko in

našim uporabnikom in uporabnikom osrednjih knjižnic območja omogočamo izposojajo tega gradiva z osebno izposojajo, brezplačno medknjižnično izposojajo in oddaljenim dostopom do informacij. Območna zbirka je namenjena uporabnikom širšega območja.

1.1 Nakup za območno zbirko

Po navodilih MK nismo načrtovali nakupa klasičnega knjižnega gradiva, saj je bila prioriteta nakup podatkovnih baz.

Uporabnikom celotnega območja smo omogočali dostop do dveh podatkovnih baz:

- **PressReader** (več kot 7.300 naslovov časnikov in časopisov iz več kot 100 držav in v več kot 60 jezikih) - nakup izvedli preko konzorcija COSEC,

- **Arhiv Večera** - nakup je knjižnica izvedla samostojno.

Dostop do podatkovnih baz uporabnikom je z **oddaljenim dostopom** bil zagotovljen **v vseh splošnih knjižnicah in njihovih enotah na območju**.

1.2 Brezplačna medknjižnična izposoja za uporabnika (MKI)

Koroška osrednja knjižnica od leta 2016 za vse slovenske osrednje območne knjižnice vodi projekt brezplačne medknjižnične izposoje za končnega uporabnika na vseh območjih, kar pomeni enakopravnejšo dostopnost knjižničnega gradiva za uporabnike območij. Tako imajo uporabniki znotraj posameznega območja brezplačno medknjižnično izposojajo. Storitve trenutno izvaja Pošta Slovenije.

Na nacionalnem nivoju je KOK kot nosilka projekta tudi v letu 2021 spremljala potek storitve med splošnimi knjižnicami. Usklajevala je vse potrebne postopke, dogovore z ostalimi deležniki projekta in skrbela za nemoteno izvajanje storitve. Z osrednjimi območnimi knjižnicami imamo sklenjeno »Konzorcijsko pogodbo o sodelovanju pri izbiri izvajalca poštnih in z njimi povezanih

storitev v okviru projekta izvajanja brezplačne medknjižnične izposoje za uporabnike splošnih knjižnic«. Za izvajanje storitve na posameznih območjih pa imajo posamezne območne knjižnice sklenjen pisni dogovor o izvajanju brezplačne medknjižnične izposoje za uporabnike z osrednjimi knjižnicami svojega območja.

Za praktično izvajanje storitve na posameznem knjižničnem območju skrbimo zaposleni v vseh slovenskih splošnih knjižnicah.

Končni cilj, ki ga splošne knjižnice želimo v prihodnosti doseči, je zagotavljanje brezplačne medknjižnične izposoje za člane splošnih knjižnic na nivoju države na relacijah med vsemi splošnimi knjižnicami.

Koroške splošne knjižnice na območju so si v letu 2021 med seboj brezplačno po medknjižnični izposoji posredovale **306 enot knjižničnega gradiva** in **7 elektronsko posredovanih dokumentov**.

Knjižnica je imela **627** članov s širšega območja, ki so si izposodili **19.947** enot gradiva.

2 Strokovna pomoč knjižnicam na območju (svetovalno delo)

Kljub še vedno trajajoči epidemiji Covid19 smo se trudili uresničevati zastavljene cilje. Zaradi preprečitve osebnih stikov smo nekaj aktivnosti izvedli na daljavo (telefon, e-pošta, Zoom), druge pa smo vendarle lahko izpeljali v živo. S skupnim načrtovanjem v okviru knjižnične dejavnosti, ki so skupnega pomena, smo spodbujali enakomeren razvoj dejavnosti na našem območju, usklajeno delovanje knjižničnega informacijskega sistema, izboljšanje organiziranosti, učinkovitosti in uspešnosti knjižnic. Sodelovanje s šolskimi knjižnicami na območju OOK je bilo zaradi omejenega delovanja knjižnic in šol v času epidemije močno okrnjeno.

S permanentnim svetovalnim delom smo koordinirali razvoj knjižnične dejavnosti na območju 4 osrednjih knjižnic.

2.1 Strokovno sodelovanje splošnih knjižnic na območju

Spodbujali smo sodelovanje med knjižnicami in skupaj reševali morebitne težave. Izvajali smo izobraževanja in svetovanja ter povezovanja na področju IKT opreme in uporabe e-virov ter

izposoje e-knjig. Sodelovali smo pri pridobivanju in formalni obdelavi domoznanskega knjižničnega gradiva, pri pripravi zgodb in prispevkov partnerjev za vnos na portal Kamra in vnašanju vsebin na Album Slovenije ter knjižničarje podrobno seznanili s preurejenim portalom Obrazi slovenskih pokrajin. OOK KOK Ravne je organizirala oz. pripravila strokovna srečanja oz. izobraževanja ter sestanke ali svetovanje, med drugim tudi strokovno srečanje, na katerem smo osrednje knjižnice na območju seznanili z odločbo ministrstva in usklajenim vsebinskim in finančnim programom za 2021 ter poročilom o delu in doseženih rezultatih v letu 2020. Svetovali smo pri različnih strokovnih vprašanjih; se trudili strokovna priporočila uresničevati v praksi. Spodbujali smo udeležbo na izobraževanjih bodisi v fizični obliki ali na daljavo, ki so jih za vse knjižnice pripravili Učni center MKL ali druge knjižnice.

2.2 Skupni projekti splošnih knjižnic na območju

Nekatere projekte smo, glede na uspešnost v preteklih letih, nadaljevali, ob 60-letnici bralne značke pa dodali novega. Pri vseh so sodelovale vse splošne knjižnice območja (KOK, Knjižnica Dravograd, Knjižnica Radlje in Knjižnica Franca Ksaverja Meška Slovenj Gradec). V letu 2021 smo izvedli naslednje skupne projekte:

- **Brezplačna medknjižnična izposoja (MKI)** za uporabnike med knjižnicami na območju.

- **Dostop do e-virov**

Dostop do e-virov Arhiv Večera in PressReader je bil zagotovljen za vse splošne knjižnice in njihove enote na območju.

- **Korošci pa bukve beremo**, bralna značka za odrasle, z vključitvijo lahkega branja v vseh knjižnicah na območju ter sodelovanje z zamejci (Slovenska študijska knjižnica Celovec). Na celotnem koroškem območju je za bralno značko za odrasle bralo skupaj **528** bralcev (185 Koroška osrednja knjižnica, 74 Slovenska študijska knjižnica Celovec, 69 Knjižnica Ksaverja Meška Slovenj Gradec, 107 Knjižnica Radlje ob Dravi, 93 knjižnica Dravograd).

- **Branje za mlade »Bodi kul, beri ful«**, projekt branja za mlade od 13. do 18. leta je bil v letu 2021

izveden v vseh koroških splošnih knjižnicah in Slovensko študijsko knjižnico Celovec Udeležilo se ga je skupaj 128 mladih.

• **Literarni razpis ob 60. obletnici bralne značke MOJA ZGODBA: Kako smo nekoč brali – NOV PROJEKT!**

V letu 2021 smo praznovali 60-letnico bralne značke in Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika je v sklopu območnih nalog objavila literarni razpis Moja zgodba: Kako smo nekoč brali. Ena glavnih nalog splošnih knjižnic je promocija branja in ohranjanje bralne kulture. V literarni razpis Moja zgodba – Kako smo nekoč brali, smo na pobudo Knjižnice Ksaverja Meška Slovenj Gradec bile vključene vse splošne knjižnice na območju Koroške: Knjižnica Ksaverja Meška Slovenj Gradec, Knjižnica Dravograd, Knjižnica Radlje ob Dravi in Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika. Z aktivnim sodelovanjem pri promociji in zbiranju prispevkov smo pridobili 26 zapisov, ki nas popeljejo v razmišljanje o branju, knjigi, dojetanju vsebine in zbujejo hvaležnost vsakdanjega privilegija – da lahko beremo. Objavili smo jih v publikaciji, ki v celoto povezuje raznolikost spominov Korošic in Korošcev, ki jih veže ljubezen do branja. **Nagrajenci literarnega razpisa »Moja zgodba: Kako smo nekoč brali«** so bili:

- **Ivana Hauser:** Bela zamorka, Knjižnica Radlje ob Dravi;
- **Franjo Frančič,** Knjižnica Ksaverja Meška Slovenj Gradec;
- **Andreja Odlazek Hvalec:** Goreča sveča, Knjižnica Ksaverja Meška Slovenj Gradec;
- **Aleksandra Gradišnik:** Dragocen svet, Knjižnica Dravograd;
- **Ida Paradiž,** Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem;
Gloria Kraker, Knjižnica Radlje ob Dravi.

Natečaj je potekal od 8. februarja do 20. aprila. 2021 v treh starostnih skupinah v vseh koroških splošnih knjižnicah.

Moja zgodba: Kako smo nekoč brali

• **Lahko branje**

V sodelovanju z osrednjimi knjižnicami na območju smo koordinirali in izvajali knjižnične storitve za posebne skupine uporabnikov lahkega branja.

• **Knjižne mišice**

Zaradi epidemije Covid19 jih v letu 2021 ponovno ni bilo mogoče organizirati. V reviji Šolska knjižnica pa je bil objavljen članek Mladi bralci in projekt Knjižne mišice avtorice knjižničarke na OŠ Šentjanž pri Dravogradu Lilijane Ladra.

2.3 Skupne storitve in projekti slovenskih območnih knjižnic

- **e-viri v splošnih knjižnicah,** nakup e-gradiv v sodelovanju s COSEC in zagotavljanje dostopa na daljavo, koordinator NUK.

- **Kamra,** spletno mesto, ki združuje digitalizirane vsebine s področja domoznastva v knjižnicah in drugih lokalnih kulturnih ustanovah. Sodelovali smo pri vnosu vsebin z območja, kot člani uredniškega in nadzornega odbora, koordinator Osrednja knjižnica Celje.

- **Brezplačna medknjižnična izposoja za končnega uporabnika na vseh območjih,** koordinator Koroška osrednja knjižnica.

- **Obrazi slovenskih pokrajin,** spletni biografski leksikon znanih osebnosti

slovenskih pokrajin ter Slovencev v zamejstvu in po svetu (združeni regijski biografski leksikoni), koordinator Mestna knjižnica Kranj.

- **Portal Dobreknjige.si, spletni portal s priporočilno literaturo, namenjen promociji dobrega branja.** Sodelovali smo v uredniškem odboru spletnega portala s priporočilno kakovostno literaturo in kot vnašalci vsebin, koordinator Knjižnica Srečka Vilharja Koper in Knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica.

- **Storitve za ranljive skupine uporabnikov,** sodelovanje v delovni skupini skupaj s knjižnico Mirana Jarca Novo mesto in Pokrajinsko in študijsko knjižnico Murska Sobota.
- **Knjiznice.si,** skupna spletna stran slovenskih splošnih knjižnic. Sodelujemo pri vnosu vsebin in v uredniškem odboru, v letu 2021 smo Osrednje območne knjižnice pripravile vsebine Knjižnice in Covid19, v katerih smo predstavile delovanje knjižnic v razmerah, ko nam je delovanje krojila epidemija, koordinator Mariborska knjižnica.

- **Razvojna izhodišča za IKT,** sodelujemo v delovni skupini, koordinator Mariborska knjižnica.
- **Koordinacija domoznanske dejavnosti,** sodelujemo v delovni skupini koordinacije med OOK, koordiniramo delo na območju in skrbimo za digitalizacijo gradiva, koordinator Knjižnica Ivana Potrča Ptuj.

- **Promocija območnosti,** sodelujemo pri predstavitvi skupnih projektov in storitev slovenskih osrednjih območnih splošnih knjižnic, vse osrednje območne knjižnice.
- **Center za spodbujanje bralne pismenosti,** sodelovanje in povezovanje knjižnic in drugih deležnikov na področju bralne pismenosti, koordinator Mariborska knjižnica.

- **Izmenjava dobrih praks** med osrednjimi območnimi splošnimi knjižnicami.

Koordinatorji posebnih nalog slovenskih OOK iz vseh knjižnic smo obravnavali **Predlog pravilnika o pogojih za izvajanje knjižnične javne službe** in tudi tokrat podali pripombe, predloge in dopolnitve.

2.4 Knjižnične storitve za posebne skupine uporabnikov na območju

Koroška osrednja knjižnica in vse splošne knjižnice izvajamo tudi dejavnosti za uporabnike s posebnimi potrebami bodisi v prostorih knjižnice ali v institucijah, kot so domovi za ostarele, enote varstveno-delovnih centrov, šole s prilagojenim programom in različna društva, ki vključujejo uporabnike s posebnimi potrebami.

V letu 2021 se je naša knjižnica pridružila pilotnemu projektu **E-učenje in e-izobraževanje seniorjev** (sodelovanje patronažnih služb, izobraževalnih ustanov in knjižnic). V projektu bo knjižnica zagotovila infrastrukturo, dostop do uporabe informacijskih virov in izvajanje različnih oblik usposabljanj.

V letu 2021 smo oddali prijavo za pridobitev **kompetenčnega centra za lahko branje.**

Splošne knjižnice so pomembne kulturne institucije v lokalnih skupnostih ter hkrati izobraževalna in informacijska središča, ki ustvarjajo pogoje za razvoj posameznika in njegovo aktivno vključevanje v družbo.

Prebivalci, ki so iz različnih razlogov slabše pismeni, potrebujejo lahko branje za funkcioniranje v družbi.

Uporabniki lahkega branja so ljudje, ki zaradi različnih oviranosti trajno potrebujejo lahko berljive informacije in publikacije (npr. ljudje, ki doživljajo disleksijo, motnjo v duševnem razvoju, motnje avtističnega spektra, demenco ali afazijo, osebe z nevropsihičnimi težavami, gluhi in naglušni, gluho-slepi, slepi in slabovidni itd.) ter ljudje, ki imajo slabše razvito veččino branja ali slabo poznajo jezik in sčasoma mogoče ne bodo imeli več potrebe po lažje berljivih tekstih (npr. priseljenci, nezkušeni bralci, otroci, ki svoje jezikovne kompetence šele razvijajo ...).

V maju 2021 smo za uporabnike ranljivih ciljnih skupin uredili novo zbirko **Berem zlahka.** Gradivo je urejeno po shemi: brajica, disleksija, lahko branje,

večji tisk, znakovni jezik, zvočne knjige. Za lažje iskanje gradiva smo vsaki skupini dodali slikovno oznako oz. piktogram. Uporabnikom so na voljo tudi bralni pripomočki, kot so elektronska lupa, lupe za branje, bralna očala in ravnila ter računalnik s slušalkami. Po razpoložljivih podatkih imamo edini med splošnimi knjižnicami sistematično urejeno zbirko in prostor za ranljive ciljne skupine uporabnikov. Z zgoraj naštetimi aktivnostmi smo razvojno delovali in stremeli k enotnemu delovanju knjižnic na tem področju, tako na regionalni kot tudi na nacionalni ravni.

3 Koordinacija zbiranja, obdelave in hranjenja domoznanskega gradiva

Koroška osrednja knjižnica je vsa leta, tudi v letu 2021, koordinirala zbiranje, obdelavo in hranjenje vseh vrst domoznanskega gradiva, publikacij in sive literature. Zbirali smo informacije o zavezancih za obvezni izvod, koordinirali bibliografsko obdelavo domoznanskega gradiva in normativno kontrolo. Uporabnikom s celotnega območja smo posredovali zahtevnejše in splošne domoznanske informacije predvsem preko telefona, elektronske pošte, klasične pošte ... Članici delovnih skupin za domoznanstvo Kamro, Obraze slovenskih pokrajin sta se redno udeleževali vseh spletnih sestankov na nivoju koordinacije NUK-a in pristojnih OOK-jev (Knjižnica Mirana Potrča Ptuj, Osrednja knjižnica Celje, Mestna knjižnica Kranj).

V okviru območnosti je koordinatorica za domoznanstvo aktivno sodelovala v skupini za domoznanstvo osrednjih območnih knjižnic, kjer so glavni poudarki in prizadevanja usmerjeni v trajno ohranjanje digitalnega gradiva (repozitorij NUK-a), v obdelavo in vnos rokopisnega gradiva in zapuščin v sistem COBISS ter regionalizacijo dLib-a. Več časa pa se je namenjal tudi projektu Obrazi slovenskih pokrajin (skupni portal osrednjih knjižnic, ki izdelujejo biografske leksikone za svoja območja, usmerja ga Mestna knjižnica Kranj).

3.1 Obrazi slovenskih pokrajin (Koroški biografski leksikon)

V letu 2021 smo nadaljevali z dograjevanjem zbirke bio-bibliografskih podatkov o osebnostih, ki so prispevale tehten delež k razvoju Koroške s celotnega območja.

Sodelovali smo z vnosom novih gesel v leksikon (Korošci in Slovenci v zamejstvu in po svetu). Še vedno smo urejali in usklajevali dvojnike in dopolnjevali ter posodabljali že obstoječa gesla. Na sestankih območnosti smo knjižnicam na našem območju ponovno predstavili naše delo in stari leksikon v novi preobleki, spodbujali smo jih k prispevanju gesel in udeležbi na delavnici za vnašalce. Vse knjižnice na našem območju so naklonjene leksikonu in podpirajo naše delo, a zaradi pomanjkanja kadra in časa aktivno še ne sodelujejo. V lanskem letu smo z večjim zagonom pristopili k sodelovanju s Slovensko študijsko knjižnico v Celovcu, štirje njihovi zaposleni so se tudi pridružili delavnici za vnašalce. Organizirali smo sestanek z vodjo knjižnice v Celovcu, kjer smo se dogovorili za sodelovanje. V začetku bodo pomagali z vzpostavljanjem stikov s še živječimi osebnostmi (koroški Slovenci), ki nam bodo v prihodnje tudi sami posredovali svoje podatke in soglasja k objavi gesel v leksikonu. V začetku bodo zaposleni v Celovcu (v manjši meri) poskušali sami s pisanjem gesel, le-ta ki pa bo po uredniškem pregledu vnesla vnašalka iz naše knjižnice. Kasneje se bodo (odvisno od časa in kadra) pridružili tudi kot vnašalci.

Skozi vse leto smo promovirali portal Obrazi slovenskih pokrajin na naši spletni strani in na družbenem omrežju Facebook, kjer smo objavili čez trideset osebnosti (ob raznih obletnicah in jubilejih) in sledilce napotili na posamezna gesla na leksikonu ali tudi na celoten leksikon. V časniku Večer (9. 4. 2021) je bil objavljen daljši intervju na temo Obrazi slovenskih pokrajin, kjer je urednica Simona Šuler Pandev podala veliko informacij o leksikonu in ga tudi podrobneje predstavila. Na VTV se je urednica (preko Skyp-a) udeležila oddaje Dobro jutro, ki je potekala v živo in je biografski leksikon predstavila tudi gledalcem in poslušalcem omenjene oddaje. V sami osrednji območni knjižnici, njenih enotah in ostalih območnih knjižnicah so bile ves čas (izposoja) na razpolago promocijske kazalke in oblikovani plakati.

MESSNER, Janko

Foto: Polona Simon, Janko Messner
Foto galerija

Rojen: 11. december 1921, Dob pri Filbertku, Avstrija
Umrl: 28. oktober 2012, Celovec, Avstrija
Pisatelji in odgovornosti: znanjski pisatelj, dramatik, esejist, prevajalec, pesnik, publicist
Kraj delovanja: Koroška (Avstrija), Koroška (Slovenija)
Okoliščine: Njega
Lokacija: Slovenci v zamejstvu in po svetu, Korošci

ŽIVLJENJE DELA NAGRADE ZUNANJE POVEZAVE VSE IN LITERATURA

Rodil se je v Dobu pri Filbertku v revni kmečki družini. Solati se je začel v dvanajstletni dobi na Hranacu. Že tu je obiskoval trgovsko učništvu, zaključil pa pravnostni študij. Od leta 1939 je obiskoval gimnazij v Sornjah in Mariboru v Celovcu. Leta 1941 je bil prišolan mobiliziran v armadsko vojsko, po vojni do leta 1945, ko ga napelje angleška okupacijska oblast kot politično sumljive osebe. Obsojen je bil na smrt, mnenje zaprta, a je kmalu ušel in pobegnil v Slovenijo, na Ravnice na Koroškem, kjer se je zapodil v

Obrazi slovenskih pokrajin, 2021

3.2 Koroška lokalna bibliografija in osebne bibliografije

Dopolnjevali smo lokalno bibliografijo Koroške z novimi bibliografskimi zapisi. Gre za prispevke in članke iz revij, časopisov, zbornikov, ki se nanašajo na Koroško, zamejsko Koroško in koroške avtorje. To nam bo v veliko pomoč pri posredovanju informacij našim uporabnikom.

Nadaljnje dogajanje gre še vedno v smeri izdelave osebnih bibliografij za različne avtorje. V letu 2021 smo opravljali tudi to nalogo, na željo avtorjev, raziskovalcev, strokovnjakov z različnih področij (medicina, polimeri ...). Obseg dela na tem področju se zadnja leta povečuje.

Osebne bibliografije omogočajo pripravo različnih izpisov bibliografij za katerega koli avtorja, za katerega so podatki vneseni v normativno bazo podatkov CONOR.SI in bibliografske enote v vzajemno bibliografsko bazo podatkov COBIB.SI in bazo SICRIS.

V letu **2021** je bilo evidentiranih **2.611** časnikov, časopisov in revij, kreiranih je bilo **906** zapisov za članke.

Lokalna bibliografija Koroške (vzajemna baza COBISS od leta 1994 dalje) vsebuje **50.135** zapisov.

BIBLIOGRAFIJA KOROŠKE 2021	ŠTEVILO ČLANKOV
LOKALNA (Mežica, Črna, Prevalje, Ravne, Mežiška dolina)	282
OBMOČNOST (Koroška krajina, slovenska Koroška v Avstriji)	624
SKUPAJ	906

3.3 Razstave in prireditve

Kljub ukrepom v času epidemije smo v domoznanskem oddelku v sredini decembra 2021 pripravili večjo domoznansko razstavo z naslovom *Pod to goro raste naše novo mesto*.

3.3.1 Pod to goro raste naše novo mesto

Skozi kolaž podob iz fototek Koroške osrednje knjižnice in Koroškega pokrajinskega muzeja ter drugih zbiralcev smo se sprehodili po starih ulicah, se nostalgичno spomnili, kje in kako smo nekoč nakupovali, v katerih gostilnah so znali 'privezati dušo' lačnim in žejnim. Stanovanjske sošeske, ki so rasle kot gobe po dežju so spreminjale podobo kraja

in delavskim družinam nudile sodobno kvaliteto bivanja. Vzporedno je kot svoj organizem raslo 'mesto Železarna', na grajski vzpetini pa se je širilo kulturno, športno in prosvetno središče kraja.

Srednjeveška struktura zgodovinskega mestnega jedra in njegovih podaljškov, ki predstavlja najkakovostnejšo mestno strukturo, se ohranja in prenavlja skladno z varstvenimi načeli in razvojnimi zahtevami sodobnega časa. V duhu trajnostne funkcionalne prenove je potrebno dopoljevati omrežje trgov in poti, ohranjati srednjo gostoto pozidave in prebivalcev, predvsem pa vzdržno ravnati s prostorom in s premislekom posegati v redke še razpoložljive površine za razvoj mesta. Razstava je nastala v sodelovanju z Občino Ravne, Anito Potočnik Slivnik, univ. dipl. arh.

Guštanj – Ravne na Koroškem, posnetek z zraka

3.3.2 Priložnostne spletne objave

Na spletu (Facebook) in spletni strani knjižnice smo skozi vse leto objavljali (ob raznih obletnicah) krajše zapise in fotografsko gradivo avtorjev domačinov (več kot trideset) in na ta način tudi promovirali biografski portal *Obrazi slovenskih pokrajin-Korošci*: Boštjan Erat, Tone Ivartnik, Janko Dolenc, Prežihov Voranc, Franc Sušnik, Zinka Zorko, Jože Šater, Adi Smolar, Marijan Mauko, ...

Objava: Portret in zapis o Marijanu Mauku (objava na Facebook-u)

3.4 Domoznanski projekt

V letu 2021 smo nadaljevali z aktivnostmi restavriranja dragocenega rokopisa **Žegarjev Antikrist**. Prejeli smo interventna sredstva z Ministrstva za kulturo in rokopis predali Arhivu republike Slovenije v restavratorske postopke.

Digitaliziran rokopis – Žegarjev Antikrist

Žegarjev Antikrist je delo velikega pomena za slovensko slovstvo. Delo je bilo v zelo slabem stanju in na njem je potrebno izvesti konservatorsko-restavratorska dela. Je del Kotnikove zapuščine, posebne zbirke Koroške osrednje knjižnice dr. Franca Sušnika, ki je nastala okoli leta 1920 po zaslugi zbiratelja dr. Franca Kotnika. Žegarjev

Antikrist je delo avtorja Matije Žegarja, nastalo leta 1767(?) v Podgorju pri Št. Jakobu in Hodišah. Obsega 380 strani, formata 25 cm. Pisna podlaga je papir. Kmet in bukovnik Matija Žegar iz okolice Vrbskega jezera je pomemben za slovensko slovstvo zaradi prevoda Antikrista. Gre za prevod obsežne knjige p. Dionizija Lützelburškega, kapucinarja renske provincije. Je obsežen rokopis v foliju, ki je tudi ilustriran. Našel ga je župnik Singer leta 1902 v Logi vasi. Iz samega naslova rokopisa izvemo, da je narejen po prvi izdaji iz leta 1682. Ta najstarejši, izvorni prevod Antikrista je pisan v rožanskem narečju in nosi naslov: "Antichrsta Shivllenie ali Leben Antechrista. V rokopisu so zapisana prerokovanja in praznoverne molitve, zato besedila niso nikoli tiskali.

3.5 Publiciranje in promocija zbirk

V letu 2021 sva zaposleni v domoznanskem oddelku tudi promovirali naše posebne zbirke in domoznanske osebnosti. S podobo in besedo sva v kratkih virtualnih sprehodih predstavljali bisere iz naših posebnih zbirk. Včasih sva odprli rokopisne trezorje, povezali zgodbe, ki se skrivajo v obsežni zbirki fotografskega gradiva, med razglednicami, na starih zemljevidih ali pa polistali po dragocenih knjižnih izdajah iz zbirke Raritet, Starin ter Faksimiliranih in bibliofilskih izdaj ... Uporabniki so nas lahko spremljali na grajskih sprehodih in v portretih osebnosti »Iz okvirja« preko Youtube kanala (<https://www.knjiznica-ravne.si/iz-okvirja/>) in Facebook strani knjižnice (<https://www.facebook.com/Koro%C5%A1ka-osrednja-knji%C5%BEnica-dr-Franca-Su%C5%A1nika-382084540557>). »Iz okvirja« so v nas zrlle fotografije iz starih albumov, domoznanske zgodbe, dogodivščine, družinski portreti, misli ... Zgodbe, ki jih posamezniki nosijo s seboj, so ubesedili in oživili naši vsakokratni gostje, sopotniki. Tako bodo ostali živi tudi spomini Korošcev.

Posebna zbirka in nova pridobitev posebne zbirke Grajsko pohištvo je bila predstavljena v časniku Večer (9. 3. 2021), posebna zbirka Miniaturke pa v časopisu Ravenski razgledi v decembru 2021.

3.6 Rokopisi

V letu 2021 smo nadaljevali s popisi naših posebnih zbirk (rokopisi, fototeka, razglednice) in predvsem

gradiva, ki smo ga digitalizirali za potrebe dLib-a, Kamre in naših zbirk.

Prav tako skozi vse leto pridobivamo različne rokopise in avtografe, ki jih evidentiramo in primerno shranimo.

3.7 Zaščita dragocenega gradiva

Z restavriranjem oz. vezavami dragocenega gradiva iz različnih posebnih zbirk vsako leto najbolj ogroženo in poškodovano gradivo v okviru finančnih zmožnosti strokovno popravimo in zaščitimo s pomočjo strokovnjaka, knjigoveza Igorja Kužnika.

3.8 Digitalizacija dragocenega gradiva iz posebnih zbirk (www.dlib.si, www.kamra.si)

3.8.1 Digitalizacija

Da bi ohranili, zaščitili in hkrati olajšali dostop do starejšega domoznanskega gradiva, rokopisov in starejše periodike, smo nadaljevali z dolgoročno načrtovano digitalizacijo knjižnične dediščine, oziroma pripravili e-vsebine za skupni regijski portal Kamra in dLib ter za spletno stran knjižnice.

Digitalizirana stran zamejskega časopisa NAŠ TEDNIK, 1949

V letu 2021 smo v sodelovanju z NUK-om in Slovensko študijsko knjižnico v Celovcu nadaljevali z digitalizacijo zamejskih časopisov, in sicer časopisa Naš tednik – glasilo Krščanske ljudske stranke. Naš tednik je neprekinjeno izhajal od leta 1949 do 2003. Gre za velik pomen v smislu dragocenega gradiva, prispevkov o naši (koroški) preteklosti, vir informacij in podatkov, ki so jih v preteklosti in jih bodo v prihodnje izčrpavali uporabniki naše

osrednje območne knjižnice in ostalih območnih knjižnic ter drugih kulturnih institucij (muzeji, galerije, arhivi) na tej in oni strani Koroške.

V domoznanski zbirki hranimo večino letnikov časopisa Naš tednik, vendar smo pri izbiri gradiva za digitalizacijo sodelovali tudi z ostalimi knjižnicami, ki hranijo vezane ali nevezane letnike (odvisno od stanja posameznega letnika v KOK).

Naša najpomembnejša naloga pa ni le hranjenje, zbiranje in posredovanje domoznanskega gradiva, temveč posredovanje domoznanskih informacij. Zato je za informatorje v naši območni knjižnici in vseh splošnih knjižnicah na območju tudi Naš tednik bil in bo nepogrešljiv vir informacij na vseh področjih življenja naše Koroške tostran in onstran meje. Digitalizacijo je izvedel zunanji partner z dolgoletnimi izkušnjami in referencami, ki nudi kvalitetno in najugodnejšo storitev in tudi revizijsko in zakonsko skladno elektronsko hrambo, po zahtevah nadzorne institucije KPMG (certifikat o revizijski skladnosti) in Arhiva Republike Slovenije (akreditacija).

Digitalizirane vsebine: 19 letnikov časopisa: **7295 str.** + Slikovno gradivo (razglednice, fotografije, risbe: **139 kosov**) smo vključili na portala dLib in Kamra, do njih lahko neomejeno dostopajo vsi uporabniki svetovnega spleta.

Digitalizirana razglednica iz fototeke KOK

dLib DIGITALNA KNJIŽNICA SLOVENIJE

Na portalu dLib smo imeli v preteklem letu **179.025** skupnih vpogledov v vsebino in **728.655** vpogledov v metapodatke. Število skupnih vpogledov v vsebino se je skoraj **trikratno povečalo** glede na predhodna leta.

3.8.2 Spletni portal slovenskih splošnih knjižnic Kamra www.kamra.si

Portal KAMRA je spletno mesto, ki združuje digitalizirane vsebine s področja domoznanstva, ki jih drugače na tradicionalen način zbirajo in posredujejo splošne knjižnice in druge lokalne kulturne organizacije. Vključuje vsebine, ki so za določeno področje značilne, zanimive in v interesu lokalne skupnosti. Osnovni gradniki KAMRE so multimedijski elementi (dokumenti, slike, avdio-video zapisi), opisani z metapodatki. Prikaz vsebin na portalu temelji na pripovedovanju zgodb – digitalnih zbirk, v katerih izbrano temo opišemo z besedilom in jo ilustriramo multimedijskimi elementi.

Tudi v letu 2021 se je Koroška osrednja knjižnica vključevala v aktivnosti v zvezi s spletnim portalom in sodelovala na sestankih regijskih urednikov.

3.8.3 Nove vsebine na portalu Kamra

Območno uredništvo - Tudi v letu 2021 je kot aktivna vnašalka vsebin sodelovala Knjižnica Ksaverja Meška Slovenj Gradec. Ostali dve osrednji knjižnici, Dravograd in Radlje ob Dravi, zaenkrat še ne prispevata vsebin.

Zelo dobro sodelujemo s posamezniki (zbiralci domoznanskega gradiva in publicisti) ter lokalnimi društvi. Vse vsebine, ki jih prispevajo za portal Kamra, preoblikuje in vnese območna urednica.

V letu 2021 smo na portal Kamra prispevali štiri nove digitalne zbirke.

Knjigarije

<https://www.kamra.si/digitalne-zbirke/item/knjigarije.html>

Zbirka predstavlja delo otroškega in mladinskega oddelka, tako imenovane Pionirske knjižnice Leopolda Suhodolčana, in povzema vsebino publikacije, ki je nastala ob 70-letnici Koroške osrednje knjižnice dr. Franca Sušnika. Njen namen je, da predstavimo naše dejavnosti za mlade vsem, ki jih to zanima in se jih kakor koli tiče – staršem, starim staršem, vzgojiteljem, učiteljem in tudi mladim bralcem.

Avtorici Knjigarij z igralko Renato Brglez ob snemanju promocijskega filma

Podrobnosti o elementu
pogledaj element

Objavil
Koroška osrednja knjižnica dr.
Franca Sušnika

Ključne besede
SPLOŠNE KNJIŽNICE,
SPLOŠNODRUGARJEVALNE
KNJIŽNICE, OTROCI, dejavnosti,
MLADINA

Vir
Fotosteka KOK

Status avtorskih pravic
licenca CC BY-NC

70 let Avto-moto društva Ravne na Koroškem

<https://www.kamra.si/digitalne-zbirke/item/70-let-avto-moto-drustva-ravne-na-koroskem.html>

Avto-moto društvo Ravne na Koroškem je v letu 2020 praznovalo 70-letnico ustanovitve društva. Vse od ustanovitve sekcije, ki se je kasneje preimenovala v **Avtomobilistično motociklistično društvo Ravne**, se je v desetletjih v priznani avto šoli izobrazilo in usposobilo na tisoče voznikov. Tako je društvo na področju preventivne dejavnosti, izobraževanja in vzgoje voznikov v cestnem prometu postalo pomemben dejavnik razvoja okolja, saj je vozniški izpit postajal sestavni del osnovne izobrazbe in znanja večine prebivalstva.

Skozi zapisane vire v arhivu društva se odvija zgodba sedmih desetletij dela in ustvarjalnega razvoja ljudi, ki so s svojim zanosom in entuziazmom ponosno prispevali k razvoju društva. Skupina ustanoviteljev s črno-belih fotografij predstavlja začetek razvoja vrste dejavnosti, ki so na Koroškem šele nastajale. Od prevozniške dejavnosti, začetkov izobraževanja voznikov motornih vozil in možnosti pridobitve vozniškega izpita, gradnje garaž za svoje člane, prvih organiziranih pomoči voznikom na cesti in razvoja servisne ter prodajne dejavnosti za motorna vozila.

Poleg tega pa so se v teh letih člani v društvu prijetno počutili tudi zaradi organiziranja rednih družabnih srečanj in športnih dejavnosti, od preprostih spretnostnih voženj, motodirk in vse do organizacije avtomobilističnih dirk na državnem nivoju.

Izlet motoristov
 Podrobnosti o elementu
 poglji element
 Objavi
 Koroška osrednja knjižnica dr.
 Franca Sušnika
 Ključne besede
 Auto-moto društvo Ravne na
 Koroškem, AVTOMOBILIZEM,
 BIRKALNI AVTOMOBILNI DIRKE
 Vir
 Arhiv Avto-moto društva Ravne
 Status avtorskih pravic
 licenca CC BY-NC
 Avtorske pravice
 AKO Ravne

Od koroškega fužinarja do ravenskega jeklarja

<https://www.kamra.si/digitalne-zbirke/item/od-koroskega-fuzinarja-do-ravenskega-jeklarja.html>

Zbirka, ki delno povzema naslov nekdanjega znamenitega železarniškega časopisa, sledi vsebini istoimenske jubilejne publikacije, ki je izšla konec leta 2020, v čast večstoletni železarski tradiciji v Mežiški dolini. Če bi časopis Koroški fužinar še obstajal, bi v letu 2021 letu praznoval že 70. jubilej. Zbirka je hkrati tudi hommage odličnemu 'domoznanskemu' glasilu, ki je po 56. letih delovanja 2007 prenehal izhajati.

Znamka 400 let jeklarstva
 v Mežiški dolini
 Podrobnosti o elementu
 poglji element
 Objavi
 Koroška osrednja knjižnica dr.
 Franca Sušnika
 Ključne besede
 Koroška, FILATELIJA, Filatelistične
 listaje, Poselne filatelistične izdaje
 Vir
 Pošta Slovenije
 Status avtorskih pravic
 licenca CC BY-NC
 Avtorske pravice
 Pošta Slovenije

Beremo že 60 let (60-letnica bralne značke)

<https://www.kamra.si/digitalne-zbirke/item/beremo-ze-60-let-60-letnica-bralne-znacke.html>

Če želimo izvedeti, od kod je prišla pobuda za bralno značko, ki se je pozneje spremenila v kulturno gibanje izjemnega pomena v Sloveniji, se moramo zazreti na Koroško, natančneje na Prevalje in na tamkajšnjo osnovno šolo, danes imenovano Osnovna šola Franja Goloba Prevalje. Da bi lahko ugotovili, kateri so bili motivi za začetek gibanja, jih moramo povezati s ključnima osebnostma, ki sta bralno značko osnovala in ponesla v svet. Gre seveda za Stanka Kotnika in Leopolda Suhodolčana. Stanko Kotnik je bil profesor slovenskega jezika na osnovni šoli na Prevaljah, Leopold Suhodolčan pa ravnatelj omenjene šole – danes je prepoznaven po mnogih (kvalitetnih) delih za otroke in mladino,

pisal je tudi za odrasle. Bralna značka je hitro postala slovenska kulturna znamenitost; že dolgo je pod okriljem organizacije Zveze prijateljev mladine.

Stanko Kotnik na 10.
 podelitvi Ingolicevskih
 nagrad (19. 5. 1978)
 Podrobnosti o elementu
 poglji element
 Objavi
 Koroška osrednja knjižnica dr.
 Franca Sušnika
 Ključne besede
 BRANJE, BRALNE ZNAČKE, zapiski,
 ZAPUŠČINA, Kotnik, Stanko
 Vir
 Koroška osrednja knjižnica,
 zupuščina Stanka Kotnika
 Status avtorskih pravic
 licenca CC BY-NC
 Avtorske pravice

3.8.4 Kamra 2021 v številkah

Koroška je na portalu Kamra bogatejša za naslednje število vsebin:

	DIGITALNE ZBIRKE	MULTIMEDIJSKI ELEMENTI	NOVICE
Koroška osrednja knjižnica	4*	531	4
Knjižnica Ksaverja Meška Slovenj Gradec	/	10	2
SKUPAJ	4	541	6

* s posameznimi poglavji/podzbirkami: 105

3.8.5 Predstavitev in promocija digitalizacije in portalov dLib in Kamra

- Ob organiziranih ogledih knjižnice in gradu Ravne obiskovalce seznanjamo z dosegljivimi e-viri, predvsem s portalom Kamra, kjer se lahko v sliki in besedi sprehodijo skozi zgodovino prostora Na planoti Ravne ter se seznanijo z bogatim slikovnim gradivom, ki se navezuje na zgodovino koroške krajine in na znamenite osebnosti, ki so tu delovale.
- Predstavitev portala Kamra in dLib ob občasnih predstavitev aktualnih dejavnosti knjižnice na lokalnem Koroškem radiu v okviru oddaje Kulturni drob in na sestankih območnosti (območne knjižnice Radlje, Dravograd in Slovenj Gradec)
- Predstavitev nove digitalne zbirke o ravenski odbojki na Koroškem radiu (spregovoril je Mirko Osojnik, avtor zbirke). Zbirka je v letu 2021 zabeležila

največje število ogledov v slovenskem merilu (39.093 ogledov).

- Predstavitev digitaliziranih vsebin portala dLib in Kamra knjižnicam na območju, 26. marec 2021.
- Promocija vsebin portala Kamra preko Facebook profila knjižnice.

4 Usmerjanje izločenega knjižničnega gradiva s svojega območja

Načrtna izgradnja in upravljanje knjižničnih zbirk zahteva tudi odpis knjižničnega gradiva. Koroške splošne knjižnice so v skladu s Pravilniki o izločanju in odpisu knjižničnega gradiva in s strokovnimi navodili NUK-a izvajale načrtovani in kontinuirani odpis knjižničnega gradiva, saj le z aktualno zbirko lahko zadovoljujejo potrebe svojega okolja in uporabnikov. Koroška osrednja knjižnica je izločeno in odpisano gradivo usmerjala. Prejeli smo dva seznama izločenega in odpisanega gradiva iz knjižnice Dravograd (1) in Knjižnice Ksaverja Meška Slovenj Gradec (1), skupaj 423 enot gradiva.

5 Nacionalna koordinacija OOK

Koordinacijo na nacionalni ravni smo že drugo leto zapored prevzele osrednje območne knjižnice same, saj smo ostali brez nacionalnega koordinatorja v NUK-u.

Redno smo se udeleževali sestankov, srečanj in izobraževanj. Zaradi epidemije smo večino sestankov izvedli preko aplikacije Zoom.

Na sestankih smo iz KOK sodelovali koordinatorki, člani uredniških, nadzornih odborov in delovnih skupin, direktorica in koordinatorki pa smo sodelovale še v timu OOK.

5.1 Delovne skupine

Strokovni delavci Koroške osrednje knjižnice sodelujemo v delovnih skupinah:

- tim OOK (Irena Oder, Darja Molnar, Simona Šuler Pandev),
- koordinatorki OOK (Darja Molnar, Simona Šuler Pandev),
- za domoznanstvo (Simona Šuler Pandev),

- digitalizacijo (Simona Šuler Pandev),
- e-viri (Darja Molnar, Janja Petek),
- brezplačna medknjižnična izposoja (Darja Molnar, Petra Makuc, Irena Oder),
- Obrazi slovenskih pokrajin (Simona Šuler Pandev),
- urednica regijskega portala Kamra (Simona Vončina),
- nadzorni odbor portala Kamra (Irena Oder, direktorica),
- sistemskih administratorjev in informatikov (Janja Petek),
- portal knjiznice.si (Petra Makuc),
- storitve za ranljive skupine uporabnikov (Maja Dretnik, Katja Čop),
- uredniški odbor Dobreknjige.si (Jelka Kos),
- Center za spodbujanje bralne pismenosti (Jelka Kos).

5.2 Izobraževanje

Knjižničarji na celotnem območju smo se redno udeleževali izobraževanj na različnih strokovnih področjih, ki so jih pripravili Učni center Mestne knjižnice Ljubljana, NUK ali katera od osrednjih območnih knjižnic. Večinoma so izobraževanja potekala na daljavo preko aplikacije ZOOM:

- **Priprava spletne prireditve od A do Ž** (organizator Osrednja knjižnica Srečka Vilharja Koper). Delavnica je potekala preko Zoom-a v štirih delih od maja do junija 2021.
- **E-fest : Storitve knjižnic v času Covid z vidika IT rešitev** (organizatorji skupina sistemskih administratorjev OOK in Osrednja knjižnica Celje). Dogodek je potekal preko spleta (Zoom).
- **Izobraževanje za mentorje kandidatov za bibliotekarski izpit** (organizator Učni center MKL), aplikacija Zoom.
- **Predstavitev aplikacije za starejše Simbioza/MAGDA** (organizator Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto, preko Zoom-a).
- **Delo z uporabniki s posebnimi potrebami** (organizator Učni center MKL), preko Zoom-a.
- **Delo z mladostniki** (organizator Učni center MKL), preko Zoom-a.
- **Inkluzivnost splošnih knjižnic : slepi in slabovidni** (organizator Knjižnica Mirana

Jarca Novo mesto in Knjižnica slepih in
slabovidnih Minke Skaberne.

Pripravile:

Darja Molnar, koordinatorka OOK
Simona Šuler Pandev, bibliotekarka
Simona Vončina, bibliotekarka

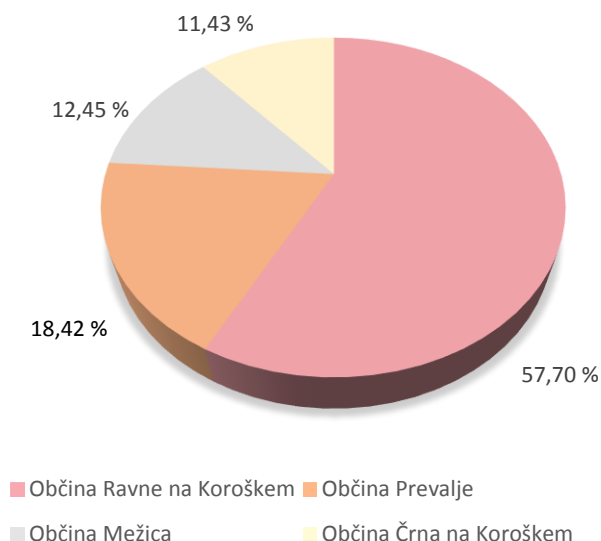
XIII Finančno poslovanje knjižnice

Javni zavod Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem spada med določene posredne uporabnike enotnega kontnega načrta, in je tako za leto 2021 dolžan sestaviti in prikazati poslovanje po opredeljenih zakonskih in podzakonskih predpisih:

- Zakon o računovodstvu, ki se sklicuje na Slovenske računovodske standarde. Izhajati je potrebno iz SRS 36, to pa so računovodske rešitve v nepridobitnih organizacijah (UL RS, 23/99 in 30/02- 20. do 29. in 51. člen);
- Pravilnik o sestavljanju letnih poročil za proračun in proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (UL RS, 115/02, 21/03, 134/03 in 126/04, 120/07 in 124/08) oz. Pravilnik o računovodskih izkazih (4. do 8. člen, 13. do 17. člen in 21. do 28. člen);
- Odredba o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov uporabnikov enotnega kontnega načrta (UL RS, 54/02);
- Pravilnik o enotnem kontnem načrtu za proračun in proračunske uporabnike (UL RS, 86, 110/99 ter UL RS 23, 37/00 in 54/02);
- Zakon o javnih financah z dopolnitvami (UL RS, 79/99, 124/00, 79/01, 30/02 in 56/02, 110/02, 127/06, 14/07, 64/08 in 109/08);
- Navodilo o pripravi zaključnega računa in metodologiji za pripravo poročila o doseženih ciljih in rezultatih (UL RS, 12/01 in 10/06 in 8/07);
- Metodološko navodilo za predložitev letnih poročil pravnih oseb javnega prava (UL RS, št. 138/06);

Med občinami (so)ustanoviteljicami se finančna obveznost za skupne stroške razdeli v skladu s sprejetim sporazumom z dne 15. 9. 1999.

Razdelitev stroškov občin ustanoviteljic

1 Realizacija vseh prihodkov in odhodkov na dan 31. 12. 2021

		REALIZIRANO	PLANIRANO	REALIZIRANO	INDEKS	INDEKS
OPIS		2020	2021	2021		
		1	2	3	3/2	3/1
I.A.	Prihodki za izvajanje javne službe	857.955,68	895.927	933.954,14	104,24	108,86
1.	Prejeta sredstva od občin za tekoče poslovanje	733.232,78	768.499	789.688,69	102,76	107,70
1.1.	Sredstva za plače, prisp. in druge osebne prejemke	598.836,35	628.429	650.064,33	103,44	108,55
1.1.1.	Občina Ravne na Koroškem	366.741,05	381.308	378.723,37	99,32	103,27
1.1.2.	Občina Prevalje	104.115,61	107.612	107.878,95	100,25	103,61
1.1.3.	Občina Mežica	66.723,23	72.734	72.904,36	100,23	109,26
1.1.4.	Občina Črna na Koroškem	61.256,46	66.775	66.195,93	99,13	108,06
1.1.5.	COVID dodatek			24.361,72		
1.2.	Sredstva za mat. stroške (so)ustanoviteljic	128.367,36	133.350	131.355,00	98,50	102,33
1.2.1.	Občina Ravne na Koroškem	78.500,00	78.500	81.200,00	103,44	103,44
1.2.2.	Občina Prevalje	18.500,00	21.500	18.805,00	87,47	101,65
1.2.3.	Občina Mežica	16.400,00	18.200	16.200,00	89,01	98,78
1.2.4.	Občina Črna na Koroškem	14.967,36	15.150	15.150,00	100,00	101,22
1.3.	Program krajevnih knjižnic	6.029,07	6.720	8.269,36	123,06	137,16
1.3.1.	Občina Ravne na Koroškem	3.126,58	4.000	4.231,36	105,78	135,34
1.3.3.	Občina Mežica	1.600,00	1.600	2.918,00	182,38	182,38
1.3.4.	Občina Črna na Koroškem	1.302,49	1.120	1.120,00	100,00	85,99
2.	Prejeta sredstva Ministrstva za kulturo	71.088,00	89.328	73.230,88	81,98	103,01
2.1.	Ministrstvo za kulturo - program OOK	2.199,70	5.500	2.278,62	41,43	103,59
2.2.	Ministrstvo za kulturo - plače OOK	60.000,00	69.038	60.001,20	86,91	100,00
2.3.	Ministrstvo za kulturo - digitalizacija OOK	6.688,30	10.030	5.486,06	54,70	82,02
2.4.	Ministrstvo za kulturo - zamejci	2.200,00	4.760	1.900,00	39,92	86,36
2.5.	Ministrstvo za kulturo - dotacija			3.565,00		
3.	Lastni prihodki (članarine, vpisnine, opomini itd.)	32.599,78	36.700	41.602,07	113,36	127,61
3.1.	Članarine in vpisnine	15.797,44	20.000	17.617,72	88,09	111,52
3.2.	Opomini	6.799,29	13.000	6.805,40	52,35	100,09
3.3.	Izgubljeno ali uničeno gradivo in izkaznice	311,45	600	398,03	66,34	127,80
3.4.	Medknjižnična izposoja	163,60	800	245,40	30,68	150,00
3.5.	Fotokopiranje	45,81	100	38,92	38,92	84,96
3.6.	Izpisi	19,09	200	21,65	10,83	113,41
3.7.	Komercialni najem prostorov	103,00	400		0,00	0,00
3.8.	Ostale storitve knjižnice	67,70	100	79,06	79,06	116,78

3.9.	Bukvarna	1.696,40	1.500	792,89	52,86	46,74
3.10.	Ravenski razgledi	7.596,00	0	15.603,00		205,41
4.	KAVARNA ELEONORA			5.423,40		
5.	Drugi prihodki	0	1.400	16.973		
5.1.	Obresti		0			
5.2.	Odškodnine zavarovalnica		500	1.025,05	205,01	
5.3.	Prihodki donacije			15,00		
5.4.	Drugi prihodki			501,29		
5.5.	Prihodki za povračila stroškov		900		0,00	
5.6.	Refundacije ZZS			4.260,55		
3.11.	Projekti - LAS			11.170,65		
6.	Investicijsko vzdrževanje občina Ravne	20.327,52	0	7.036,56		

I.B.	Odhodki za izvajanje javne službe	832.259,57	895.927	933.464,83	104,19	112,16
-------------	--	-------------------	----------------	-------------------	---------------	---------------

1.	PLAČE IN DRUGI OP	651.902,43	698.942	703.092,92	100,59	107,85
1.1.	BOD	493.704,60	531.750	516.316,72	97,10	104,58
1.2.	Prispevki delodajalca	86.229,80	85.612	89.288,30	104,29	103,55
1.3.	Drugi stroški dela - COVID dodatek		9.450	24.361,72	257,80	
1.4.	Drugi osebni prejemki	71.968,03	72.130	73.126,18	101,38	101,61
1.4.1.	Regres	23.906,71	21.962	25.388,30	115,60	106,20
1.4.2.	Prehrana med delom	17.651,58	21.783	20.017,21	91,89	113,40
1.4.3.	Prevoz na delo	8.202,70	12.190	10.756,73	88,24	131,14
1.4.4.	Jubilejne nagrade, solidarnostne pomoči itd.	11.234,24	6.189	6.358,51	102,74	56,60
1.4.5.	Dodatno pokoj. zavarov. ZVPSJU	10.972,80	10.006	10.605,43	105,99	96,65

2.	STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV	180.357,14	196.985	222.244,93	112,82	123,22
2.1.	Stroški blaga in materiala	64.340,86	71.500	68.899,28	96,36	107,08
2.1.1.	Material za tekoče vzdrževanje	8.874,50	10.000	7.706,39	77,06	86,84
2.1.2.	Električna energija	13.622,92	13.500	15.127,24	112,05	111,04
2.1.3.	Ogrevanje	33.826,14	33.000	33.178,55	100,54	98,09
2.1.4.	Drobni inventar	812,56	1.000	1.814,00	181,40	223,25
2.1.5.	Pisarniški material, oprema knjiž. grad. strok. literatura	6.187,25	9.000	7.852,98	87,26	126,92
2.1.6.	Material za razstave in prireditve	717,49	4.000	2.379,68	59,49	331,67
2.1.7.	Drugi materialni stroški	300,00	1.000	840,44	84,04	280,15
2.2.	Stroški storitev	87.829,45	117.185	117.669,74	100,41	133,98
2.2.1.	Telefonske in poštno storitve	9.004,47	8.200	9.568,06	116,68	106,26
2.2.2.	Vzdrževanje in popravila	7.103,44	5.000	6.750,37	135,01	95,03
2.2.3.	Računalniške storitve	7.534,83	8.000	8.121,82	101,52	107,79

2.3.4.	Internetna gostovanja in domene	2.214,64	4.000	1.666,62	41,67	75,25
2.2.5.	Varovanje objekta	3.390,68	3.000	3.414,55	113,82	100,70
2.2.6.	Stroški čiščenja	1.898,89	3.500	1.732,15	49,49	91,22
2.2.7.	Reklame in objave	1.819,02	3.795	1.772,63	46,71	97,45
2.2.8.	Stroški zavarovanja	5.577,45	10.500	8.724,72	83,09	156,43
2.2.9.	Stroški plačilnega prometa	528,89	1.000	930,24	93,02	175,89
2.2.10.	Stroški svetovalnih, odvetniških storitev in podobno	0,00	2.000	976,00	48,80	
2.2.11.	Stroški izobraževanja	1.002,42	2.000	3.222,80	161,14	321,50
2.2.12.	Komunalne in prevozne storitve	5.485,43	7.000	4.999,70	71,42	91,15
2.2.13.	Stroški službenih potovanj	899,99	3.000	898,50	29,95	99,83
2.2.14.	Stroški študentskega servisa	2.068,80	2.000	6.123,34	306,17	295,99
2.2.15.	Stroški avtorskega honorarja	375,97	2.000		0,00	0,00
2.2.16.	Sejnine	372,50	1.600	910,57	56,91	244,45
2.2.17.	Reprezentanca in poslovna darila	416,10	2.000	622,12	31,11	149,51
2.2.18.	Stroški članarin in medknjižnične izposoje	1.714,10	2.000	1.651,50	82,58	96,35
2.2.19.	Stroški razstav in prireditev	9.788,49	10.000	10.762,03	107,62	109,95
2.2.21.	Stroški drugih storitev	3.330,07	5.000	8.024,97	160,50	240,99
2.2.22.	Stroški območnosti OOK	2.199,70	5.500	2.278,62	41,43	103,59
2.2.23.	Stroški digitalizacije OOK	6.889,58	10.030	5.617,49	56,01	81,54
2.2.24.	Stroški MK ZAMEJCI	2.200,00	4.760	1.900,00	39,92	86,36
2.2.25.	Mladinska dejavnost	6.851,54	6.000	3.940,34	65,67	57,51
2.2.26.	Bralna značka za odrasle	1.782,86	1.300	2.504,66	192,67	140,49
2.2.27.	Projekt ČIČI		2.500		0,00	
2.2.28.	Bukvarna Ajta	1.696,40	1.500	792,89	52,86	46,74
2.2.29.	Knjižne mišice		1.200			
2.2.30.	Branje za mlade	1.683,19	900	3.659,63		217,42
2.2.31.	Ravenski razgledi	6.280,20		16.103,42		
2.3.	<i>Nakup knjižničnega gradiva - lastna sredstva</i>	<i>0,00</i>	<i>2.500</i>			
2.4.	<i>Drugi odhodki</i>	<i>4.991,09</i>	<i>5.800</i>	<i>30.039,90</i>	<i>517,93</i>	<i>601,87</i>
2.4.1.	Stavbno zemljišče	4.239,02	4.500	4.200,20	93,34	99,08
2.4.2.	Promocija zdravja	345,75	1.000	286,75		
2.4.3.	Obresti	406,32	200	7,61	3,81	
2.4.4.	Drugi finančni odhodki		100		0,00	
2.4.5.	Stroški po projektih LAS		0	11.170,65		
2.4.7.	Restavracija domozn. gradiva			3.624,50		
2.4.8.	Prevrednotovalni poslovni odhodki			10.750,19		
2.5.	<i>Investicijsko vzdrževanje</i>	<i>23.195,74</i>		<i>5.636,01</i>		<i>24,30</i>
			<i>0</i>			

3.	STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV KAVARNA	27.832,00	27.832	8.126,98	29,20	29,20
3.1.	Material Kavarna			8.126,98		
3.1.1.	Poraba materiala Kavarna			2.233,42		
3.1.2.	Potrošni mat. Kavarna			225,25		
3.1.3.	Pomožni mat. Kavarna			366,32		
3.1.4.	Študentski servis			5.301,99		
I.C.	<i>Presežek prihodkov nad odhodki za dejavnost</i>	25.696,11	0	489,31		1,90

2 Pojasnila računovodskih izkazov za leto 2021

2.1 Izkaz prihodkov in odhodkov

Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika pridobiva sredstva za redno dejavnost in za nabavo osnovnih sredstev (tudi knjižnično gradivo) na osnovi pogodb od občin Ravne na Koroškem, Prevalje, Mežica in Črna na Koroškem, Ministrstva za kulturo, iz lastnih prihodkov (članarine, zamudnine, ipd.) ter s prijavi na projekte in javne razpise.

Občine (so)ustanoviteljice Ravne na Koroškem, Črna na Koroškem, Mežica in Prevalje so sredstva za knjižnično gradivo za leto 2021 sofinancirale v višini 100 %.

Ministrstvo za kulturo sofinancira nakup knjižničnega gradiva na osnovi neposrednega poziva, in za 2021 so bila sredstva za knjižnično gradivo višja za 8 %. Prijavili smo se tudi na razpisane projekte in programe, in sicer za OOK in program dejavnosti splošnih knjižnic na obmejnih območjih.

2.1.1 I.A. prihodki za izvajanje javne službe

Pregled prihodkov po namenih:

I.A.	Prihodki za izvajanje javne službe	933.954,14
-------------	---	-------------------

1.	Prejeta sredstva od občin za tekoče poslovanje	789.688,69
1.1.	Sredstva za plače, prisp. in druge osebne prejemke	650.064,33
1.1.1.	Občina Ravne na Koroškem	378.723,37
1.1.2.	Občina Prevalje	107.878,95
1.1.3.	Občina Mežica	72.904,36
1.1.4.	Občina Črna na Koroškem	66.195,93
1.1.5.	COVID dodatek	24.361,72
1.2.	Sredstva za mat. stroške (so)ustanoviteljic	131.355,00
1.2.1.	Občina Ravne na Koroškem	81.200,00
1.2.2.	Občina Prevalje	18.805,00
1.2.3.	Občina Mežica	16.200,00
1.2.4.	Občina Črna na Koroškem	15.150,00
1.3.	Program krajevnih knjižnic	8.269,36
1.3.1.	Občina Ravne na Koroškem	4.231,36

1.3.3.	Občina Mežica	2.918,00
1.3.4.	Občina Črna na Koroškem	1.120,00
2.	Prejeta sredstva Ministrstva za kulturo	73.230,88
2.1.	Ministrstvo za kulturo - program OOK	2.278,62
2.2.	Ministrstvo za kulturo - plače OOK	60.001,20
2.3.	Ministrstvo za kulturo - digitalizacija OOK	5.486,06
2.4.	Ministrstvo za kulturo - zamejci	1.900,00
2.5.	Ministrstvo za kulturo - dotacija	3.565,00
3.	Lastni prihodki (članarine, vpisnine, opomini itd.)	41.602,07
3.1.	Članarine in vpisnine	17.617,72
3.2.	Opomini	6.805,40
3.3.	Izgubljeno ali uničeno gradivo in izkaznice	398,03
3.4.	Medknjižnična izposoja	245,40
3.5.	Fotokopiranje	38,92
3.6.	Izpisi	21,65
3.7.	Komercialni najem prostorov	
3.8.	Ostale storitve knjižnice	79,06
3.9.	Bukvarna	792,89
3.10.	Ravenski razgledi	15.603,00
4.	KAVARNA ELEONORA	5.423,40
5.	Drugi prihodki	16.973
5.1.	Obresti	
5.2.	Odškodnine zavarovalnica	1.025,05
5.3.	Prihodki donacije	15,00
5.4.	Drugi prihodki	501,29
5.5.	Prihodki za povračila stroškov	
5.6.	Refundacije ZZS	4.260,55
3.11.	Projekti - LAS	11.170,65
6.	Investicijsko vzdrževanje občina Ravne	7.036,56

Za potrebe plač so občine financirale po naših dejanskih zahtevkih v okviru sprejetega proračuna.

Prihodki za materialne stroške so občine nakazale 100 % glede na sprejeti proračun.

Za blago in storitve in nakup knjižničnega gradiva so nam občine nakazovale mesečno, skladno s potrjenimi proračuni. Glede na to, da posamezne občine različno zmanjšujejo materialne stroške, je porušen odstotek po sporazum z dne 15. 9. 1999. Občina Mežica in Črna na Koroškem sta prihodke za krajevni program nakazovali mesečno, skladno s proračuni. Občina Ravne na Koroškem je sredstva, namenjena za krajevne knjižnice, nakazovala po dejanskih stroških.

Od Ministrstva za kulturo smo po pogodbi prejeli sredstva za nakup knjižničnega gradiva v višini 47.323 €, kar je za 8 % več kot leto poprej. Nakazila smo prejeli v skladu s pogodbo.

Po projektu Ministrstva za kulturo smo za izvajanje programa osrednjih območnih knjižnic pridobili 74.888 €, (5,4 % manj kot leto poprej), in sicer: za pokrivanje materialnih stroškov v višini 2.278 €, nakup knjižničnega gradiva v višini 6.000 €, pokrivanje osebnih dohodkov za dve delavki v višini 60.001 € in za digitalizacijo 5.486 € (20 % manj kot leto poprej).

Uspešni smo bili na prijavi na projektu za zamejce v višini 1.900 €, kar je za 13,6 % manj kot leto poprej. Prihodki za plače so se v primerjavi z letom 2020 povečali za 8,5 %, predvsem zaradi COVID dodatka pri plačah in izplačila delovne uspešnosti. Lastni prihodki so se v letu 2021 zvišali za 27,6 %, in sicer zaradi tega, ker smo v drugi polovici leta 2020 pridobili izdajo Ravenskih razgledov, v letu 2021 smo to izdajo prevzeli v celoti, torej dve izdaji, in temu primerni so tudi prihodki večji. Prihodki iz naslova članarin, opominov ipd. so se znižali za 5 %, predvsem zaradi COVID ukrepov in posledično manjšega obiska. Gledano v celoti so se prihodki v letu 2021 zvišali za 8,8 %.

2.1.2 I.B. odhodki za izvajanje javne službe

Pregled odhodkov po namenih:

I.B.	Odhodki za izvajanje javne službe	933.464,83
-------------	--	-------------------

2.	STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV	222.244,93
2.1.	<i>Stroški blaga in materiala</i>	<i>68.899,28</i>
2.1.1.	Material za tekoče vzdrževanje	7.706,39
2.1.2.	Električna energija	15.127,24
2.1.3.	Ogrevanje	33.178,55
2.1.4.	Drobni inventar	1.814,00

2.1.5.	Pisarniški material, oprema knjiž. grad. strok. literatura	7.852,98
2.1.6.	Material za razstave in prireditve	2.379,68
2.1.7.	Drugi materialni stroški	840,44
2.2.	<i>Stroški storitev</i>	<i>117.669,74</i>
2.2.1.	Telefonske in poštno storitve	9.568,06
2.2.2.	Vzdrževanje in popravila	6.750,37
2.2.3.	Računalniške storitve	8.121,82
2.3.4.	Internetna gostovanja in domene	1.666,62
2.2.5.	Varovanje objekta	3.414,55
2.2.6.	Stroški čiščenja	1.732,15
2.2.7.	Reklame in objave	1.772,63
2.2.8.	Stroški zavarovanja	8.724,72
2.2.9.	Stroški plačilnega prometa	930,24
2.2.10.	Stroški svetovalnih, odvetniških storitev in podobno	976,00
2.2.11.	Stroški izobraževanja	3.222,80
2.2.12.	Komunalne in prevozne storitve	4.999,70
2.2.13.	Stroški službenih potovanj	898,50
2.2.14.	Stroški študentskega servisa	6.123,34
2.2.15.	Stroški avtorskega honorarja	
2.2.16.	Sejnine	910,57
2.2.17.	Reprezentanca in poslovna darila	622,12
2.2.18.	Stroški članarin in medknjižnične izposoje	1.651,50
2.2.19.	Stroški razstav in prireditev	10.762,03
2.2.21.	Stroški drugih storitev	8.024,97
2.2.22.	Stroški območnosti OOK	2.278,62
2.2.23.	Stroški digitalizacije OOK	5.617,49
2.2.24.	Stroški MK ZAMEJCI	1.900,00
2.2.25.	Mladinska dejavnost	3.940,34
2.2.26.	Bralna značka za odrasle	2.504,66
2.2.27.	Projekt ČIČI	
2.2.28.	Bukvarna Ajta	792,89
2.2.29.	Knjižne mišice	
2.2.30.	Branje za mlade	3.659,63
2.2.31.	Ravenski razgledi	16.103,42

2.3.	<i>Nakup knjižničnega gradiva - lastna sredstva</i>	
2.4.	<i>Drugi odhodki</i>	30.039,90
2.4.1.	Stavbno zemljišče	4.200,20
2.4.2.	Promocija zdravja	286,75
2.4.3.	Obresti	7,61
2.4.4.	Drugi finančni odhodki	
2.4.5.	Stroški po projektih LAS	11.170,65
2.4.7.	Restavracija Domoznan. Gradiva	3.624,50
2.4.8.	Prevrednotovalni poslovni odhodki	10.750,19
2.5.	<i>Investicijsko vzdrževanje</i>	5.636,01
3.	STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV KAVARNA	8.126,98
3.1.	Material Kavarna	8.126,98
3.1.1.	Poraba materiala Kavarna	2.233,42
3.1.2.	Potrošni mat. Kavarna	225,25
3.1.3.	Pomožni mat. Kavarna	366,32
3.1.4.	Študentski servis	5.301,99
I.C.	Presežek prihodkov nad odhodki za dejavnost	489,31

Stroški blaga, materiala in storitev so se v primerjavi s preteklim letom zvišali za 12 % Stroški za nabavo blaga in materiala so se zvišali za 7 % v primerjavi z letom poprej. Predvsem so se zvišali stroški za nabavo materiala za razstave in prireditve (v letu 2020 niso bile izvedene zaradi COVID-a), nabave drobnega materiala ob odprtju kavarne in podražitve električne energije.

Stroški storitev so se v primerjavi z lanskim letom zvišali za 34 %, in sicer stroški izobraževanja, študentskega dela, strošek za izdajo Ravenskih razgledov (vzrok je opisan že pri povečanju prihodkov) in stroški drugih storitev (izvedba notranje revizije). Povečalo se je tudi delo preko študentskega servisa za 300 % (v znesku 4.000 €) zaradi nadomeščanj odsotnih delavk.

Kot smo že nekajkrat omenili, je COVID zelo vplival na delovanje naše knjižnice in zaradi tega je veliko dejavnosti odpadlo ali pa so bile v drugačnih oblikah, veliko pa smo izvedli tistih, ki

so odpadle v letu 2020, kar se odraža tudi v večjih finančnih odstopanjih.

Glede na to, da so se prihodki v bukvarni Ajta znižali za 48 %, so se prav tako znižali stroški za 48 %.

2.1.3 Obračunane plače

1.	PLAČE IN DRUGI OP	703.092,92
1.1.	<i>BOD</i>	516.316,72
1.2.	<i>Prispevki delodajalca</i>	89.288,30
1.3.	<i>Drugi stroški dela - COVID dodatek</i>	24.361,72
1.4.	<i>Drugi osebni prejemki</i>	73.126,18
1.4.1.	Regres	25.388,30
1.4.2.	Prehrana med delom	20.017,21
1.4.3.	Prevoz na delo	10.756,73
1.4.4.	Jubilejne nagrade, solidarnostne pomoči itd.	6.358,51
1.4.5.	Dodatno pokoj. zavarov. ZVPSJU	10.605,43

Plače so obračunane za 23,7 zaposlenih delavcev. Premije za dodatno pokojninsko zavarovanje (ZVPSJU) so bile plačane po predpisani lestvici glede na delovno dobo zaposlenega. Regres za letni dopust je bil v primerjavi z letom poprej večji za 6 %, zaradičasne zaposlitve po projektu LAS. Izplačana je bila jubilejna nagrada v znesku 346 €, odpravnina ob upokojitvi v višini 6.012 € in izplačilo neizkoriščenega letnega dopusta v višini 3.027€.

2.1.4 Presežek prihodkov nad odhodki v letu 2021

Presežek prihodkov nad odhodki za izvajanje javne službe v letu 2021 znaša 489,31 €.

2.2 Pojasnila k bilanci stanja za leto 2021

II. A.	SREDSTVA V UPRAVLJANJU	120.682
---------------	-------------------------------	----------------

1.	Sredstva za knjižnično gradivo	105.398
1.1.	<i>Knjižnično gradivo - občine</i>	51.505,00
1.1.1.	Občina Ravne na Koroškem	27.832,00

1.1.2.	Občina Prevalje	10.757,00
1.1.3.	Občina Mežica	6.413,00
1.1.4.	Občina Črna na Koroškem	6.503,00
1.2.	Ministrstvo za kulturo - knjižnično gradivo	47.323,00
1.3.	Ministrstvo za kulturo - knjižnično gradivo OOK	6.000,12
1.4.	Knjižnično gradivo - lastna sredstva	570,05
2.	Ministrstvo za kulturo - računalniška oprema	3.660,00
3.	Investicija prejeta v upravljanje Ravne na Koroškem	11.623,44
4.	Investicija prejeta v upravljanje Mežica	
5.	Investicija prejeta v upravljanje Črna na Koroškem	
6.	Dotacije namenske za nakup osnovnih sredstev	
7.	Vir za nabavo OS (presežek prih. iz pret. let. za nabavo OS)	

II.B.	INVESTICIJSKI ODHODKI	120.682
--------------	------------------------------	----------------

1.	Nakup knjižničnega gradiva	105.398,17
1.1.	Nakup knjižničnega gradiva - občine	51.505,00
1.1.1.	Občina Ravne na Koroškem	27.832,00
1.1.2.	Občina Prevalje	10.757,00
1.1.3.	Občina Mežica	6.413,00
1.1.4.	Občina Črna na Koroškem	6.503,00
1.2.	Ministrstvo za kulturo - knjižnično gradivo	47.323,00
1.3.	Ministrstvo za kulturo - knjižnično gradivo OOK	6.000,12
1.4.	Knjižnično gradivo - lastna sredstva	570,05
2.	Nakup opreme - Ministrstvo za kulturo	3.660,00
3.	Nakup opreme - občina Ravne na Koroškem	11.623,44
4.	Investicija prejeta v upravljanje Mežica	

5.	Investicija prejeta v upravljanje Črna na Koroškem	
6.	Dotacije namenske za nakup osnovnih sredstev	
7.	Vir za nabavo OS (presežek prih. iz pret. let. za nabavo OS)	

V letu 2021 so bila na novo nabavljena opredmetena osnovna sredstva v skupni višini 67.223 €. Od tega je bil 55.560 € prenos iz občine Ravne na Koroškem za opremo kavarne Eleonora, za katero so se pridobila sredstva iz projekta LAS. Investicijska vzdrževanja so bila v višini 5.636 € in so poknjižena v stroških, kar je razvidno iz tabel in je upoštevano pri poslovnem izidu.

Sredstva za nabavo knjižničnega gradiva smo porabili v celoti, za vrednost 570 € pa smo ga nabavili z lastnimi sredstvi. Za knjižnično gradivo smo oblikovali 100 % popravek vrednosti.

Na osnovi popisa popisnih komisij smo odpisali osnovna sredstva in drobni inventar, ki ni več v uporabi in nima neodpisane vrednosti, v skupnem znesku 41.192 €.

2.2.1 III. B. kratkoročna sredstva v upravljanju

Kratkoročne terjatve na dan 31. 12. 2021

Terjatve na dan 31. 12. 2021	101.515
Denarna sredstva v blagajni	327
Denar na poti	642
Denarna sredstva na računih	40.277
Terjatve do kupcev	3.174
Terjatve do proračunskih uporabnikov	53.982
Druge terjatve	2.287
Časovne razmejitve	826

Terjatev do kupcev na dan 31. 12. 2021 je 3.174 €, terjatev do drugih proračunskih uporabnikov imamo 53.982 €. Na kontu druge terjatve imamo knjižene terjatve do ZZS za refundacijo bolniškega staleža v breme ZZS. Na kontu časovne razmejitve imamo kratkoročno odložene odhodke za naročnine, ki se nanašajo na leto 2021 v višini 826 €.

Kratkoročne obveznosti na dan 31. 12. 2021

Obveznosti na dan 31. 12. 2021	92.883
Obveznosti za plače	55.476
Obveznosti do dobaviteljev	34.944
Obveznosti do proračunskih uporabnikov	352
Obveznost iz financiranja	621
Časovne razmejitev	1.490

Obveznosti do dobaviteljev na dan 31. 12. 2021 je 34.944 €. Največji dobavitelji so Petrol d.d., Malex d.o.o., MK trgovina d.d., ZIP Center d.o.o., Eurosplet d.o.o., Študentski servis d.o.o., HEP Energija d.o.o., SANS Grafično oblikovanje s.p. in več manjših dobaviteljev. Obveznosti za plače so v višini 55.476 €. Obveznosti iz financiranja so nastali za odplačilo GSM aparata na obroke. Pod časovne razmejitve imamo vnaprej vračunane odhodke za nakup dragocenega gradiva.

Zaloga na dan 31. 12. 2021

Zaloga na dan 31. 12. 2021	1.688
Zaloga blaga v skladišču – kavarna	1.666
Zaloga embalaže	22

Zaloga v skladišču (Grajska časopisna Kavarna Eleonora) je bila usklajena s popisom z dnem 31. 12. 2021.

Pripravila:
Majda Podojstršek, računovodkinja